

Effektivitetsrevision - Riskhanteringen vid ÅHS' stödfunktioner och dess koppling till den interna kontrollen

Som en del av effektivitetsrevisionen av ÅHS för räkenskapsperioden 2020 har vi utfört en effektivitetsrevision av riskhanteringen och dess koppling till den interna kontrollen hos ÅHS. Fokuset i revisionen ligger på ÅHS' stödfunktioner dvs. ekonomiavdelningen, IT-avdelningen och löneavdelningen. Sjukvårdens riskhantering har inte granskats. Effektivitetsrevisionen har utförts genom att intervjua nyckelpersoner bland personalen samt genom att ta del av för revisionen relevanta dokument.

Effektivitetsrevisionen är inte en revision eller översiktlig granskning enligt ISA-standarderna (International Standards on Auditing). I rapporten presenteras endast iakttagelser gällande de frågeställningar som preciseras i revisionsplanen för effektivitetsrevisionen.

Som material för effektivitetsrevision har bland annat använts:

- ÅHS' reglemente
- Diverse processbeskrivningar

Dessutom har följande personer intervjuats:

- Ekonomichefen, redovisningschefen, controllern
- It-chefen
- Personalchefen och löneredovisningsansvariga

Allmänt om intern kontroll

Allmänt kan intern kontroll beskrivas som alla arbetsrutiner och förfaranden i organisationen där samtliga förmän och redovisningsskyldiga ska garantera att verksamheten inom organisationen är effektiv, ekonomisk och lagenlig, att beslutsfattare får tillräckligt med information samt att informationen är tillförlitlig. Därtill skall en tillräcklig intern kontroll också garantera att resurser samt egendom tryggas och att organisationen följer lagar, föreskrifter och övriga beslut som har fattats inom de olika organen.

En effektiv intern kontroll bygger på en genomtänkt kontrollstruktur och ändamålsenliga kontrollåtgärder. Kontrollåtgärderna omfattar principer och verksamhetsmodeller som syftar till att hantera de risker som kan hindra att de mål som uppställts för verksamheten uppnås. Det är viktigt att kartlägga riskerna för att man ska kunna sätta in åtgärder där risker förekommer. En enskild kontrollåtgärd som vidtas mekaniskt bara för att uppfylla kravet på kontroll och utan någon tanke på vad man vill åstadkomma med åtgärden är oftast onödig.

Effektivitetsrevision - schemaläggning och utnyttjande av personalresurser

Inom ramen för effektivitetsrevisionen av ÅHS för räkenskapsperioden 2020 har vi utfört en effektivitetsrevision av schemaläggningen och utnyttjandet av personalresurser hos ÅHS. Effektivitetsrevisionen har utförts genom att intervjua personalen samt genom att ta del av diverse för revisionen relevanta dokument.

Effektivitetsrevisionen är inte en revision eller översiktlig granskning enligt ISA-standarderna (International Standards on Auditing). I rapporten presenteras endast iakttagelser gällande de frågeställningar som preciseras i revisionsplanen för effektivitetsrevisionen.

Som material för effektivitetsrevision har bland annat använts:

- Personalbudgetar
- ÅHS' reglemente
- Rapport från ÅHS' arbetsgrupp för vårdtyngdsmätning (från år 2012)

Dessutom har bl.a. följande personer intervjuats:

- Överskötarna
- Hälso- och sjukvårdsdirektören
- Ekonomichefen

För en personalintensiv organisation som ÅHS har planeringen av personalresurserna och det praktiska genomförandet av vårdpersonalens schemaläggning en viktig roll i styrningen av verksamheten. Med hjälp av en välplanerad personalresursering och en välfungerande process för schemaläggning kan man inte bara göra ekonomiska inbesparingar, utan genom att allokera dem dit de gör mest nytta, kan man även lyckas använda de personalresurser man har på ett så effektivt sätt som möjligt. Vi har därför valt schemaläggning och utnyttjande av personalresurser som ett tema för effektivitetsrevisionen för år 2020.

Beskrivning av processen för schemaläggning och resursplanering

För schemaläggning använder sig ÅHS av programmet Titania, som är ett digitalt verktyg för planering av arbetslistor. Bortsett från vissa mottagningar som är utanför Titania baserar sig allt gällande schemaläggningen i praktiken på Titania, som är anpassat efter gällande tjänstekollektivavtal. Arbetslistorna görs upp i Titania för en tidsperiod om tre eller sex veckor. I Titania registreras förutom arbetstiden även frånvaro av olika slag, till exempel semestrar. Programmet meddelar också automatiskt om planeringen av arbetslistorna innehåller overtidsarbete.

Biträdande avdelningsskötaren planerar arbetslistorna i Titania och personalen har möjlighet att komma med önskemål gällande arbetsdagar och -tider. Personalen kan anmäla sina önskemål gällande arbetsturer antingen direkt i Titania eller på önskelistor till pappers utanför själva programmet. Biträdande avdelningsskötaren skickar sedan ett förslag på arbetslista till avdelningsskötaren som i detta skede kan göra korrigeringar. Den slutliga arbetslistan ska vara klar och godkänd av avdelningsskötaren senast tio dagar före början av den period som arbetslistan gäller.

Resursbehovet enligt Titania baserar sig på de grunduppgifter som har lagts in i systemet. Med andra ord beaktar inte programmet till exempel vad den aktuella beläggningen är på de olika avdelningarna, utan resursbehovet enligt programmet är alltid samma. Vi anser att det är en brist att programmet är statiskt på detta sätt, eftersom schemaläggarna inte får impulser från programmet om att det kunde vara skäl att anpassa resurseringen efter rådande behov.

Det finns för tillfället inga interna direktiv som styr hur beläggningen på avdelningarna och vårdtyngden ska beaktas i schemaläggningen. Avsaknaden av direktiv gör att det inte finns objektiva kriterier att utgå från då personalbehovet bedöms, utan vid schemaläggningen måste man förlita sig på schemaläggarens eget omdöme. Utan interna direktiv har schemaläggaren inga objektiva grunder med vilka han eller hon kan motivera sina beslut. På grund av detta ser vi en risk för att besluten fattas på för lösa grunder och kanske påverkas mer av känslor än av det verkliga personalbehovet. Det finns inte heller några klart definierade kriterier för när extra personal ska tas in till ett skift. I praktiken är det avdelningsskötarna som fattar de dagliga besluten gällande till exempel huruvida extra personal behöver kallas in på grund av frånvaro.

Enligt överskötarna arbetar man aktivt med att allokera personalresurser till de avdelningar där resurserna behövs som mest. Detta innebär i praktiken att personal på en avdelning med tillfällig överbemannning kan flyttas över till avdelningar där personalbehovet för tillfället är större. Tillfälliga förflyttningar avdelningar emellan förutsätter förstås att personalen har den kompetens som krävs för att arbeta på avdelningen i fråga. Personalkostnaden blir alltid registrerad på den avdelning där personalen de facto har arbetat, så ur budgetsynvinkel finns inga incitament till att inte dela med sig av personalresurser. Vi tycker att utbyte av personal avdelningar emellan är ett bra sätt att effektivisera användningen av personalresurser. Vi tror dock att utbyte avdelningar emellan skulle ske oftare och på ett mer strukturerat sätt om funktionen ingick i programmet för schemaläggning. Det skulle möjliggöra ett mer proaktivt agerande, eftersom förflyttningar mellan avdelningar kunde planeras redan i samband med schemaläggningen.

Vårdtyngdsmätning

ÅHS har för tillfället inget system för mätning av vårdtyngden. Med vårdtyngdsmätning avses en metod för att mäta hur stort vårdbehovet är hos de patienter som är intagna. Vårdtyngden korrelerar med personalbehovet, eftersom mer krävande patienter förutsätter mer personalresurser och vice versa. Vårdtyngdsmätning handlar alltså om att få ett mått på hur vårdkrävande en patient är och med hjälp av detta mått kan sedan arbetsinsatserna bättre anpassas efter vårdbehovet.

System som mäter vårdtyngden fungerar i första hand som stöd i beslutsfattande gällande personalresurseringen och är således ett verktyg för att styra och planera verksamheten. Andra fördelar med ett dylikt system kan vara till exempel att systemet genererar statistik som kan användas för att utvärdera verksamheten. Att med hjälp av ett system för vårdtyngdsmätning anpassa personalresurserna efter vårdbehovet handlar inte bara om att undvika att ha för mycket personalresurser i användning, utan lika mycket om att säkerställa att det finns tillräckligt med kompetent personal på plats för att garantera patientsäkerheten och en bra kvalitet på vården.

Ett system för mätning av vårdtyngden kan i praktiken fungera till exempel på följande sätt. Skötaren utvärderar den enskilda patientens vårdbehov uppdelat på olika delområden. För varje delområde bedöms patientens vårdbehov på en skala från till exempel ett till fyra. Denna utvärdering fungerar med andra ord som ett slags poängsystem som ger en totalsumma för varje patient. På basis av denna totalpoäng delas patienterna sedan in i olika kategorier för vårdbehov. Då patienterna har delats in i kategorier på detta sätt kan systemet generera ett mått på den aktuella vårdtyngden.

I brist på ett system för vårdtyngdsmätning måste man vid bedömningen av personalbehovet förlita sig på de ansvarigas professionella omdöme och erfarenhet. En stor fördel med ett system för mätning av vårdtyngden vore att det skulle fungera som ett objektiva verktyg vid bedömning av personalbehovet. Vi tror att ett system för mätning av vårdtyngden skulle göra det lättare för ÅHS att få vårdbehovet beaktat i processen för schemaläggning. Nyttan av ett system för vårdtyngdsmätning måste naturligtvis vägas mot kostnaden för anskaffning, ibruktagande och drift av systemet. Vi kan inte ta ställning till vad dessa kostnader skulle vara, utan kan bara konstatera att vi ser klara fördelar med ett system för vårdtyngdsmätning. Vi kan dessutom konstatera att användning av system för vårdtyngdsmätning är väl etablerat i sjukhusvärlden och systemen kan anses ha etablerat sig som "best practice".

Budgetering

Användning och planering av personalresurser hänger starkt samman med budgeteringen. ÅHS är som organisation indelad i en linjeorganisation och en stabsorganisation. Linjeorganisationen handhar direkta hälso- och sjukvårdsuppgifter och består av sammanlagt 14 kliniker. Stabsorganisationen består av olika stödfunktioner, till exempel ekonomi och övrig förvaltning. Det ekonomiska ansvaret för de enskilda klinikerna finns hos klinikledningen, som består av klinikchefen, avdelningsskötare och överskötare. Klinikchefen har huvudansvaret för klinikens budget.

Bortsett från klientavgifterna, som i de flesta fall är obetydliga i förhållande till kostnaderna, är budgeten för ÅHS i princip en kostnadsbudget. Budgeten är med andra ord inte direkt kopplad till hur många prestationer budgetenheten utför. En klassisk risk med budgetering är att man förlitar sig för mycket på tidigare års utfall då man gör upp budget för kommande år. Den här budgeteringsmetoden kan nämligen lätt leda till att den redovisningsskyldige får ett incitament att försöka använda så mycket av sin budget som möjligt, för att säkra en bekväm budget även framöver. Vi tycker att det för tillfället saknas tydliga incitament för den budgetansvarige att underskrida sin budget. Det finns för närvarande ingen tydlig koppling mellan prestationer och budget. Vi tycker att en bra budgetprocess är en process som skapar incitament för de budgetansvariga att använda personalresurser så effektivt som möjligt.

I budgetprocessen budgeterar man för en bemanning på 100 % och det budgeterade vårdbehovet är en uppskattning av vad vårdbehovet är i medeltal under året. I budgeteringsprocessen utgår man från statistik och prognoser gällande faktorer som har en inverkan på vårdbehovet. Sådana faktorer kan vara till exempel befolkningsmängdens utveckling och befolkningens åldersstruktur. Vi vill poängtera vikten av att man ständigt utvärderar vad en bemanning på 100 % egentligen innebär rent resursmässigt. För palliativ vård och intensivvård beaktar ÅHS de nationella riktlinjer som finns gällande personaldimensioneringen på dessa avdelningar.

Övrigt om personalresurser på ÅHS

Det totala antalet anställda hos ÅHS har minskat något under de senaste åren. Antalet anställda i slutet av år 2016 var 1 047 personer, men har sedan dess sjunkit så att ÅHS i slutet av år 2019 hade 956 anställda. Trots färre anställda har de totala lönekostnaderna stigit en aning, vilket kan förklaras av löneförhöjningar.

ÅHS har gjort benchmarking mot liknande sjukhus för att se på hurdan nivå personalresurserna ligger i jämförelse med andra sjukhus. Man har jämfört olika nyckeltal som beskriver mängden personal, till exempel antal vårdare i förhållande till patienter. Jämförelserna har visat att ÅHS' personalresurser är i linje med liknande sjukhus, men dessa jämförelser finns inte dokumenterade. Det är dessutom värt att konstatera att det är svårt att hitta ett sjukhus som direkt kan jämföras med ÅHS.

Sammanfattning av iakttagelser och åtgärdsrekommendationer med anledning av effektivitetsrevisionen

1. Vi anser att schemalaggningsen i sin nuvarande form är för statisk, eftersom den inte beaktar det aktuella vårdbehovet på de olika avdelningarna. Vi skulle vilja se att vårdbehovet fås med i processen på ett naturligt sätt. Vi tror att ett system för mätning av vårdtyngden skulle kunna leda till en effektivare användning av personalresurser. Ett system för mätning av vårdtyngden möjliggör att vårdbehovet beaktas på ett mer objektivt sätt då man bedömer behovet av kompetent personal.
2. Nuvarande program för schemalaggningsen och resursplanering, Titania, beaktar inte det aktuella vårdbehovet utan innehåller endast de grunduppgifter om resursbehovet som har lagts in. Vi tycker att det vore värt för ÅHS att fundera på andra resurseringsprogram.
3. Processen för schemalaggningsen och resursplanering innehåller få funktioner som ger de ansvariga stöd i beslutsfattandet. Sådana funktioner kunde till exempel vara skriftliga interna direktiv gällande resursplanering och schemalaggningsen eller på förhand bestämda kriterier för när extra personal ska tas in till ett skift. Vi rekommenderar att ÅHS arbetar med att få in objektiva kriterier i processerna, samt att man sedan utvärderar dessa kriterier kontinuerligt.
4. Vi tycker att nuvarande budgeteringsrutiner inte lyckas skapa incitament för de budgetansvariga att använda personalresurser på ett så effektivt sätt som möjligt. En orsak till detta är att det saknas koppling mellan prestationer och budget.

Mariehamn den 20 januari 2021

BDO Audiator Ab, revisionsammanslutning

Andreas Holmgård
OFGR, CGR

Intern övervakning

Den interna övervakningen är en kontinuerlig övervakning av arbetskedena eller enskilda åtgärder i anslutning till verksamheten samt medelshanteringen. Genom den interna övervakningen säkerställs att uppgifterna sköts i rätt tid såsom planerats och godkänts och inom ramen för de resurser som anvisats ändamålet. Den interna övervakningen förutsätter i allmänhet att en kontrollåtgärd skapas, vilket till exempel kan vara en viss process som säkerställer att en uppgift blir utförd på korrekt sätt. Införande av en kontrollåtgärd förbrukar alltid resurser och kan göra att en uppgift inte utförs på möjligast effektiva sätt. Kontrollåtgärder behöver trots det skapas för att säkerställa att fel eller missbruk inte förekommer. Utgångspunkten bör således vara att kontrollåtgärden fungerar som en försäkring som i slutändan leder till en inbesparing.

Den interna övervakningen förutsätter exakt definiering av befogenheter och ansvar samt täckande redovisnings- och rapporteringssystem. Alla funktioner inom en organisation behöver nödvändigtvis inte omfattas av en kontrollåtgärd. I en fungerande och välmående organisation behöver tillit ges till medarbetarna i den utsträckning som kan anses vara sund. Avsaknad av en kontrollåtgärd bör dock vara ett medvetet beslut av organisationen. Transparens minskar i allmänhet behovet av kontrollåtgärder.

Uppföljningen av ekonomin och verksamheten med hjälp av ekonomisk rapportering täcker även de områden som saknar definierade kontrollrutiner. Dessa områden faller därmed inte helt utanför övervakningen trots att definierade kontrollrutiner inte har införts.

Uppföljning

Uppföljningen är framför allt den del av den interna kontrollen som berör de förtroendevalda och de redovisningsskyldiga. Uppföljningens viktigaste uppgifter är att fastställa rapporteringsskyldighet, att kontrollera hur rapporteringen genomförs och att jämföra besluten med de resultat som beskrivs i rapporterna.

Riskhantering

Riskhantering är en väsentlig del av den interna kontrollen. Man kan säga att riskerna och hanteringen av dem är det som sätter ramarna för den interna kontrollen. Riskhanteringen kan ses som en del av organisationens strategiska, verksamhetsmässiga och ekonomiska styrning. Riskhantering är också ett verktyg som används för att säkerställa att organisationen har möjlighet att uppnå de mål som uppställts samt för att säkra att verksamheten löper oavbrutet och störningsfritt.

Riskhantering innebär att man inom organisationen identifierar risker som väsentligt inverkar på verksamheten och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa är på en acceptabel nivå. Riskerna bör identifieras, grupperas, bedömas och värderas efter rådande förutsättningar. Utgående från detta fattar man sedan beslut om hurdana kontrollåtgärder som behöver vidtas.

Risker kan hanteras genom att reducera (utfall och/eller verkningar), undvika, dela eller acceptera dem inom ramen för organisationens riskaptit. Riskhanteringen bör sträva till att uppnå rimlig säkerhet i väsentliga frågor. Fullständig säkerhet går i regel inte att uppnå utan att kostnaderna överstiger nyttan.

Till riskhanteringsens skeden kan räknas bland annat måluppställning, bedömning av organisationens riskaptit (den risk som organisationen är beredd att acceptera), identifiering av risker, analys av de identifierade riskerna, bedömning och utvärdering av risker, behandling av risker, utfallsrapportering samt övervakning och uppföljning.

Beskrivning av riskhanteringen och dess koppling till den interna kontrollen inom ÅHS

Inom ÅHS' ekonomiavdelning har inte processerna och rutinerna för intern kontroll och riskhantering systematiskt och heltäckande dokumenterats. Pga. detta finns ingen tydlig länk mellan riskkartläggning och intern kontroll. På avdelningen har man arbetat en del med att dokumentera boksluts- och budgetprocessen, men de flesta andra processerna är inte dokumenterade. Avsaknad av dokumentation innebär inte automatiskt att själva arbetet är bristfälligt men gör det svårt att säkerställa hur den interna kontrollen är uppbyggd och om den är tillräcklig. ÅHS har inte alltid definierat vem som är ansvarig för olika risker. Avsaknaden av tydligt utsedda riskansvariga kan leda till lägre incitament för att identifiera och åtgärda risker och gör att ansvarsfrågor kan vara svårare att utreda om ett sådant behov uppstår.

På ekonomiavdelningen upplever man att riskmedvetenheten är rätt så hög och man försöker hantera de risker som identifierats. Arbetet med att identifiera och hantera risker är ändå inte strukturerat eller kopplat till organisationens målsättningar, utan det sker löpande och man försöker åtgärda identifierade risker efter hand.

Arbetet med identifiering och hantering av risker är inte helt strukturerat på ekonomiavdelningen. Det samma gäller för klassificering av risker. Således bedöms identifierade risker inte enligt någon bestämd skala och det kan det vara svårt att jämföra riskerna sinsemellan och bedöma vilka risker som ska prioriteras då man beslutar om vilka åtgärder som vidtas.

För upphandlings- och inköpsfunktionen finns dokumenterade kontrollfunktioner. Det finns dock inte någon dokumenterad riskkartläggning som tar i beaktande risker vid bestämmande av kontrollfunktionerna utan kontrollfunktionerna baserar sig på hittills utarbetade processer. Vi rekommenderar att en dokumenterad riskkartlägningsprocess införs som gör utarbetandet av kontrollfunktioner till ett agilt arbete, där kontrollfunktioner skapas efterhand man konstaterar att behov finns.

Inom ÅHS' löneavdelning har det inte gjorts någon systematisk riskkartläggning och processerna är inte komplett dokumenterade. I löneräkningsprocessen finns kontroller vi anser kunde förbättras. Löneräkningsprocessen innehåller många manuella skeden och användarrättigheterna är väldigt utbredda. På löneavdelningen är man ändå medveten om bristerna. För tillfället arbetar löneavdelningen med att byta lönesystem till Unit4. I samband med bytet strävar man efter att åtgärda de brister som finns. Dokumenteringen av processerna kommer att förbättras i och med bytet av system då tjänsteleverantören upprättar manualer för olika skeden i systemet.

Organisationen har arbetat med att integrera verksamhetsstyrningen med programmet Hypergene genom att föra in verksamhetsmål i programmet. Varje enhet ska sedan kvartalsvis rapportera hur målen uppnåtts. Dessa rapporter samlas in och distribueras till ledningsgruppen och styrelsen och används som verktyg i verksamhetsstyrningen. I Hypergene finns det en modul som är designad för att användas inom riskhantering. Modulen innehåller bland annat riskhanteringsmatriser som underlättar klassificeringen och bedömningen av risker. I Hypergene är det även möjligt att koppla risker till verksamhetsmål. Enligt kontrollern och ekonomichefen är planen att på sikt föra in risker i programmet och koppla dem till verksamhetsplaner och -mål.

På ÅHS IT-enhet sker arbetet med riskhantering dels strukturerat, dels kontinuerligt som en del av den dagliga verksamheten. I samband med projekt kartläggs och bedöms risker. Riskerna bedöms då utifrån sannolikheten för att de realiserar och konsekvenserna om de inträffar. På basis av den bedömningen vidtas åtgärder. I samband med exempelvis större uppdateringar eller systemförändringar kartläggs tekniska risker och bedöms. Även tekniska risker evalueras utifrån kriterierna sannolikhet/konsekvens och beslut om åtgärder fattas på basis av riskbedömningen.

En gång i veckan görs det inom IT-enheten en sårbarhetsskanning som körs mot en utomstående databas över kända risker. Varje vecka går man igenom de nya sårbarheterna som uppdagats och bedömer vilka som är mer akuta att åtgärda. De sårbarheter som bedöms att inte behöva åtgärdas direkt förs till en backlog och löses i ett senare skede. Även i samband med förändringar i personuppgiftshantering bedöms risker. Sådana risker kartläggs och bedöms månatligen. Däremot görs inga systematiska riskkartläggningar som omfattar hela IT-enheten.

Inom IT-enheten finns det inget skilt direktiv för riskkartläggning, riskhantering och intern kontroll. Enligt It-chefen är en del av processerna dokumenterade, men inte alla. Dokumentationen har blivit bättre och inom avdelningen arbetar man med att förbättra dokumentationen ytterligare.

Fördelar med en väldokumenterad och fungerande rutin för riskhantering och intern kontroll

Väldokumenterade och fungerande processer gör det lättare för ledningen att implementera förändringar så att organisationens arbete är i linje med de fastställda strategierna och uppställda målen. Väldokumenterade och fungerande processer bör göra det lättare för ledningen att få grepp om hur processerna och arbetssättet ser ut och därmed även vilka förändringar som bör göras. Dokumenterade rutiner gör det även lättare att identifiera och åtgärda brister i olika processer. Således torde väldokumenterade och fungerande rutiner även främja organisationens interna lärande och förståelse för riskhantering och intern kontroll.

En fördel med väldokumenterade och fungerande rutiner för riskhantering och intern kontroll är att personberoendet minskar. I en organisation utan nedtecknade processer och rutiner är personberoendet avsevärt högre. Detta beror på att nödvändig kunskap kan gå förlorad om en person som sitter på viktig kunskap inom ett visst område eller exempelvis är den enda som vet hur en specifik process ser ut samt vilka risker som är kopplade till den, lämnar organisationen.

Väldokumenterade processer gör även organisationen mer rörlig eller flexibel då det främjar förflyttning av personer inom organisationen. Det torde även vara lättare att strukturera om gällande processer och arbetssätt om alla arbetar enligt samma riktlinjer sedan tidigare. Man kan även säkerställa att nivån på arbetet som görs håller en viss nivå om alla arbetar utifrån uttänkta och fastställda processer. Dessutom leder väldokumenterade processer och tydliga ansvarsområden till att anställda är medvetna om vad de är ansvariga för samt vad som förväntas av dem. Detta medför troligen att de är mer bekväma med sina arbetsuppgifter och presterar bättre.

Omvärlden och miljöerna organisationen verkar i är sällan eller aldrig statiska, utan utvecklas och förändras hela tiden. Således är det viktigt att organisationen inte heller är statisk, utan att den utvecklas och förändras kontinuerligt. För att detta ska vara möjligt är det viktigt att processerna är agila och dynamiska. Med andra ord kan man inte se de olika processerna som stillastående och oföränderliga, utan man bör kontinuerligt utvärdera dem och bedöma om det finns behov för modifieringar. Utvärdering, men troligen också modifiering, av befintliga processer är lättare om processerna är dokumenterade.

I en organisation är det inte ändamålsenligt eller ens möjligt att helt eliminera alla risker. Vissa risker är man helt enkelt tvungen att acceptera. Det är ändå viktigt att man är medveten om vilka risker som finns. Med andra ord bör det vara ett medvetet val att inte åtgärda risker. Valet att åtgärda eller acceptera risker är en balansgång där kostnaden ställs mot nyttan av att eliminera eller minimera risken. I organisationer med bristfällig riskhantering är sannolikheten större att man drabbas av oväntade risker. Konsekvensen av att risker realiserar är antagligen mindre om man kunnat förbereda sig på möjligheten att risken realiserar. Det är således i organisationens intresse att ha en fungerande riskkartläggning och -hantering. Med hjälp av en fungerande riskhantering kan en organisation tidigt identifiera och bedöma risker och implementera kontrollåtgärder för att undvika att riskerna förverkligas eller åtminstone minimera deras inverkan. Förmågan att förstå och kontrollera risker medför även att organisationen kan vara mer trygg i besluten som fattas.

En fungerande och tydlig rutin för identifiering, klassificering och bedömning av risker ger ledningen större säkerhet då de bedömer vilka åtgärder som bör vidtas för att hantera riskerna. Detta då det på ett tillförlitligt sätt går att jämföra riskerna sinsemellan. Som tidigare nämnts är det vanligt att bedöma identifierade risker utgående från sannolikhet och konsekvens. Det vill säga hur stor sannolikheten är att risken realiserar och vilka konsekvenserna det i så fall medför. Dessa två kriterier poängsätts sedan för att utvärdera hur allvarlig risken är. Nedan är ett exempel på en riskmatris. Matrisen är tagen ur Social- och hälsovårdsministeriets publikation "Riskhantering och säkerhetsplanering - Handbok för ledning och säkerhetsexperter inom social- och hälsovården" och torde således fungera bra inom sjukvårdsorganisationer.

Förekomsten av risk (fara, problem, oönskad händelse)					
E. Händelsen är sannolik eller ofta återkommande, kontrollen behöver förbättras i mycket stor omfattning	3	3	4	5	5
D. Händelsen är sannolik (förekommer ibland, då och då), kontrollen behöver förbättras, problem förekommer	2	3	4	4	5
C. Händelsen är möjlig, kontrollen av omständigheten behöver förbättras i viss utsträckning, problem har förekommit	1	3	3	4	4
B. Händelsen är osannolik, omständigheten är tillräckligt under kontroll, problem förekommer i ytterst liten omfattning eller inte alls	0	1	2	2	2
A. Händelsen är ytterst osannolik, omständigheten är under kontroll, inga problem förekommer	0	0	1	2	2
Konsekvenser för människor, egendom, information eller rykte	I. Obetydliga konsekvenser	II. Lindriga konsekvenser	III. Betydande konsekvenser	IV. Allvarliga konsekvenser	V. Mycket allvarliga konsekvenser

Figur 1: Riskmatris för bedömning av riskstorleken. (Social- och hälsovårdsministeriet, 2011)

Centrala iakttagelser och åtgärdsrekommendationer med anledning av effektivitetsrevisionen

ÅHS har inte heltäckande dokumenterade och strukturerade processer för riskhantering och intern kontroll gällande stödfunktioner. Den interna kontrollen ska bygga på och sträva efter att åtgärda de risker som identifierats i organisationens riskkartläggning. I ÅHS finns ingen tydlig länk mellan riskkartläggning, riskhantering och intern kontroll. Vi rekommenderar att man inom organisationen skapar ett ramverk eller matris för klassificering och bedömning av risker och att man med matrisen som bas gör strukturerade riskkartläggningar för att identifiera vilka risker som finns. På basis av riskkartläggningarna bör man besluta hur och vilka risker som ska åtgärdas samt vilka risker som kan accepteras.

Vi rekommenderar att man mer heltäckande kartlägger och dokumenterar processerna inom den interna kontrollen och uppdaterar processerna så att kontrollåtgärderna täcker de identifierade riskerna.

Förutom att göra organisationen mer flexibel, leder väldokumenterade processer även till ett minskat personberoende. Vi anser också att det vore bra om man i organisationen upprättar allmänna direktiv eller policys gällande riskhantering och intern kontroll samt arbetar för att säkerställa att dessa efterföljs i praktiken. Vi anser också att ledningen ta ställning till hur rapporteringen av riskhantering och intern kontroll ska ske inom organisationen. På sikt rekommenderar vi dessutom att man kopplar de identifierade riskerna till verksamhetsmål. Tanken med detta är att riskerna ställs i relation till målen, vilket torde öka sannolikheten för att de fastställda målen uppnås.

Ingen organisation är identisk en annan. Det samma gäller för riskerna organisationen hanterar. Det finns med andra ord ingen universal modell för riskhantering och intern kontroll som kan implementeras som sådan på alla organisationer. Varje organisation bör med andra ord införa och applicera en egen modell. En viktig del av detta är att fastställa organisationens riskaptit, det vill säga hur stora risker man kan acceptera i organisationen. Vi rekommenderar därför att man inom ÅHS diskuterar och utvärderar hurdana risker man är villig att acceptera och vilka man vill eliminera eller åtminstone minimera.

ÅHS är en stor organisation i vilken det rör sig stora summor pengar dagligen. Organisationen är dessutom offentlig vilket innebär att hanteringen av penningflöden bör vara särskilt varsam och transparent. Ett exempel på riskkartläggning kan vara att identifiera de mest betydande kassaflödena i organisationen samt vilka kassaflöden som av sin karaktär är extra riskabla. Utgående från denna klassificering kan ÅHS sedan ta ställning till vilka processer som ligger bakom de olika kassaflödena samt hur dessa processer bör utformas så att riskhanteringen är på en för organisationen tillfredsställande nivå.

I effektivitetsrevisionen framkom att riskansvariga inte alltid är utsedda. Vi rekommenderar således att ÅHS arbetar med att identifiera riskansvariga inom hela organisationen och därmed främja arbetet med riskhantering.

På IT-enheten inom ÅHS görs både strukturerad och mindre strukturerad riskkartläggning och -hantering. Arbetet sker både i samband med återkommande möten och löpande. De identifierade riskerna bedöms enligt sannolikhet/konsekvens och på basis av bedömningen vidtas åtgärder eller skapas kontrollfunktioner för att eliminera eller åtminstone minimera riskerna. Vi bedömer att arbetet med riskhantering och intern kontroll fungerar till väsentliga delar ändamålsenligt inom ÅHS' IT-enhet. Vi noterar ändå att dokumentationen i vissa fall är något bristfällig och rekommenderar att man strävar efter att förbättra dokumentationen för att minska risken för att fel sker samt för att minimera personberoendet inom enheten.

På ÅHS' löneavdelning har det inte gjorts någon egentlig riskkartläggning. En stor del av processerna är odokumenterade. I löneräkningsprocessen har det identifierats en del svagheter. Vi rekommenderar att man försöker åtgärda de identifierade svagheter i samband med bytet av lönesystem, då det är ett bra tillfälle att göra förändringar i lönerutinerna. Det vore även fördelaktigt om man efter systembytet satsar på att dokumentera de interna processerna. Riskkartläggningar är ett viktigt verktyg i den interna kontrollen och rekommenderar att man i framtiden använder sig av strukturerade riskkartläggningar inom löneadministrationen.

Arbetet med riskhantering och intern kontroll är en kontinuerlig process som aldrig tar slut. Man kan med andra ord inte sätta sig ned och gå genom processerna för riskhantering och intern kontroll och sedan aldrig fundera på det igen. Organisationen och miljön organisationen verkar i lever konstant och därmed förändras även riskerna hela tiden. Således bör processerna och kontrollåtgärderna vara agila och utvecklas i takt med riskerna. Man kan således konstatera att arbetet med kartläggning och bedömning av risker bör ske kontinuerligt så att organisationen ständigt kan vidta effektiva åtgärder för att hantera riskerna den ställs inför.

Mariehamn den 20 januari 2021

BDO Audiator Ab, revisionsammanslutning

Andreas Holmgård
OFGR, CGR

Ålands hälso-
& sjukvård

Verksamhetsberättelse 2021

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Styrelsen.....	5
Ledningsgruppen	6
Centrala ekonomiska uppgifter	7
Allmän del 2021	10
Chefläkarens enhet.....	16
Primärvårdskliniken	19
Tandvårdskliniken	28
Akutkliniken.....	31
Medicinkliniken.....	35
Kirurgkliniken.....	42
BB-/gynekologkliniken	50
Barn- och ungdomskliniken	53
Ögonkliniken	57
ÖNH-kliniken.....	60
Psykiatriska kliniken	62
AN-OP-IVA kliniken	66
Laboratorieenheten	70
Radiologiska kliniken.....	73
Sjukhusapoteket.....	76
Vårdchefens enhet	81
Sekreterarenheten	84
HSD-enheten.....	87
Personalenheten	89
Ekonomienheten	92
Upphandlingsenheten	96
Tekniska enheten	99
IT enheten	102
Intern service	105
BILAGOR	
Bokslut 2021	
Verksamhetsstatistik 2021	
Personalberättelse 2021	

Inledning

Översikt

Verksamheten har under år 2021 tagit avstamp ur organisationens definierade utvecklingsområden. ÅHS interna utvecklingsprojekt "Från ord till handling" har fortsatt och utmynnat i en strategisk inriktning och en ny vision. ÅHS utvecklingsområden är följande: förändring av organisationskultur och organisationsstruktur, kartläggning av och en plan för ÅHS tjänsteutbud, ökat arbetsvälbefinnande, utveckling av vårdprocesser och modernisering av stödfunktioner. Alla fem utvecklingsområden är kopplade till hållbarhetsagendan.

Coronapandemin blev en utmaning även under år 2021 och verksamheten behövde hela tiden anpassa sig efter hur smittspridningen och påverkan på sjukhuset och primärvården sett ut. Utvecklingsprojekt har fått stå åt sidan för pandemiarbetet. Pandemin har drabbat primärvården extra hårt. Provtagning, smittspårning och vaccinering hör till primärvårdens ansvarsområden och resurser har behövts omfördelas allt eftersom smittspridningen har ökat eller minskat.

Den nya socialvårdslagen trädde i kraft 1 januari 2021. Mycket arbete och resurser har lagts ner för att ta fram samverkansavtal och med kommuner och KST gemensamma samarbets- och utvecklingsområden för kommande år. Mycket anpassning och nytänkande kommer att krävas av alla parter.

Det högst prioriterade enskilda projektet har även under år 2021 varit byte av vårdinformationssystem (VIS-projektet). Byte av vårdinformationssystem är ett projekt som engagerar stora delar av personalen. Projektorganisationen har fortsatt förbereda upphandlingsfasen under år 2021. Dialogfasen kunde inte inledas enligt fastslagen tidsplan eftersom ett delbeslut i VIS upphandlingen tagits till prövning i Marknadsdomstolen.

De fastigheter som ÅHS har sin verksamhet i är förhållandevis gamla. Den enda nya fastigheten är den psykiatriska byggnaden. Det är en utmaning att få dagens vård att fungera bra i gamla fastigheter. En helhetsplan för fastigheterna, renoveringen och moderniseringen är under arbete i samarbete med Fastighetsverket. Som en parallell process har planeringen inletts av tillfälliga isoleringsutrymmen för patienter med luftburen smitta. Förverkligandet sker under år 2022.

Hållbarhetsstyrning

ÅHS har lagt grunden för att arbeta aktivt och strukturerat med de strategiska utvecklingsmålen i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. I detta ingår bl.a. att ÅHS har formulerat en ny vision i linje med utvecklings- och hållbarhetsagendan samt förberett organisationen för att ta steget och gå med i bärkraft.ax. Det har även beslutats att en medlem från ledningsgruppen ingår i det nyskapade teamet som kommer att arbeta med det s.k. välmående-målet (strategiskt utvecklingsmål 1) som leds av målsvarig Tabita Nordberg och processledare Sandra Jourdan.

Målsättningar

Utgående från organisationens fem definierade utvecklingsområden har följande verksamhetsmål ställts upp för år 2021.

Mål: Förändring av organisationsstruktur och organisationskultur

Delmål 1: Ny vision, värdegrund och strategi

Förverkligat: ÅHS har tagit fram en strategisk inriktning för 2021–2025. Den strategiska inriktningen omfattar en ny vision som visar vägen för hälso- och sjukvårdens utveckling i linje med hållbarhets- och

utvecklingsagendan för Åland. Syftet med den strategiska inriktningen är att göra det lättare att identifiera strategiska utmaningar och göra medvetna prioriteringar i ett gemensamt utvecklingsarbete, såväl inom ÅHS som i samverkan med andra aktörer i landskapet.

Delmål 2: Samverkansavtal

Förverkligat: Alla samverkansavtal är framtagna och undertecknade. Alla avtalsparter inbjöds av ÅHS och Ålands kommunförbund till ett tillfälle 8.9.2021 för att underteckna samtliga samverkansavtal. Utmaningen kring samverkansavtalen har varit tidsramarna i förhållande till pandemin, men också att det har uppstått nya gränsområden som behöver prövas.

Delmål 3: Kommunikationspolicy

Förverkligat: Som ett led i arbetet med att utveckla den externa kommunikationen och delaktigheten planerades att ta fram riktlinjer för ÅHS närvaro i sociala medier. Målet var att erbjuda invånarna lättillgänglig information om hälso- och sjukvårdstjänster från olika delar av verksamheten och att föra en dialog med invånarna. I augusti antog ledningsgruppen en policy för sociala medier och beslutade att primärvården skulle starta ett konto på Facebook. Kort därefter gick Datainspektionen på Åland ut med en stark rekommendation om att myndigheter och offentliga aktörer upphör med att använda tjänster som Facebook. ÅHS har valt att inte etablera någon närvaro i sociala medier.

Mål: Kartläggning av och en plan för ÅHS tjänsteutbud

Förverkligat: För att man skall kunna göra strategiskt väl grundade val behövs verktyg för uppföljning av statistik och kostnader. Ett nytt uppföljningsverktyg har varit under utveckling som stöd för klinikernas verksamhetsuppföljning och planering.

Mål: Ökat arbetsvälbefinnande

Delmål 1: Psykosocial riskkartläggning och KivaQ arbete

Förverkligat: ÅHS har på basen av framtagna enkät utrett arbetets psykosociala belastningsfaktorer i samband med planerade hälsoundersökningar vid kliniker och enheter. Resultatet har delgetts berörda kliniker och enheter och kan användas av förmännen i deras arbete med att öka personalens välbefinnande. KivaQ enkäten genomfördes enligt plan i november och resultatet färdigställs i januari 2022.

Delmål 2: Personalens delaktighet

Förverkligat: Nya metoder för att tillvarata personalens innovationer har tagits i bruk. Personalen använder sig rätt flitigt av detta. Återkoppling kring alla förslag ges och metoden har varit till stor nytta i organisationens arbete med effektivisering och sparkrav.

Delmål 3: Fastighetsutredning i samarbete med Fastighetsverket

Förverkligat: ÅHS har i samarbete med Fastighetsverket arbetat fram en helhetsplan för en framtida sjukhushelhet. Arbetet är stort och omfattande och stora delar av verksamheten behöver involveras. De första tankarna kring detta arbete presenteras för ÅHS styrelse i mars 2022.

Mål: Utveckling av vårdprocesser

Delmål 1: Samverkansavtal och nya metoder framtagna genom VIS projektet

Förverkligat: De framtagna samverkansavtalen handlar om att förändra vårdprocesser, alla samverkansavtal har prioriterade utvecklingsmål. Samarbetsgrupper kring dessa utvecklingsmål är tillsatta och tillsätts efterhand som utvecklingen går vidare. VIS projektet som i högsta grad är ett verksamhetsprojekt har tagit fram nya instruktioner kring processen för användningen av termer och begrepp inom vården. Detta implementeras i all verksamhet.

Delmål 2: Patientråd

Förverkligat: Ett förslag gällande ett patientråd har tagits fram. Syftet med patientrådet är att patienter och närstående ska få större inflytande i utvecklingen av ÅHS verksamhet. Målet är att patientrådets arbete på sikt ska bidra till att förbättra hälso- och sjukvårdstjänsterna t.ex. genom att öka förutsättningarna för personcentrerad vård, delat beslutsfattande och stöd till egenvård. Förslaget omfattades av ÅHS styrelse i december 2021.

Mål: Modernisering av stödfunktioner

Förverkligat: Pågående digitaliseringsprojekt är kartlagda och prioriterade. Digitaliseringskommittén har fått ett beslutsmandat från ledningsgruppen och har jobbat fram processer för detta. Alla digitaliseringsprojekt värderas utgående ifrån nytta, effektivitet och resurser. Förslag till effektivisering ges. VIS- projektet prioriteras starkast och fördelning av resurser till detta projekt prioriteras framom annat. Lagersystemet är förnyat och implementering skedde vid årsskiftet. Fortsatt utveckling har skett i verktyget Hypergene där nu resultatuppföljning, budgetering och uppföljning av verksamhetsmål sker.

Risker och osäkerhetsfaktorer

De två senaste åren med pandemin har fört med sig ett stort osäkerhetsmoment, nämligen den nu ganska osynliga vårdskulden. ÅHS har inte byggt upp operationsköer eller annan påtagbar vårdskuld utan klarat av att sköta verksamheten förhållandevis normalt. Det vi inte känner till är hur många patienter som inte besökt primärvården och som i framtiden kommer att få större hälsoutmaningar på grund av detta. Statistiken visar att besökssiffrorna gått ner men vi kan inte utesluta att patienterna uppsökt privata vårdproducenter som ett komplement. Senaste års bokslut visar att anslagsanvändningen för vård utanför Åland har en nedåtgående trend. Analyser pågår kring hur stor påverkan Covid-19 pandemin har haft på detta. Här kan en osynlig vårdskuld finnas.

Kompetensförsörjningen inom ÅHS blir alltmera utmanande och nya tankesätt gällande rekrytering behöver tas fram. Klassisk rekrytering med rekryteringsföretag och annonsering täcker inte behovet. Inköpta konsulter blir kostnadsdrivande men kan inte undvikas. En stabil rekrytering kunde skötas genom att vi på ÅHS har möjlighet att parallellt med vår fasta bemanning ta in unga läkare som får växa in i verksamheten. Budgetanslagen tillåter inte denna typ av långsiktig rekrytering. Detta ses av såväl ÅHS ledning som av de verksamhetsansvariga som en av de största framtida utmaningarna för ÅHS.

Styrelsen

Ålands landskapsregering utsåg följande styrelse för perioden 1.6.2020–31.12.2023:

Ordinarie ledamot

Wille Valve (MSÅ)
Roger Höglund (C) 1.6.2020-17.1.2021
Roger Nordlund (C) 18.1.2021-31.12.2023
Anna Holmström (C)
Runa-Lisa Jansson (Obs)
Erica Scott (Hi)
Ulf Weman (S)
Cita Nylund (Lib)

Personlig ersättare

Tage Silander (MSÅ)
Jan Salmén (C)
Jan Salmén (C)
Gyrid Högman (C)
Leena Pokela (Obs)
Simon Holmström (Hi)
Camilla Gunell (S)
Tony Asumaa (Lib)

Styrelsen har sammanträtt 15 gånger, varav 2 möten hölls i form av budget och framtidsseminarier (2020:12 gånger) och behandlat 101 paragrafer (2020: 94 paragrafer).

Ledningsgruppen

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Chefläkare

Ekonomichef

Personalchef

Vårdchef

Vårdchef vid sidan av egen tjänst HSD beslut 3/2021

Verksamhetsstrateg

Jeanette Pajunen

Anders Westermark 1.3.2021-30.9.2021

Janek Frantzén 1.9.2021-31.12.2021

Ulrika Österlund

Terese Åsgård

Sirpa Mankinen tjänstledig 1.1.2021-31.12.2022

Åsa Friman 1.1.2021-31.12.2022

Sandra Rasmussen

Centrala ekonomiska uppgifter

De totala nettokostnaderna för 2021 uppgår till 89,0 miljoner euro, budget 2021 ligger på 92,8 miljoner euro.

ÅHS TOTAL inkl Covid	Bokslut 2020 inkl covid	Budget 2021 inkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Budgetavvikelse 2021 inkl covid
INTÄKTER	-13 817 419	-13 918 000	-14 771 744	853 744
Personalkostnader	55 307 369	58 357 000	57 782 256	574 744
Köpta tjänster	14 846 394	17 178 000	16 723 536	454 464
Intern hyra	7 730 893	7 773 000	7 769 967	3 033
Material	10 197 971	11 017 000	10 853 787	163 213
Inventarier och anskaffningar	1 074 819	800 000	878 089	-78 089
Övriga kostnader	454 854	184 000	235 289	-51 289
Extern vård utanför Åland	8 929 796	9 615 000	8 274 470	1 340 530
Avskrivningar	1 679 115	1 810 000	1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	100 221 212	106 734 000	103 797 155	2 936 847
NETTOKOSTNADER	86 403 794	92 816 000	89 025 411	3 790 591

ÅHS visar ett totalt överskott (inklusive covid) om 3,8 miljoner år 2021. Överskottet är även detta år till stora delar relaterat till covidpandemin men har även andra orsaker.

Det största överskottet (1,3 miljoner euro) finns inom anslaget för extern vård utanför Åland. Anslaget har budgeterats genom att ta ett medeltal för de senaste 10 åren. Kostnaderna varierar stort mellan åren men vi ser nu en trend i nedgående kostnader från år 2019. En svår frågeställning är om det finns någon form av vårdskuld som kunde ge en ökad kostnad i framtiden.

Överskottet består även av högre intäkter (0,8 miljoner euro) vilket beror på högre erhållna ersättningar än budgeterat. Anslagen för ersättningar består bl.a. av ersättningar för t.ex. olycksfall, sjuktransporter och kvotflyktingar.

Ca 42% av överskottet (1,6 miljoner euro) är relaterat till covidpandemin då ÅHS organisation har fokuserat på att på bästa sätt lösa de olika situationerna. Överskottet finns inom personalkostnaderna, köpta tjänster samt avskrivningar.

Under året har de merkostnader som uppstått pga. covidpandemin bokförts skilt. I praktiken är det svårt att helt skilja på kostnader som endast är relaterade till covidpandemin. Nedan redovisas utfall exklusive covid samt covidkostnaderna särskilt.

Redovisning exklusive covid

De totala nettokostnaderna exklusive covid uppgår till 89,5 miljoner euro, budget 2021 ligger på 92,8 miljoner euro och det totala överskottet uppgår därmed till 3,3 miljoner euro.

ÅHS TOTAL exkl Covid	Bokslut 2020 exkl covid	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-9 432 199	-8 168 000	-8 817 254	649 254
Personalkostnader	54 055 495	56 542 000	55 946 472	595 528
Köpta tjänster	13 840 082	15 463 000	15 108 756	354 244
Intern hyra	7 730 893	7 773 000	7 729 967	43 033
Material	8 453 460	8 822 000	8 881 795	-59 795
Inventarier och anskaffningar	713 627	790 000	868 071	-78 071
Övriga kostnader	454 854	184 000	235 208	-51 208
Extern vård utanför Åland	8 929 359	9 600 000	8 263 251	1 336 749
Avskrivningar	1 679 115	1 810 000	1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	95 856 886	100 984 000	98 313 279	2 670 721
NETTOKOSTNADER	86 424 687	92 816 000	89 496 027	3 319 975

Intäktsbudgeten för 2021 uppgick till totalt 8,2 miljoner euro. Utfallet blev 8,8 miljoner euro. Intäkterna lämnade ett överskott på totalt 0,6 miljoner euro. Överskottet härrör sig från högre erhållna ersättningar än budgeterat. Anslagen för ersättningar är utmanade att budgetera och består av bl.a. av ersättningar för t.ex. olycksfall, sjuktransporter och kvotflyktingar. Processen för ansökningarna har förbättrats även under detta år.

Driftskostnadsbudgeten inklusive avskrivningar uppgick till totalt 101,0 miljoner euro. Utfallet blev 98,3 miljoner euro. Driftskostnadsbudgeten lämnade därmed ett överskott på totalt 2,7 miljoner euro.

Utfallet i driftskostnaderna fördelar sig enligt följande:

- Personalkostnader - överskott på 0,6 miljoner euro. Överskottet härrör sig dels från stabsfunktionen (0,4 m euro) där det finns tjänster som varit vakanta under året. Resten av överskottet (0,2 m euro) finns på några kliniker men där balanseras överskottet mot köpta tjänster. Under året har det varit ett utmanande läge att rekrytera främst läkare och därmed har man i stället köpt motsvarande tjänster.
- Köpta tjänster - överskott på 0,4 miljoner euro. De lägre kostnaderna för sjuktransporterna är kopplade till de lägre kostnaderna för extern vård utanför Åland. Pandemin har även detta år orsakat lägre kostnader för personalens och konsulterers resor och utbildning. Det finns även ett överskott på köpta byggtjänster.
- Extern vård utanför Åland - överskott 1,3 miljoner euro. Anslaget är mycket svårt att budgetera då utfallet varierar stort. En grundligare analys av de senaste åren pågår. Vi ser en skillnad i att antal externa besök är något lägre än fjolåret men den stora skillnaden finns i att kostnaden för externa vårddygner är märkbart lägre. P.g.a. pandemin har Akademiska sjukhuset i Uppsala inte tagit emot patienter i lika stor utsträckning och kontakterna med Åbo universitetscentralsjukhus har stärkts.
- Avskrivningar - överskott 0,5 miljon euro. Pga. av pandemin har ett flertal av de planerade investeringarna ej förverkligats under året. Investeringsanslagen är 4-åriga så planen är att investeringarna förverkligas senare inom tidsperioden.

Redovisning av covidkostnader

ÅHS erhöill en tilläggsbudget (TB 4) för täckande av kostnader som beräknades uppstå p.g.a. av covidläget. Kostnaden beräknades för 12 månader. Den totala driftskostnadsbudgeten för covidkostnaderna uppgick till 5,7 miljoner euro. Budgeten för intäkter uppgår till 5,7 miljoner och beräknades utgående från ansökta och kalkylerade statsstöd.

Driftskostnaderna för covid uppgår till 5,5 miljoner euro och består främst av:

- Personalkostnader 1,8 miljoner euro. Personalkostnaderna rör främst provtagning, smittspårning och vaccinering.
 - Köpta tjänster 1,6 miljon euro. Den största kostnaden gäller laboratorietjänster för provtagning. Här ingår även kostnader för hyror av extra lokaler, städning och extra övervakning.
 - Material 2,0 miljoner euro. Kostnaden består av laboratoriematerial, vårdmaterial och skyddskläder.
-

Allmän del 2021

Ledningsgruppen för Ålands hälso- och sjukvård

Verksamhetsbeskrivning

ÅHS utvecklingsområden

Verksamhetsutvecklingen och effektiveringen av verksamheten utgår från fem identifierade utvecklingsområden som står i samklang med utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål (med fokus på mål 1, 2, 5 och 7).

ÅHS utvecklingsområden

Titel	Beskrivning
1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSKULTUR OCH ORGANISATIONSSTRUKTUR	Ett övergripande arbete med att samordna verksamhetsplaneringen inom och mellan kliniker och enheter pågår. Med gemensamma krafter och samlad kompetens kan organisationen utvecklas på ett systematiskt sätt, så att den åländska hälso- och sjukvården är förberedd att möta de kommande årens utmaningar på ett sätt som motsvarar såväl invånarnas som medarbetarnas förväntningar. (Relaterar till strategiskt utvecklingsmål 1 och 2 i utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.)
2. KARTLÄGGNING AV OCH EN PLAN FÖR ÅHS TJÄNSTEUTBUD	Att kartlägga invånarnas nuvarande behov och analysera vilka behov som kommer att finnas om 5–10 år är en viktig del av organisationens verksamhetsutveckling. Arbetet sker utifrån kompetensen inom de olika verksamheterna i kombination med bland annat demografisk information, kunskap om prevention och behandling för olika sjukdomsgrupper och samhällsekonomiska förutsättningar. (Relaterar till strategiskt utvecklingsmål 1, 2 och 7 i utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.)
3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE	ÅHS arbetar systematiskt med att öka välbefinnandet för personalen med olika metoder som till exempel medarbetarundersökningar och riskkartläggningar. Utifrån resultatet erbjuds stöd för utveckling på olika nivåer. Viktiga aspekter av välbefinnandet är också jämställdhetsarbete, personalens möjligheter att påverka och att verksamhetsutrymmena är funktionella. (Relaterar till strategiskt utvecklingsmål 1, 2 och 7 i utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.)
4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER	Hur vårdprocesserna ser ut och kan utvecklas är viktiga för upphandling och implementering av det nya vårdinformationssystemet, men också för utveckling av nya funktioner som till exempel expertsjukskötare. Att utveckla vårdprocesserna är även viktiga i arbetet med att öka delaktigheten i vården för patienter och närstående. (Relaterar till strategiskt utvecklingsmål 1, 2, 5 och 7 i utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.)

5. MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER	Ett systematiskt arbete med digitalisering av såväl externa som interna processer är viktigt med tanke på tillgänglighet, säkerhet och effektivitet. Ökat fokus på rekryteringsarbete behövs för att underlätta för verksamheterna och för att säkra tillgången på kompetens. Arbetet med att öka hållbarheten och medvetenheten kring produkter och tjänster som köps pågår. (Relaterar till strategiskt utvecklingsmål 5 och 7 i utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.)
------------------------------------	---

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Ny vision, värdegrund och strategi</p> <p>Beskrivning ÅHS strategiska inriktning för 2021–2025 presenteras och förankras. Den strategiska inriktningen omfattar en ny vision och en förtydligad värdegrund. För att underlätta arbetet med att identifiera och prioritera bland strategiska utmaningar på ett balanserat sätt innehåller den strategiska inriktningen också fakta gällande statistik och ekonomi.</p> <p>Senaste kommentar 26.3.2021 godkände styrelsen ÅHS strategiska inriktning 2021–2025. Information om den strategiska inriktningen publicerades på ALADIN 9.4.2021. Den strategiska inriktningen har använts som underlag för verksamhetsplaneringen 2022.</p>			
<p>Kommunikationspolicy</p> <p>Beskrivning Aktivt arbete med att implementera ÅHS kommunikationspolicy, som kompletteras med riktlinjer för ÅHS närvaro i sociala medier.</p> <p>Senaste kommentar I oktober gick Datainspektionen ut med en stark rekommendation om att offentliga aktörer upphör med att använda tjänster som Facebook. Med anledning av det har ÅHS inte etablerat närvaro på Facebook som planerat.</p>			

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Nyckeltal och omvärldsbevakning</p> <p>Beskrivning Arbetet med att strukturerat följa upp organisationens utveckling gällande verksamhet och kostnader intensifieras. Nyckeltal för att följa ÅHS utveckling och för att göra relevanta jämförelser tas fram.</p>			

<p>Senaste kommentar Ett dokument om Statistik och Ekonomi uppdateras i samband med bokslutet. Detta dokument innehåller åländsk befolkningsstatistik, hälso- och sjukvårdskostnader i Europa och Finland samt ÅHS ekonomiska utveckling. Ett arbete är påbörjat att automatisera uttag och presentation av centrala nyckeltal med hjälp av nytt verktyg. Lansering av verktyget görs 2022.</p>			
--	--	--	--

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Psykosocial riskkartläggning Beskrivning En enkät för att utreda arbetets psykosociala belastningsfaktorer börjar användas. Enkäten genomförs strax innan företagshälsovårdens periodiska hälsoundersökning vid en viss klinik/enhet inleds. Företagshälsovården följer vid behov upp resultatet av enkäten vid hälsoundersökningarna. Senaste kommentar Enkäten är framtagen och är i användning. Resultatet rapporteras till berörda kliniker och företagshälsovården.</p>	●	●	●
<p>Ökad kommunikation och information om KivaQ Beskrivning En sammanfattning görs av vad KivaQ är, hur ÅHS har arbetat med verktyget och hur planeringen framöver ser ut. Sammanfattningen kommuniceras till kliniker och enheter. Senaste kommentar Enkäten genomförd enligt plan. Under hösten har personalen kunnat ta del av information om vad KivaQ är på intranätet. ÅHS övergripande resultat har varit tillgänglig för alla anställda på Teams. Klinik-/enhetsvisa presentationer sker under våren 2022.</p>	◐	◐	●
<p>Uppdaterad jämställdhetsplan Beskrivning Jämställdhetsplanen uppdateras och kommuniceras till kliniker och enheter. Senaste kommentar Planering gällande uttag av statistik påbörjats.</p>	◑	◐	◐
<p>Nya metoder för att ta tillvara personalens innovationer Beskrivning Ett forum för personalens förslag införs. Förslagen behandlas på ett strukturerat sätt. Senaste kommentar Personalen har skickat en hel del förslag till utveckling@ahs.ax. Förslagen har under året behandlats löpande i ledningsgruppens arbete. Alla förslag som skickats in kommer att gås igenom på nytt i samband med kommande verksamhetsplanering (2023).</p>	●	●	●

Utredning genomförd i samarbete med Fastighetsverket Beskrivning Senaste kommentar -			
--	--	--	--

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
VIS - Kliniska gruppens arbete Beskrivning Nya strukturer för vårdprocesser tas fram och testas Senaste kommentar -			
Samverkansavtal Beskrivning Samverkansavtal gällande områdena boendeservice, service på institution, alkohol- och drogärbete, förebyggande av psykisk ohälsa och arbete för psykisk hälsa ingås med KST och kommunerna. Samverkansavtalet gällande hemvård utvärderas. Senaste kommentar Utvärderingen av hemvårdsavtalet är inte gjord.			
Kartläggning av expertskötarfunktionen Beskrivning En kartläggning görs för att ta reda på var i organisationen funktionen expertsjukskötare skulle behövas. Senaste kommentar -			
Kundpanel/patientråd Beskrivning Ett förslag gällande en kundpanel/ett patientråd tas fram. Förslaget omfattar syfte och konkret förslag på förverkligande. Målsättningen är att verkställa så snart som möjligt. Senaste kommentar Styrelsen beslutade 17.12.2021 att påbörja arbetet med att starta upp ÅHS patientråd.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Upphandling av Vårdinformationssystem Beskrivning Upphandling av vårdinformationssystem Senaste kommentar -			
Kartläggning och prioritering Beskrivning Pågående digitaliseringsprojekt kartläggs, och en prioritering för kommande utvecklingsprojekt görs. Senaste kommentar -			
Fortsatt implementering av Unit4 Beskrivning Frånvarohantering, reseräkningar. Senaste kommentar De flesta chefer har fått individuell introduktion i användandet av Unit4. Tester och programanpassningar för digital frånvarohantering pågår. Tidsplanen för ibruktagandet av digitala reseräkningar har skjutits fram. Digital överföring av arbetstidsersättningar från schemalägningsprogrammet Titania till Unit4 har förberetts.			
Kartläggning av resurser och arbetssätt Beskrivning En utredning gällande nuvarande resurser och arbetssätt samt förslag till förändringar gällande rekryteringen inleds. Senaste kommentar -			
E-tjänsten Mina sidor (Patientportalen) Beskrivning E-tjänsten Mina sidor lanseras med ett antal grundläggande tjänster. Senaste kommentar Projektet har försenats på grund av bristande personalresurser. Utvecklingen av de grundläggande funktionerna är i stort sett klar. En skiss på layouten har tagits fram. Lansering beräknas inom 2022.			
Kartläggning av krav vid upphandling Beskrivning Kartläggning av vilka krav som finns idag vid upphandling av varor till lagret. Senaste kommentar -			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Vård dagar	26 451	24 887	21 555	24 377
Öppenvårdsbesök	270 580	316 439	299 150	263 841
Vårdplatser	117	110	110	110
Operationer	2 397	2 483	2 313	2 218
Födda barn	263	257	245	286
Ålands befolkningsmängd	29 789	29 884	30 129	30 344

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	
845 (821,2)	849 (834,1)	855 (840,6)	

Chefläkarens enhet

Ansvarsperson

Chefläkare Dick Sjögren

Verksamhetsbeskrivning

Enheten övervakar och utvecklar kvaliteten av den medicinska verksamheten på ÅHS, så att tjänster till medborgare motsvarar minst den nivå som i omgivningen. Enheten ansvarar för samarbetet med klinikledningarna, andra aktörer på Åland och omgivningen, så att resurserna används effektivt och ändamålsenligt.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Upphandlingen av det nya vårdinformations-systemet
 Arbetsfördelning mellan klinikerna och vård utanför Åland
 Upprätthålla katastrofberedskap och förbereda beredskapsplan
 Hygien-infektion-smittskyddsverksamheten
 Kvalitetsutveckling på ÅHS
 Utveckla en starkare position för forskning på ÅHS

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Arbetsfördelning mellan klinikerna och vård utanför Åland. Beskrivning En skiss för arbetsfördelningsplan för 2025 har inrättats på alla kliniker på vilken vård måste finnas på Åland och vad köpes utanför. Senaste kommentar Klinikchefer har erhållit ett nytt uppföljningsverktyg som gör det möjligt att göra kostnadsberäkningar och strategiska val för vilken typ av vård som ges på Åland och på våra avtalssjukhus.			

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Bättre forskning på ÅHS Beskrivning Forskningsklubben fortsätter Senaste kommentar O-P Lehtonens förtida avgång har lett till att verksamheten legat nere, planeras att återupptas 21/22.			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Beredskapsplan Beskrivning Första skissen färdig. Senaste kommentar -			
Kvalitetsutveckling på hela ÅHS Beskrivning ÅHS har antagit en kvalitetspolicy Senaste kommentar Pågående övergripande projekt			
Kvalitetsutveckling på ÅHS kliniska verksamhet Beskrivning Arbetet påbörjas med att enhetliga processer mellan klinikerna (tidsbokningen, remiss). En skild enhet för patientadministration övervägs. Senaste kommentar Planen är inte längre aktuell.			
Arbetsfördelning mellan primärvården och psykiatrin samt beroendevården. Beskrivning Mental hälsa har evaluerats på basen av antal remisser. Senaste kommentar -			
Hygien-infektion-smittskyddsverksamheten Beskrivning Alla erfarenheter från covidpandemin dokumenteras och tas till nytta i beredskapsplan. Senaste kommentar Dokumentation pågår kontinuerligt, pandemin fortgår.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Upphandlingen av det nya vårdinformationssystemet Beskrivning Upphandlingsbeslut i 2021. Senaste kommentar Upphandlingsprojektet fortgår. Upphandlingsbeslutet fattat 2021 behandlas i Marknadsdomstolen. Dialogfasen försenad.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
20 (19,8)	20 (19,8)	19 (19,0)	19 (19,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS	13 972 588	454 758	15 320 840	13 794 144	324 144	1 526 696
NETTOKOSTNADER						
INTÄKTER	-392 004		-118 000	-423 078		305 078
DRIFTSKOSTNADER	14 364 592	454 758	15 438 840	14 217 222	324 144	1 221 618
Personalkostnader	1 411 926	13 087	1 467 000	1 632 649	44 218	-165 649
Köpta tjänster	3 567 036	94 642	3 958 000	3 686 411	113 880	271 589
Intern hyra			8 840	8 840		0
Material	77 760	320 539	25 000	66 917	147 766	-41 917
Inventarier och anskaffningar	323 202	26 053	310 000	478 268	7 061	-168 268
Övriga kostnader	55 309		70 000	80 886		-10 886
Extern vård utanför Åland	8 929 360	437	9 600 000	8 263 252	11 219	1 336 748

Primärvårdskliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Tora Woivalin

Verksamhetsbeskrivning

Primärvården bedriver verksamhet inom tre huvudområden:

Hälsocentraler

Hälsocentralerna i Mariehamn och Godby har läkar- och sjukskötmottagning. Man bedriver både planerad mottagning och jourverksamhet. Till hälsocentralerna hör även mental hälsa, diabetes- och livsstilmottagningen samt Tobakskampen. Sjukvårdsmottagning bedrivs förutom på Hälsocentralerna även av hemsjukvården på Södra Åland.

Hemsjukvård

Hemsjukvården har verksamhet över hela Åland. Hemsjukvården samarbetar med kommunal hemtjänst inom Sammanhållen hemvård. ÅHS genomför även förebyggande hembesök för äldre.

Preventivt arbete

Preventivt arbete bedrivs inom skol- och studerandehälsovård, barnrådgivning, mödrarådgivning samt preventivmedels- och PAPA-mottagning.

Utöver dessa:

- I **skärgården** arbetar hälsovårdare med arbetsuppgifter som hör till alla dessa områden.
- Primärvården bedriver också respiratorvård i hemmet, s.k. **extraordinarie sjukvård**.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Primärvården som helhet

Kompetenshöjande masterutbildning för sjukskötare inleds i samarbete med Högskolan Åland. Målgrupper troligen hälsocentralen och skärgården.

En kunskapskartläggning ska göras för att synliggöra vad som krävs av sjukskötare /hälsovårdare för att kunna arbeta självständigt inom primärvården. Arbetet är påbörjat men fortsätter i alla primärvårdens enheter.

Primärvårdens arbete görs tillgängligt genom sociala medier där aktuell information och rådgivning presenteras för allmänheten efter att organisationen har lanserats via sociala medier.

Utredning av missbrukarvården i samarbete med psykiatrin, akuten och beroendemottagningen. Även sprutbytesverksamheten kommer att omorganiseras.

Covidvaccineringar kommer att genomföras under 2021, vilket kommer att påverka verksamheten i primärvården generellt.

Hälsocentralerna

Hälsocentralens infektionsmottagning och tältprovtagningen för covid-19 kommer att fortsätta åtminstone under 6 månader. Detta ökar hälsocentralens personalbehov under samma tid, och minskar möjligheten att utveckla annan verksamhet.

Ökad tillgänglighet genom bättre läkarbemanning.

- Alla läkartjänster ska vara besatta. Underbemanning ska lösas med köpta tjänster.
- Rekryteringsåtgärder och ST-utbildning fortsätter.

Utbildning i 15-metoden genomfördes 2020. Fortsatt fokus på tidigt stöd vid alkoholbruk genom att tillämpa 1 vecka på hösten och 1 vecka på våren med AUDIT-screening vid alla besök på hälsocentralerna. Effektivisering av dagjouren på hälsocentralen. P.g.a. läkarbristen är det långa köer till läkare, och jourmottagningen blir därför hårt belastad med även mindre akuta patienter.

- Renodlad jourverksamhet i separata utrymmen, så att "friska" och "sjuka" patienter har separata väntrum och jourpersonalen arbetar effektivt med enbart denna patientgrupp. På hälsocentralen frigörs behövliga utrymmen för mottagningsverksamhet.

Förbättrad tillgänglighet genom ibruktage av nya metoder.

- Försök med läkarmottagning på distans inleds i skärgården. Detta ska i första skedet möjliggöra distansbesök hos jourläkare med hjälp av skärgårdshälsovårdare.
- Elektronisk patientanmälan införs. Detta förväntas frigöra personalresurser för vårdarbete.
- ÅHS nya patientportal tas troligen i bruk under 2021, och hälsocentralen strävar efter att snabbt hitta användningsområden som förbättrar patientens delaktighet och kommunikation, t.ex. webbaserade frågeformulär.
- Fortsatt utveckling av webbokningen.

Lågtröskelmottagningen Mental hälsa hittar ännu sin form och utvecklingen fortsätter. Utvärdering av det första året sker hösten 2021.

Hälsocentralen fortsätter med sjukskötarens kompetensutveckling genom återkommande utbildningsdagar. Det s.k. kunskapslyftet är en halv utbildningsdag med interna föreläsare, där alla sjukskötare från hälsocentralen har möjlighet att få aktuell kunskap om ämnen som i första hand tangerar triagering. P.g.a. corona har ingen utbildning verkställt under 2020.

- Målet är att återuppta Kunskapslyftet hösten 2021, 2 tillfällen.

Hemsjukvården

Dosdispensering av läkemedel införs på bred front vid ÅHS hemsjukvård. Detta kommer att förbättra servicen för klienterna och frigöra vårdpersonal för vårdarbete.

- Patienternas läkemedelslistor ska vara granskade och justerade av läkare för att förändringen ska kunna genomföras.
- 70 % av hemsjukvårdens patienter ska ingå i maskinell dosdispensering.

Hemsjukvården har delvis olika rutiner på de olika verksamhetspunkterna och har utvecklat olika PM och checklistor.

- Likartade rutiner utvecklas genom samarbete.
- Under året ska man gå igenom PM; utforma dem så att de fungerar på alla tre verksamhetspunkter och publicera dem på intranätet.
- Man möjliggör tjänstgöring på andra enheter.

Förändringar som förutsätts av den nya Äldrelagen

- Verksamheten "preventiva hembesök hos äldre" (nuvarande 75+) behöver utvecklas. Flera sjukskötare inom hemsjukvården kommer att vara involverade. Under våren 2021 ska en arbetsgrupp utarbeta rutiner och innehåll för verksamheten. Den förnyade verksamheten kommer i gång hösten 2021.
- Samverkansavtalen gällande sammanhållen hemvård kommer att förändras på basen av lagen.

Preventivt arbete

Tidiga insatser och familjecentrerad vård. Förordningen 2015 ställer krav på högre servicenivå. Framför allt berörs studerandehälsan samt mödra- och barnrådgivningen. Ett genomgående drag i förordningen är att insatser ska sättas in tidigt och verksamheten ska vara familjecentrerad.

- Hembesök från barnrådgivning hos förstagångsföräldrar införs vid 6 mån ålder.
- Återinförande av hembesök från mödrarrådgivningen till förstagångsföräldrar efter utskrivning från BB.
- Personalresurserna är fortsatt begränsade, men vi strävar efter att ge denna möjlighet åtminstone åt en del av familjerna.

HPV-vaccineringen av pojkar, som startade hösten 2020, genomförs i årskurs 6 - 9 i grundskolan under 2021.

ÅHS strävar efter att avtala med ÅUCS om köp av tjänster, så att den prenatala diagnostiken (KUB-undersökningarna) ska kunna utföras på Åland. Då behöver inte gravida resa till Åbo för denna undersökning.

- Denna förändring ger en stor samhällsekonomisk vinst även om kostnaderna för ÅHS blir högre.

Skärgården

Skärgårdshälsovårdarna har en viktig roll som stöd i den prehospitala verksamheten. Förutsättningarna är olika på de olika mottagningarna

- Under året kartläggs den medicinska utrustningen på mottagningarna och behoven fastställs. Arbete sker i samråd med Räddningsverket och Akuten.

Mobila och digitala lösningar som en förbättring av tillgänglighet och förnyande av vårdmetoder

- Distansbesök hos läkare på hälsocentral införs för att förbättra stödet i brådskande situationer.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Hälsocentralen: Förbättrad tillgång till vård på hela Åland			
Beskrivning			
Jourläkarbesök på distans införs för skärgården.			
Senaste kommentar			
Utrustning ej installerad i alla skärgårdskommuner			

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Hälsocentralen: Förbättrad läkarbemannning ger bättre tillgänglighet			
Beskrivning			
10 av 16 överläkartjänster fast besatta			
Senaste kommentar			
8 av 16 tjänster är besatta.			

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Hälsocentralen: Kompetensutveckling			
Beskrivning			
-Kunskapslyftet ordnas 2 ggr på hösten 2021.			

-Kunskapskartläggning genomförd för all vårdpersonal Senaste kommentar Kunskapslyftet genomfört x 1. Kompetenskartläggning genomförd med all vårdpersonal.			
Hemsjukvården: Kompetensutveckling Beskrivning Kunskapskartläggning genomförd Senaste kommentar Processen ej påbörjad.			
Preventivt arbete: Kompetensutveckling Beskrivning Kunskapskartläggning genomförd Senaste kommentar Utfört på PAPA-prevmottagning			
Skärgården: Kompetensutveckling Beskrivning Kunskapskartläggning genomförd Senaste kommentar Processen ej påbörjad.			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Hälsocentralen: Effektivisering av dagjournen på hälsocentralen Beskrivning Renodlad jourverksamhet i separata utrymmen. Senaste kommentar Separata utrymmen finns inte att tillgå			
Hälsocentralen: Skapa möjlighet till interaktion med patienter Beskrivning Hälsocentralen tar i bruk ÅHS patientportal när den har lanserats. Senaste kommentar ÅHS patientportal är inte klar.			
Hälsocentralen: Smidigare patientflöden Beskrivning Elektronisk patientanmälan införs. Senaste kommentar HC har varit delaktig i utredning, men ÅHS har inte fattat beslut			
Hälsocentralen: Förbättrad tillgänglighet och förebyggande av mental ohälsa Beskrivning -Gruppmottagning införs i Mental hälsa. -3 besökstider per vecka bokningsbara på webben. Senaste kommentar Grupper införda hösten 2021. Webbtider finns.			
Hemsjukvården: Säker läkemedelsbehandling Beskrivning			

<p>70 % av hemsjukvårdens patienter med medicindelning ingår i maskinell dosdispensering.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Maskinell dosdispensering är i hög utsträckning införd inom ESB, men i lägre grad i öppen vård. Arbetet fortsätter.</p>			
<p>Hemsjukvården: Gemensamma rutiner och arbetsätt</p> <p>Beskrivning</p> <p>Åtminstone 5 gemensamma vårdprogram produceras.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>PM för gemensamma arbetsätt för Mariehamn och landsbygd är utformade avseende dosdispensering. Rutiner gällande inskrivning av patienter samt utlämning av vårdmaterial har justerats.</p>			
<p>Hemsjukvården: Preventiva hembesök 75+</p> <p>Beskrivning</p> <p>-Uppdaterad modell för innehåll i hembesöket är skapad.</p> <p>-Hembesöken genomförs också av hemsjukvårdens sjukskötare</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Verksamheten har fortsatt oförändrad. Seniormottagning utvecklas under 2022.</p>			
<p>Preventivt arbete: Tidiga insatser och familjecentrerad vård</p> <p>Beskrivning</p> <p>-Hembesök från barnrådgivning hos förstagångsföräldrar införs vid 6 mån ålder.</p> <p>-Återinförande av hembesök från mödrarådgivningen till förstagångsföräldrar efter utskrivning från BB.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Svår personalbrist inom preventiva tjänster har förhindrat utvecklingen av tjänster.</p>			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Synlighet i sociala media</p> <p>Beskrivning</p> <p>Primärvårdens arbete görs tillgängligt genom sociala medier, där aktuell information/rådgivning presenteras för allmänheten.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>ÅHS kommer inte att genomföra synlighet på t.ex. Facebook, p.g.a. utlåtande från Datainspektionen. Primärvården försöker hitta andra sätt att utöka synligheten och har under året aktivt arbetat med sina webbsidor.</p>			
<p>Hälsocentralen: Förbättrad tillgänglighet med digitala lösningar</p> <p>Beskrivning</p> <p>Webbokning hos sjukskötare på HC fortsätter att utvecklas.</p> <p>Senaste kommentar</p>			

<p>Webbokning hos sjukskötare har genomförts och utvecklas ständigt.</p> <p>Under året har hälsocentralen tillsammans med IT aktivt utvecklat webbokningen för coronaprovtagningen och framför allt vaccinationsmottagningen. Befolkningen har p.g.a. detta blivit mer van vid webbokning.</p>			
<p>Hälsocentralen: Digitala lösningar och nya arbetssätt</p> <p>Beskrivning</p> <p>-Webbkameror och headset installeras på alla hälsocentralens datorer.</p> <p>-Personalens regelbundna möten och utbildningar kan hållas på Teams.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Det finns tillgång till digital mötesutrustning i nästan alla mottagningsrum på hälsocentralen, och de flesta personalmöten och -utbildningar har genomförts digitalt.</p>			
<p>Preventivt arbete: Förbättrad tillgänglighet med digitala lösningar</p> <p>Beskrivning</p> <p>Webbokning av vissa hälsovårdarbesök införs på Studerandehälsan</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>-</p>			
<p>Skärgården: Höjd kvalitet på den prehospitla verksamheten</p> <p>Beskrivning</p> <p>Den medicinska utrustningen på mottagningarna kartläggs och behoven fastställs.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Arbetsgruppen har inte slutfört sin rapport, delvis beroende på pandemin.</p>			
<p>Skärgården: Digitala lösningar och nya arbetssätt</p> <p>Beskrivning</p> <p>Personalens månadsmöten hålls med Skype eller andra distanslösningar.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Personalmöten hålls på Teams. Skärgårdens hälsovårdare har nu utökad möjlighet att delta i fortbildning med t.ex. skolhälsovårdare och barnrådgivningens hälsovårdare.</p>			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Besök på mottagning i öppenvård - Hälsocentralen	50 473	54 016	120 624
<i>Läkare</i>	23 013	20 243	23 303
<i>Sjukskötare</i>	27 460	33 773	97 321
Besök på mottagning inom preventiva tjänster - vårdpersonal	20 886	20 015	18 574
<i>Barnrådgivning</i>	6 560	6 781	5 998
<i>Mödrarrådgivning</i>	3 852	3 735	3 333
<i>Preventivrådgivning</i>	1 255	1 197	721
<i>PAPA</i>	1 005	1 078	1 123
<i>Skolhälsovård</i>	6 483	5 742	6 354
<i>Studerandehälsovård</i>	1 731	1 482	1 045
Hembesök inom hemsjukvård - sjukskötare	25 634	28 595	26 575

Kommentarer gällande nyckeltal

I primärvården återspeglar besöksstatistiken i första hand personalsituationen. Siffrorna ovan är tagna från registret AvoHilmo, som registrerar alla besök i primärvården.

Exceptionellt år 2021 var att hälsocentralens verksamhet utvidgats med coronaprovtagning och coronavaccination. Dessa har bemannats med tillfällig och extra personal. Bägge är registrerade som sjukskötarebesök och är huvudorsaken till den exceptionella ökningen. Primärvården gav 2021 över 50 000 doser coronavaccin. Dessa syns i olika delar av verksamheten, de flesta som sjukskötarebesök i öppenvård. Läkarbesöken har ökat under 2021. Dels sjönk besöken under 2020 och ersattes med telefonkontakter under några månader i början av pandemin. Nu har besök ägt rum som vanligt och läkarbemanningen har varit god.

Inom preventiva tjänster har det varit stora bemanningsproblem med flera obesatta vikariat. Detta har drabbat både preventivmedels-, barn- och mödrarrådgivning. Inom barnrådgivningen var även 2019 ett år med dålig bemanning och uppskjutna besök. Inom mödrarrådgivningen har man sett över uppföljningsprogrammet för gravida så att det innehåller färre besök, men å andra sidan har det varit fler gravida, och fler barn har fötts 2021 än på flera år.

Skolhälsovård har fungerat relativt stabilt, men även inom studerandehälsovård ses lägre besökssiffror beroende på låg bemanning, och att personal tidvis använts till coronarelaterade uppgifter.

Hemsjukvårdens besökssiffror är stabila. Siffrorna för läkarhembesök är inte pålitliga, då det kan registreras på olika sätt.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
111 (106,7)	112 (109,1)	117 (115,1)	117 (115,1)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	8 397 011	223 290	9 778 550	9 242 889	1 273 128	535 661
INTÄKTER	-1 389 531	-36 527	-1 382 000	-1 475 526	-73 210	93 526
DRIFTSKOSTNADER	9 786 541	259 817	11 160 550	10 718 415	1 346 338	442 135
Personalkostnader	7 585 615	236 196	8 202 090	7 819 082	1 285 095	383 008
Köpta tjänster	692 045	10 865	745 900	760 445	45 447	-14 545
Intern hyra			542 170	542 170		0
Material	1 492 539	1 785	1 624 390	1 550 710	14 656	73 680
Inventarier och anskaffningar	16 196	10 971	45 000	45 283	1 141	-283
Övriga kostnader	146		1 000	725		275

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Primärvårdens budget 2021 som helhet är i balans när covidrelaterade kostnader dragits bort. Utöver den ordinarie verksamheten, har verksamheten utökats med covidmedel. Verksamheten har alltså varit mer omfattande, och fler personer har arbetat för primärvården under året.

Personalbudgeten exklusive covidkostnader är i balans. Det finns obesatta tjänster (läkare, hälsovårdare, psykologer).

Kostnaderna för medicinsk rehabilitering har fortsatt att öka, men inte i lika snabb takt som tidigare. På grund av pågående förändringsarbete både avseende rutiner för fotvård och medicinsk rehabilitering inom ÅHS finns det visst hopp om att utvecklingen fortsätter att bromsa.

Avseende köp av tjänster har psykiatriska vårdtjänster köpts för att kompensera för obesatt tjänst som barnpsykolog. Laboratorietjänster har överskridits, eftersom man från januari till september tagit blodprovet NIPTT som fosterscreening i stället för att skicka den gravida till Åbo för KUB-undersökning. Även anslaget för röntgentjänster har överskridits beroende på ett utökat behov av DEXA-mätning för diagnostik av osteoporos. En del av de s.k. ENMG-undersökningar har också registrerats på detta konto. Dessa utförs numera lokalt på Åland i stället för att remittera patienten till Åbo (då det belastade kontot "vård utom Åland").

Läkartjänster har köpts i mindre omfattning än budgeterat, eftersom tillgången på läkarvikarier var relativt god under 2021.

Gällande köp av övriga tjänster kan noteras att budgeten för trafikförsäkring och underhåll av fordon var i underkant. Kostnaderna för drivmedel har hållits inom budget. Noteras även att kilometerersättning till personal har varit låg, säkert beroende på att det har funnits en pool med ÅHS bilar att tillgå för arbetsresor. Alla utgifter för telefoni har ökat, även när utgifterna för telefoni och dataanslutningar relaterade till covid inte räknas in.

Vidare finns en ny utgift under "varutransporttjänster". Den avser månatlig transport av läkemedel till skärgården, vilket ÅHS ingått avtal om 2021. Budget finns under "övriga köpta tjänster".

Primärvårdens utgifter för hyror är mycket höga, även om de håller sig inom budget. Här avser vi inte interna hyror, utan hyra av lokaler i olika åländska kommuner. I slutet av 2021 sades hyresavtalet med Hammarlands kommun upp.

Kostnader för vårdmaterial, och även hemvårdsmaterial som delas ut till patienterna, är höga (1 180 000), men håller sig 92% inom budget, tack vare systematiskt förbättringsarbete.

Primärvårdens budgetpost för anskaffningar har hållits. Ungefär hälften av anslagen har använts för personalrelaterade kostnader (skrivbord, telefoner etc.) och hälften för patientrelaterade kostnader, t.ex. medicinskteknisk utrustning.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Verksamhetsåret 2021 var exceptionellt för primärvården. Året dominerades av coronavaccination, smittspårning och coronaprovtagning. Hälsocentralens personal var splittrad mellan verksamheter i Mariehamn, Godby och på infektionsmottagning.

Vår bedömning är att primärvården lyckats mycket väl med att snabbt och effektivt implementera de anvisningar som riksmyndigheter och åländska myndigheter har formulerat. Primärvården har självständigt utvecklat och skapat de nya verksamheterna i samarbete med övriga enheter inom ÅHS och samarbetspartners utanför ÅHS.

Att leda verksamheten har varit utmanande. Nyckelpersoner i personalen har varit upptagna med att anpassa verksamheten enligt rådande omständigheter, och ständigt utveckla ovanstående funktioner. En stor del av verksamhetens planerade utvecklingsmål har inte verkställts, eftersom utvecklingsarbetet har riktats mot covidverksamheten, som varit i ständig förändring. Vaccinations- och provtagningsverksamheten har varit mycket personalkrävande, och bemanning av infektionsmottagning och smittspårning har tagit resurser av annan mottagnings- och sjukvårdsverksamhet. Hälso- och sjukvårdstjänster har dock funnits tillgängliga för befolkningen på vanligt sätt.

Året har varit belastande för personalen och sjukskrivningarna har ökat.

Tandvårdskliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Riikka Lindholm

Verksamhetsbeskrivning

Tandvårdskliniken bedriver tandvård för barn och ungdomar upp till 28 år och patienter enligt landskapsregeringens beslut om prioriterade grupper.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Uppföljning av tandvårdsprogram 2018

Tidigare prioriterade grupper kvarstår

Tandvårdsavgifter inkluderades i högkostnadsskyddet för 2019. Uppföljning av effekten då allt fler uppnår högkostnadsskydd. Detta ger en påverkan på ÅHS intäktsnivå gällande patientavgifter.

Förutsättningarna för bastandvård i skärgården förbättras. Anskaffning av tandvårdsbil.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Kompetenskartläggning för vårdpersonal Beskrivning Framtagning av kompetenskartor för tandsköterskor och munhygienister Senaste kommentar Ej utfört p.g.a. pandemin samt inväntar den ansvariga kompetenskartläggnings personens kontakt med tandvården			
Värdegrund för tandvård Beskrivning Riktlinjer för personalens värdegrund Senaste kommentar P.g.a. pandemin ej avslutad			
Ergonomitänkande inom reception /sköterskerummet Beskrivning Senaste kommentar Ergonomisk viss förbättring, platsbrist kvarstår			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
SUHAT-projekt (Denna typ av SUHAT avskaffats i Finland, en ny modell på kommande) Beskrivning			

Ibruktagning av mätninginstrument för kvalitetssäkring Senaste kommentar SUHAT-projektet är avslutat i Finland. Avvaktar det nya programmet.			
Fortsatt digitalisering inom tandvård Beskrivning Scanner utrustning utökas Senaste kommentar Scanner till ortodonti beställd.			
Fortsatt kvalitetssäkring via förnyade tandläkarunitar Beskrivning 2 st förnyade stolar Senaste kommentar 2021 1st tandläkarunit införskaffad			
Fortsatt hygiensäkring inom sterilen Beskrivning En ny DAC-apparat anskaffas Senaste kommentar Ingen DAC inskaffades men 2 st Lisa autoklaver införskaffades p.g.a. de gamla gick inte att reparera mera			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Förbättra förutsättningarna för bastandvård i skärgården och inom institutionerna Beskrivning Anskaffning av tandvårdsbil Senaste kommentar Extern resurs anlitad för framtagning av utredning av tandvården i skärgården. Styrelsen fattar beslut i ärendet i början av 2022.			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Antal patienter inom tandvården (tot)	7604	7445	7 393
Antal besök inom tandvården (tot)	13703	14158	14 826

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
21 (20,8)	21 (21,0)	21 (21,0)	21 (21,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 163 307	9 054	1 665 100	1 488 998	9 955	176 102
<i>INTÄKTER</i>	-524 092		-383 000	-439 477		56 477
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	1 687 398	9 054	2 048 100	1 928 475	9 955	119 625
Personalkostnader	1 260 507		1 467 000	1 274 577		192 423
Köpta tjänster	250 613	57	235 000	302 511		-67 511
Intern hyra			161 000	161 000		0
Material	169 637	8 860	180 100	178 102	9 955	1 998
Inventarier och anskaffningar	6 637	137	5 000	12 172		-7 172
Övriga kostnader	5			113		-113

Akutkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Malin Ringbom

Verksamhetsbeskrivning

Akutkliniken kan indelas i följande verksamhetsområden:

Akutmottagningen och akutvårdsavdelningen

- Handhar triagering och akut omhändertagande enligt akutmedicinska principer.

Prehospitala verksamheten

- Ansvarar för medicinsk ledning och utveckling av ambulansverksamheten inklusive delegering av medicinska uppgifter på bas- och vårdnivå. Medicinsk ledning av Alarmcentralen. Första insatsverksamheten.

Helikopterverksamheten

- Ansvar för medicinsk ledning och bemanning av luftburen transportverksamhet.

HLR-verksamheten samt övrig utbildningsverksamhet.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Kunskapslyft, en organiserad, kontinuerlig fortbildning av personalen fortgår.

- Akutens personal verkar inom ett extremt brett medicinskt område. Personalen besitter ett brett kunnande och många har sina egna intresseområden och specialkompetenser. För att garantera den medicinska säkerheten krävs att all personal har en gemensam "grundnivå" av färdigheter.
- Fortbildningen, i form av korta, ofta praktiskt inriktade utbildningstillfällen, pågår kontinuerligt. Ett 50-tal ämnen har i samråd med personalen listats för genomgång. Det mesta av fortbildningen kan ordnas internt. Ett flertal av utbildningarna kan även samköras med andra verksamheter inom organisationen.
- Ett system för uppföljning, statistik och schemaläggning av utbildningen planeras tillsammans med IT-enheten. Upplägget kan även användas av andra kliniker.
- För att synliggöra vilken kompetens som behövs för arbetet på akutkliniken, utförs en kunskapskartläggning för sjukskötare. Av resultatet framställs sedan en kunskapskarta för sjukskötare, verksamma både på akutmottagningen och i helikoptern.

Kvalitetsarbete: "Bra bemötande":

- Ett gott bemötande är en central del i akutens värdegrund. Detta omfattar både bemötande i patientkontakter och mellan varandra inom personalen. Fokus på bra bemötande är ett kontinuerligt arbete som vi under 2020 vill lyfta fram och belysa i olika sammanhang, t.ex. i medarbetarsamtal, på planeringsdag och i föreläsningsform.

Utreda behov och eventuellt förverkligande av gemensam triagefunktion avseende de akuta patientflödena:

- Ur kvalitetssäkringsperspektiv är det viktigt att patienternas akuta frågeställningar bedöms och hanteras på samma sätt oberoende av vilken väg man söker akut sjukvård. I dag har öppenvårdens och specialsjukvårdens jourmottagningar separata intag och även personalresursen i intaget varierar. Bedömningen av akuta frågeställningar blir därmed beroende av person och söktidpunkt.

- Vi ser ett behov av att utreda om en gemensam triagefunktion för specialistsjukvårdens och öppenvårdens jourmottagningar kunde medföra ökad patientsäkerhet och/eller annan patientnytta samt förbättrad arbetsmiljö på akutens och hälsocentralens jourmottagningar.
- Under 2020 planeras tillsätta en arbetsgrupp med målsättning att ta fram en rapport avseende detta.

Genomgång och uppdatering av ambulanssjukvårdens behandlingsriktlinjer.

- Det medicinska ledningsansvaret för ambulanssjukvården ligger på ÅHS och förverkligas genom delegeringar på bas- och vårdnivå som utgår från akutkliniken ansvariga läkare. Den prehospitaled sjukvårdens förverkligande bygger på de behandlingsriktlinjer för ambulanssjukvården som tagits fram i samarbete mellan Räddningsverket och Akutkliniken.
- Behandlingsriktlinjerna från 2009 har kontinuerligt kompletterats och reviderats men är nu i behov av en mer omfattande, systematisk genomgång och uppdatering.

ÅHS medicinska ansvar för landskapsalarmcentralen

- ÅHS har det medicinska ansvaret för landskapsalarmcentralen. Under de senaste åren har mycket resurser lagts på förnyad teknik och beslutsstöd i alarmväxeln. Arbetet med att uppdatera tekniken i alarmväxeln är försenat och pågår ännu. Det finns ett fortsatt behov av att se över verksamhetens medicinska innehåll, inkluderande beslutsstöd, alarmrutiner och stöd avseende operatörernas fortbildning. Området är eftersatt och högprioriterat.
- Arbetet, som kommer att bli omfattande, påbörjades 2019 med inledande möten, och kommer att fortsätta åtminstone till 2021.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Kunskapskartläggning för sjukskötare Beskrivning Kunskapskarta för sjukskötare på akutmottagningen och i helikoptern. Senaste kommentar Pågående kartläggning.			
Bra bemötande Beskrivning Utvalda frågor med klassningsskala tas upp vid medarbetarsamtal. Senaste kommentar Akutenprojektet 2020 behandlar och försöker lösa frågan om telefonrådgivning. Detta ger bättre möjlighet till bättre bemötande med mindre störningsmoment på akutkliniken.			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Alarmcentralen – påbörjat arbete med index och beslutsstöd för alarmoperatörerna Beskrivning Arbetet påbörjat Pågående sedan 2019			

<p>Senaste kommentar Arbetet på alarmcentralen torde vara avslutat. Ålarm. Det finns säkert mer att göra inom deras utvecklingsområde förstås.</p>			
<p>Utredning av gemensam triagefunktion. Beskrivning Arbetsgrupp tar fram rapport avseende eventuell gemensam triagefunktion Senaste kommentar Projektet pågår. Det kommer en rapport Akuten 2020 i slutet av maj 2022 där bland annat gemensamt triage med Hälsocentralen behandlas. En resurs allokerad till detta arbete från akuten.</p>			
<p>Uppdaterade behandlingsriktlinjer för ambulanssjukvården Beskrivning Nya behandlingsriktlinjer klara både för bas- och vårdnivå Senaste kommentar Riktlinjerna för vuxna är klara och man fortsätter sedan med riktlinjerna för barn.</p>			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
Antal patientbesök	9941	8203	9 208	10000
Antal ambulansuppdrag/ prehospitala verksamheten	2668	2663	2676	2600
Antal uppdrag/ helikopter-verksamheten	384	459	496	400

Kommentarer gällande nyckeltal

Variationen i antal besök på akutmottagningen får skrivas delvis på covidpandemin. Vi ställde om med sluten ytterdörr och en till allmänheten öppen telefonlinje. Första coronaåret såg vi färre patienter totalt vilket var lite bekymrande. Därför är det bra att besöksantalet kommer tillbaka till mer normala nivåer.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
27 (26,8)	26 (26,0)	28 (28,0)	28 (28,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	3 435 147	188 150	3 526 720	3 933 604	267 943	-406 884
<i>INTÄKTER</i>	-1 103 825		-1 370 000	-1 017 076		-352 924
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	4 538 972	188 150	4 896 720	4 950 680	267 943	-53 960
Personalkostnader	3 025 908	171 808	2 891 000	2 910 243	255 889	-19 243
Köpta tjänster	1 277 184	166	1 539 700	1 537 948	90	1 752
Intern hyra			236 320	236 320		0
Material	224 953	5 357	224 100	248 636	11 964	-24 536
Inventarier och anskaffningar	9 184	10 819	5 000	8 198		-3 198
Övriga kostnader	1 743		600	9 335		-8 735

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Bland annat p.g.a. covid och annan sjukfrånvaro har personalbudgeten övertrasserats något. Detta har analyserats tillsammans med controller och ekonomichef.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Ett utmanande år delvis p.g.a. coronapandemin som personalen har hanterat med största tålamod och uthållighet. Akutens personal har sträckt långt sig för att få verksamheten att flyta.

Medicinkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Per-Anton Westerberg

Verksamhetsbeskrivning

Inom medicinkliniken bedrivs specialistsjukvård inom de internmedicinska specialiteterna, samt geriatrik och rehabiliteringsmedicin. Kliniken ansvarar även för neurologimottagning, hudmottagning, onkologimottagning, infektionsmottagning samt paramedicinsk mottagning. Till klinikens samtliga mottagningar krävs remiss.

Kliniken har samarbetspunkter med ett flertal andra kliniker både inom och utom Åland samt kommunala inrättningar och tredje sektor. Kliniken är indelad i olika verksamhetsområden.

Läkarbemanning

Klinikens specialistläkare bemannar vårdavdelningarna och mottagningar, och upprätthåller bakjourslinje, samt ansvarar för IVA:s medicinska patienter.

3+ST-läkare+ leg.läkare: Medicinavdelningen + dialys

1+ 1 leg läkare: Geriatrik avd 2, avd 1 +minnesmottagning

1 + en konsult: Rehab 2 b och c, rehabiliteringsmottagning

3: Hjärtsjukdomar och klinisk fysiologi, IVA-bemanning

1: Lungmedicin, allergologi

1 ST+ (1 konsult): Reumatologi

1: Gastroenterologi + endoskopi

1: Diabetes och endokrinologi

1+ (4 konsulter): Hematologi och onkologi

konsulter: Hud

Konsulter: Neurologi

Anställd konsult: (Infektion, vårdhygien)

Vårdavdelning 1 (geriatrik/rehab)

Handhar specialiserad palliativ vård samt allmän geriatrik. Verksamheten är planerad för 14 vårdplatser och en palliativ mottagning.

Avdelningen har tills vidare 10 vårdplatser i en tillfällig lokal, i hus 2. Patienterna remitteras i första hand på grund av cancerdiagnoser i palliativ fas, men även allmän geriatrik och rehabilitering bedrivs.

Vårdavdelning 2 (rehab/geriatrik a,b och c)

Har 20 heldygnsplatser för geriatrisk rehabilitering och rehabiliteringsmedicin (2a +2b), 8 dagrehabiliteringsplatser (2c) samt läkarmottagning för rehabiliteringsmedicin.

Den geriatriska rehabiliteringen är främst inriktad på neurologiska och ortopediska patienter över 65 år.

Inom rehabiliteringsmedicin är neurologiska sjukdomar, och långvarig smärtproblematik de största grupperna. På dagrehabiliteringen görs även bedömningar av arbetsförmåga.

Medicinavdelningen

Har 30 vårdplatser och bedriver sjukvård inom alla internmedicinska specialiteter. Under covid-19 pandemin bedrivs verksamheten på 25 vårdplatser. Avdelningen sköter akuta medicinska tillstånd som kräver inläggande vård, samt vård efter operationer och åtgärder som gjorts vid andra sjukhus, främst Åbo Universitetscentralsjukhus och Akademiska sjukhuset. Planerade inskrivningar för observation i

samband med pacemakerinläggning, utredningar och läkemedelsbehandlingar som kräver observation sker också. Vårdtiderna är generellt korta 1–5 dagar.

Dialysmottagningen har 5 behandlingsplatser och sköter kronisk hemodialys, men också dialys om det behövs på intensivvårdsavdelningen. Njurmottagningen bemannas av njurläkare och dialyssköterska som följer patienter som genomgått eller förbereds för dialys eller njurtransplantation.

Medicinpolikliniken

Består av en mottagning för hjärtsjukdomar, klinisk fysiologi och antikoagulation, lung- och sömnapné-mottagning, gastroenterologi och endoskopimottagning, reumatolog- och infektionsmottagning samt en behandlingsenhet, endokrinolog- och diabetesmottagning, onkolog- och hematologmottagning, samt hud- och neurologmottagning och minnesmottagningar. Mottagningarna bemannas av fast anställda specialtläkare, vid behov konsultläkare, och sjuksköterskor som arbetar som team.

Paramedicinska mottagningen

Paramedicin bedriver ergoterapi, fysioterapi, talterapi, neuropsykologiutredningar, näringsterapi, samt erbjuder socialkuratortjänster, och ansvarar för en omfattande hjälpmedelscentral.

Paramedicinska mottagningen erbjuder ÅHS samtliga kliniker tjänster för att habilitera, rehabilitera och stödja patienter gällande nutrition och sociala frågor. Verksamheten riktar sig till alla åldersgrupper och omspänner de flesta funktionsnedsättningar, från lindriga till grava besvär. Arbetet sker inom både somatisk som psykiatrisk vård på såväl primärvårds- som specialsjukvårdsnivå. Verksamheten handlar om allt från förebyggande arbete till rehabilitering av svåra sjukdomstillstånd.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Vårdavdelning 2

Avdelningen hade till följd av pandemin 18 heldygns- och 6 dagrehabiliteringsplatser.

1. Vårdprogrammet för smärtrehabilitering är färdigställt. Arbeten med vårdprogram för de olika vårdlinjerna inom rehabiliteringsmedicin är ett ständigt pågående arbete.
2. Effektiviserad hemrehabilitering inte desto mera genomförd. Kartläggningen är gjord. Vissa hembesök görs till patienter, som är ineliggande på avdelningen.
3. Kompetenskartläggningen är inte påbörjad.
4. PEER-learning metoden, för handledning av studerande är ett pågående arbete.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Klinisk fysiologi Beskrivning Fortsatt anställning av biomedicinsk analytiker ca 50 000 €/år Bildlagrings- och bearbetningsprogram för hjärtultraljud Intellispace 40 000€ + serviceavtal ca 2000€/år Digitalhantering av arbets-EKG 4000 Senaste kommentar Saknas arbetspolitiska förutsättningar att anställa biomedicinsk analytiker inom medicin på ÅHS. Ökad användning läkarvikarier i stället.			
IVA-läkarresurs Beskrivning			

<p>Utredning av utökad medicinjour för att täcka behov av IVA-läkarresurs på jourtid, i samverkan med anestesi</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>En medicinjour schemaläggs på IVA, leder till en ökad kostnad, vilket löses genom omprioritering i budget.</p>			
--	--	--	--

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Enhetlig evidensbaserad smärtrehabilitering</p> <p>Beskrivning</p> <p>Kartläggning av behov och organisation</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Vårdprogram för smärtrehabilitering färdigt. I teamet har även funnits psykolog 4 timmar per vecka, vilket fortfarande är för lite då psykologen har en mycket viktig roll inom smärtrehabiliteringen. All ineliggande smärtrehabilitering sker inom ÅHS.</p>			
<p>Psykologresurs i rehabiliteringsteamet</p> <p>Beskrivning</p> <p>Samverkan med psykiatri och primärvård.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Psykologen har varit på avdelningen 4 timmar i veckan. Eftersom även rond och handledning av personalen ingår i de timmarna har tiden för patientsamtal räckt till två patienter per vecka, vilket är alldeles för lite.</p>			
<p>Vård av obstruktiv lungsjukdom</p> <p>Beskrivning</p> <p>FE-NO mätare ca 4000 €</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Ett samarbete med paramedicin har startat upp kring KOL-patienternas rehabilitering.</p> <p>FE-NO mätare inköpt</p>			
<p>Reumatologiska sjukdomar</p> <p>Beskrivning</p> <p>Utbildning av specialist pågår</p> <p>Utredning av behov av ultraljudsteknik för diagnostik och behandling av reumatologiska sjukdomar.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>UL-apparat inköpt.</p>			
<p>Forskning</p> <p>Beskrivning</p> <p>Deltagande i och initierande av forskningsprojekt.</p> <p>I samverkan med ÅUCS projekt om behandling av svår covid-19</p> <p>Borreliasjukvård</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Forskningsprojekt Covidstorm via ÅUCS klart, ÅHS bidrog med 2 randomiserade patienter.</p> <p>Forskning om Borrelia och andra fästingrelaterade sjukdomar görs i samverkan med Medimar/Bimelix.</p>			

ÅHS behöver definiera sin roll i forskningsprojekt, vilka resurser som finns och hur de skall fördelas.

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNADE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Ökat utbildningsanslag. För att motsvara de kunskapskrav som kommer med ny medicinsk utveckling. Gäller både medicinteknik, läkemedel och vårdutveckling.</p> <p>Beskrivning 500€/person= Ett utbildningstillfälle i Sverige eller Finland kostar ca 1000 - 1500€</p> <p>Senaste kommentar Ej varit aktuellt under covidpandemin</p>			
<p>Kompetenskartläggning</p> <p>Beskrivning Kompetenskartläggning påbörjad 2021</p> <p>Senaste kommentar Planeras till 2022</p>			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Bibehålla fysiska funktioner i samband med cancerbehandling, samt öka kunskapen inom hela ÅHS och hos allmänheten /med.pkl. Förbättra lymfödembehandlingar genom inköp av Lymfapress.</p> <p>Beskrivning Öka kunskapen om cancerrehabilitering som en del i cancervården. Utbildningsdag framflyttad från 2021 Inköp av Lymfapress 6000€</p> <p>Senaste kommentar Lymfapress-maskin har anskaffats för att underlätta behandlingen av lymfödem. Patienterna har efter genomgång i princip kunnat komma till ÅHS och självständigt ta del av/utföra dessa behandlingar. Detta har även gjort att antalet betalningsförbindelser till privata sektorn för lymfterapibehandlingar har kunnat reduceras.</p>			
<p>Bibehålla och utveckla arbetet över verksamhetsgränserna/ med.pkl.</p> <p>Beskrivning Hospitering och utbildning inom andra områden än den egna verksamheten.</p> <p>Senaste kommentar Har fortsatt och ökat under året. Kräver mycket logistiskt arbete.</p>			
<p>Kartlägga antikoagulantibehandlingen</p> <p>Beskrivning Kartläggning utförd 2021</p>			

<p>Senaste kommentar Patienter med Marevanbehandling minskar fortsättningsvis och patienter med DOAK-behandling ökar. Arbetsuppgifterna som helhet minskar. En omorganisation av dagsschemat har understött att en sjukskötare nu kan sköta det "akuta" arbetet under kortare semestrar och sjukledigheter. Behövs fortfarande en vikarie sommartid.</p>			
<p>Dataprogram för hjälpmedelshantering Beskrivning Åska om IT-stöd. Senaste kommentar Under året har budgeterats för att starta en upphandling av nytt program för hantering av hjälpmedel och hemvårdsmaterial. Arbetet med att specificera krav på programmet har påbörjats. En marknadsanalys har gjorts genom ett besök till ett företag i Helsingfors.</p>			
<p>Vårdprocesser Beskrivning Strokevård från akut, IVA, medicin, rehab hem. Senaste kommentar Logoped skall benämnas talterapeut.</p>			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Öka kunskapen om dysfagi och ätsvårigheter hos både barn och vuxna (talterapin och näringsterapin). Beskrivning All personal skall ha kunskap om dysfagi och ätsvårigheter samt känna till när man skall konsultera talterapeut eller näringsterapeut. Senaste kommentar Två talterapeuter har gått 7,5 sp fördjupningskurs inom dysfagi för äldre. Ett ökat samarbete mellan talterapin och näringsterapin kring denna patientgrupp har kommit i gång. Ett screeninginstrument (SSA-S) har implementerats på medicinavdelningen (för patienter med stroke) så att vårdpersonal ska kunna screena för sväljsvårigheter samt om behov av talterapeutbedömning föreligger.</p>			
<p>Nya VIS Beskrivning Förberedelse för implementering av nytt VIS. Optimera utnyttjande av befintligt VIS och aktivt deltagande i utformning av det nya. Senaste kommentar Pågående arbete, förberedande optimering och analys av nuvarande VIS system. Verksamheten präglas av begränsningar i det befintliga VIS-systemet och dessa hämmar entusiasmen överlag för införande av nytt VIS-system. Översyn fortgår av befintliga brister och förbättringar inom det befintliga VIS.</p>			

Verksamheten i siffror

Kommentarer gällande nyckeltal

Medicinavdelning/Dialys

Dialysen har utökat njurmottagning från 1 dag till 2 dagar per vecka.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
172 (165,8)	173 (168,4)	173 (169,3)	173 (169,3)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	12 600 214	420 242	15 880 682	15 327 768	95 892	552 914
<i>INTÄKTER</i>	-2 226 036		-1 592 000	-1 899 686		307 686
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	14 826 250	420 242	17 472 682	17 227 454	95 892	245 228
Personalkostnader	11 066 547	383 438	11 340 130	11 355 520	81 609	-15 390
Köpta tjänster	1 221 127	27	1 519 555	1 462 463	43	57 092
Intern hyra			1 880 955	1 881 420		-465
Material	2 453 853	3 181	2 639 042	2 444 937	14 239	194 105
Inventarier och anskaffningar	74 415	33 596	81 000	75 719		5 281
Övriga kostnader	10 307		12 000	7 395		4 605

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Paramedicinska mottagningen

Flera i paramedicinpersonalen är medlemmar i projektgruppen kring "ÅHS interna rehabiliteringsprocesser" som startade upp projektet i september.

Socialkuratorerna har deltagit i BRA-utbildning (barn som anhöriga) och är involverade i implementeringen av konceptet inom ÅHS.

En ny patientgrupp som tillkommit under året är patienter med post-covid men behandlingsåtgärderna är välbekanta för personalen

Medicinavdelning

Deltog i februari i nutritionscreening NRS- 2002. Total blev 95 patienter screenade. Sammanfattningsvis hade 42% ej nutritionell risk, 25% hade låg nutritionell risk, 33% hade hög (28%) eller mycket hög (5%) nutritionell risk.

1 sjukskötare och 1 närvårdare i STROKE utbildning via Teams som arrangerades av Karolinska sjukhuset. September 2021 samarbetar avdelningen med sjukhusfarmaceut 10 veckotimmar med kliniskt arbete och läkemedelsföreläsningar.

September 2021 samarbete med fysioterapeut. Kliniskt arbete och interna undervisningar och ergonomiska föreläsningar.

Höst 2021 uppdaterade vi arbetsbeskrivningar relaterade till vår avdelning, checklistor, expertgrupper, interna PM.

November 2021 installeras nytt telemetri-övervakningssystem. Representanter från INFINITY höll 1 vecka introduktion för hela sjukvårdspersonalen.

Covidpandemin fortsatt utmaning med vård och isolering av positiva patienter och smittskyddsåtgärder på arbetsplatsen och ökad sjukfrånvaro.

Kirurgkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Dan Gustafsson

Verksamhetsbeskrivning

Kirurgkliniken består av en mottagning och en vårdavdelning med 20 vårdplatser. Kirurgkliniken ansvarar för såväl akut som planerad behandling och vård av kirurgiska, ortopediska och urologiska åkommor. Avdelningen sköter även öron-, näs- och halspatienter samt käkkirurgiska patienter. Vidare vårdas även patienter som genomgått högspecialiserad kirurgisk behandling på sjukhus utanför Åland.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Tyngdpunktsområden från 2020 förblir i stort oförändrade.

Urologi, endokrinkirurgi samt neurokirurgiverksamheten upprätthålls med kollegor från Åbo som återkommer med regelbundenhet.

Den allmän-/gastrokirurgiska verksamheten fortsätter med klart fokus på att öka laparoskopiska ingrepp gällande bukkirurgin.

ERCP-verksamheten kan komma i gång planerat kring 2022. Målsättningen för uppstart av endovenösa behandlingar har uppfyllts. Ortopedin har fortsatt bemanningsstöd från Uppsala men detta behov verkar minska då en ortopedisk / ryggkirurgisk nyrekrytering gjorts under 2019. Inom ortopedin är axelproteser och partiella knäproteser de nya satsningar som planeras för perioden. Inom avdelnings- och mottagningsverksamheten sätts ERAS-projektet i gång 2020 med uppstart slutet av 2019.

Bröstcancerkirurgin skall gås igenom. I planen ingår gemensamma tele-onkologiska konferenser med ÅUCS, gemensam patologi med ÅUCS samt kliniskt utbyte.

Avdelningens och mottagningens personal skall starta en kompetenskartläggning samt fokusera på arbetsvålbefinnande och hospitering. Detta i enlighet med devisen **Arbetsmiljö - Kompetens - Resultat**. Vidare skall samarbetet mellan avdelningen och mottagningen utökas bl.a. i kontaktytan stomimottagningen. På mottagningen skall personalen fortbildas i bland annat sårvård.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Utveckling av samarbete avdelning - mottagning Beskrivning Kunskapsexpansion och resursutökning, organisering av interna vidareutbildningar Senaste kommentar Formell stomiskötarutbildning igångsatt. Interna föreläsningar kan förhoppningsvis vidta ifall pandemiläget förbättras			

Budgetrevision			
Beskrivning Gott samarbete med ekonomienheten			
Senaste kommentar ÅHS system är fortfarande trögt; förbättringspotential finns, dialogen dock förbättrad			

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
ERCP			
Beskrivning Utbildning av personal, kostnadskalkyl			
Senaste kommentar Kontraktförslag för instrumentariet finns, dock är detta leasing. Diskussion pågår vilken form skall användas (köp alt. leasing) Utbildningsplats finns, oklart ännu ifall ekonomiska förutsättningar inom klinikbudgeten finns.			
Axelproteser samt partiella knäproteser			
Beskrivning Färdig utvärdering av ny logistik samt nytt innehåll 2020-2021. Utbildning av personal, kostnadskalkyl Retrospektiv kostnadsuppskattning, prospektiv kostnadsmonitorering samt registerhållning.			
Senaste kommentar Väntar på aktivering			
Genomgång av bröstcancerkirurgin			
Beskrivning Säkerställning av kvalitet och nationell reproducerbarhet i framtiden.			
Senaste kommentar Kontakt etablerad med ÅUCS. Första steget är flytt av patologi till ÅUCS. Detta initierat. Andra skedet är registerupprättande. Tredje skedet är gemensamma konferenser.			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
ERAS			
Beskrivning Utarbeta checklistor för de olika riktlinjerna pre-, intra- och postoperativt. Utbildning inom ERAS för samtlig vårdpersonal 2020. Implementera samtliga checklistor för vård enligt ERAS på avdelningen. Studiebesök till sjukhus som tagit ERAS i bruk 2020. Försenats p.g.a. covid-19 pandemin			
Senaste kommentar			

Implementeras fullt ut september 2021. Alla berörda enheter har påbörjat implementering redan			
RF behandling av varicer Beskrivning 80–90% som polikliniska ingrepp, uppnådd. Senaste kommentar Kunskapsöverföring sker till klinikens övriga kirurgspecialister			
Laparoskopisk bukkirurgi Beskrivning 80% laparoskopisk akut och elektiv gastrokirurgi 2020–2022. Uppnådd. Senaste kommentar -			
Revision av bröstcancerkirurgin Beskrivning Bröstcancerkirurgin skall gås igenom. I planen ingår gemensamma tele-onkologiska konferenser med ÅUCS, gemensam patologi med ÅUCS samt kliniskt utbyte Senaste kommentar Se ovan			
Införande av kvalitetsregister Beskrivning Kolon, bräck, kolecystektomi, höft- och knäprotesregister är för närvarande funktionella. Under 2021 tillkommer bröst- och höftfrakturregister. Administratör för register kommer att behövas – sjukhusövergripande. Senaste kommentar CENTRAL ADMINISTRATÖR FATTAS			
Avdelningsfarmaceut Beskrivning Kostnadsanalys av läkemedel före och efter införandet av avdelningsfarmaceut. Utvärdering gällande eventuell påverkan på läkemedelsförskrivning vid hemskrivningar från avdelningen. Senaste kommentar Utvärdering februari 2022			

Övriga kommentarer

Utökad förklaring verksamhetsmål

1. Radiofrekvensbehandling RF av varicer (åderbråck)

RF-behandling av varicer innebär i korthet, att man kan flytta ingreppet från operationsavdelningen till mottagningen. Därmed frigörs dyr tid på operation och kan användas till andra ändamål. I gengäld utökas verksamheten på mottagningen, som emellertid har betydligt lägre driftskostnader. Verksamheten är igångsatt och är löpande. Möjligheten att utföra RF-behandling och andra större polikliniska åtgärder på kirurgmottagningen har avsevärt förbättrats genom att iordningställa gamla chefsläkarkansliet till ett ändamålsenligt åtgärdsrum. Expansion av lokalerna möjliggör även en utökning av verksamheten inom

tangerande kirurgiska, urologiska och ortopediska subspecialiteter. Målsättningen för 2021 är att utöka antalet operatörer som kan utföra ingreppen.

Mätetal: De senaste fem åren har vi utfört strax under femtio (29–59) variceroperationer per år på operationsavdelningen. Merparten av dessa ingrepp (cirka 80 %) kan överföras till kirurgmottagningen som polikliniska ingrepp.

2015 gjordes 56 venkirurgiska ingrepp för åderbräck på centraloperation.

Under 2019 (då RF-behandlingarna påbörjades) överfördes 75% av alla venkirurgiska ingrepp till kirurgmottagningen. Målet för 2021 är att >90% av all venkirurgi utförs endovenöst (RF-behandling på mottagningen).

2. Laparoskopisk bukkirurgi

Tekniken möjliggör snabbare mobilisering och kortare vårdtider p.g.a. mindre morbiditet postoperativt. Tumörkirurgiskt motsvarar laparoskopisk kirurgi öppen gällande överlevnad etc. De flesta bukkirurgiska ingrepp går att utföra laparoskopiskt och i de flesta fall är detta också fördelaktigt för patienten. Materialkostnad för laparoskopisk kirurgi är dyrare än för öppen kirurgi, men detta kompenseras med minskad sjukfrånvaro och färre vårddygn.

Mätetal:

Aktiv implementering av laparoskopier har gradvis börjat under 2017–2019. Målsättningen är 80% laparoskopisk akut och elektiv gastrokirurgi 2020–2022.

Denna målsättning tangeras redan då andelen laparoskopiska appendektomier gått från 7,3% 2015 till 88% 2019. Andelen laparoskopiska högersidiga hemikolektomier har ökat från 0% 2015 till 88% 2019.

2015 gjordes inga laparoskopiska sigmoideumresektioner, medan den laparoskopiska andelen sigmoideumresektioner 2019 och 2020 låg på 75–78%.

Målet laparoskopisk bukkirurgi överstigande 80% är i princip implementerat.

Bröstcancerkirurgin skall gås igenom. I planen ingår gemensamma tele-onkologiska konferenser med ÅUCS, gemensam patologi med ÅUCS samt kliniskt utbyte.

3. Införande av kvalitetsregister Kolecystektomier, Koloncancer, Ljumskräck, Impingement Axlar, Upprätthållande och regelbunden utvärdering av knä- och höftprotesregistret

I modern sjukvård är det i dagens läge omöjligt att upprätthålla en trovärdig verksamhet utan att regelbundet utvärdera resultaten av denna. Det enda sätt som möjliggör en sådan uppföljning är att upprätta och underhålla kvalitetsregister. På så sätt kan effekten av förändringar utvärderas både i kostnadseffektivitet som patientrelaterade resultat. Detta kommer att innebära behov av en administrativ stödfunktion samt nya IT-lösningar.

Mätetal:

Register upprättats under 2019–2020: Kolon, bräck, kolecystektomi, höft- och knäprotesregister. Register som väntar inrättning är höftfrakturregister, bröstregister och axelregister.

4. Införande av ERAS (Enhanced Recovery after Surgery)

Implementering av ERAS innebär förbättrad återhämtning efter operation. ERAS är ett evidensbaserat vårdprogram som optimerar patienten inför operationer, ger snabbare återhämtning, minskar risken för komplikationer samt ger kortare vårdtider.

5. Utveckla mottagningens stomimottagning i samarbete med kirurgavdelningen, kompetenskartläggning av mottagningens och avdelningens personal samt fokusera på arbetsvälbefinnande och hospiteringar.

I nuläget finns en välfungerande stomiresurs vars bas är på kirurgavdelningen. För att utveckla verksamheten och tillgängligheten kommer samarbetet att utökas mellan kirurgavdelningen och

kirurgmottagningen. Kompetenskartläggningen är analog till ovanstående och ger oss en möjlighet att lyfta alla personalgrupper inom den kirurgiska mottagnings- och avdelningsverksamheten. Hospitering ses som ett kostnadseffektivt kunskapsutbyte som ger en inspiration för att vidareutveckla verksamheten inom den egna personaldisciplinen. Likaså lyfts arbetsvälbefinnandet; Arbetsmiljö, kunskap och resultat är en triad där alla delar är lika viktiga.

Mätetal:

Kunskapsexpansion och resursutökning så att avdelningen och mottagningen har hela tiden tillgång till stomisjuksköterskor. Arbetsplatsvälbefinnande via aktiv uppföljning, summering av hospiteringar samt organisering av interna vidareutbildningar för att stärka gemenskapen mellan avdelningen och mottagningen. Detta under 2020–2021.

6. Revision av katastroflager

ÅHS katastroflager har under en längre tid varit föremål för revision. Lagret berör intimt kirurgkliniken kapacitet under stunder av extraordinära förhållanden. Revisionen är nu åter igångsatt och lagret förväntas vara färdig reviderat i början av 2021.

7. ERCP (Endoscopic Retrograde CholangioPancreatography)

ERCP är en avancerad form av endoskopisk verksamhet. Populärt uttryckt innebär ERCP att man i dess mest avancerade form kan gå in i gallgångarna och avlägsna gallstenar utan ytterligare kirurgiska interventioner. Tekniken används också i diagnostiska procedurer. I dagsläget utförs dessa ingrepp på extern remiss till specialistklinik vid Åbo Universitetscentralsjukhus ÅUCS.

Vi har informerat ÅUCS om våra planer och har fått deras godkännande. Förutom utrustning krävs utbildning (K.S Huddinge Fellowship i ca 3-6 mån). Utan en adekvat utbildad personal kan inte verksamheten igångsättas.

Mätetal:

De senaste åren har vi utfärdat cirka 20 årliga externremisser för ERCP vid ÅUCS. Vidare ger ERCP instrumentariet möjlighet att färdigbehandla stenar i den djupa gallgången i ett och samma ingrepp (i samband med laparoskopisk gallblåseoperation). Detta efter 2022.

8. Axelpoteser och partiella knäpoteser.

Axelledspoteser inkluderas i behandlingsarsenalen för artros, cuffartropati och frakturer. I dagsläget remitteras patienter externt i de fall de behöver axelledspoteser. Effektivisering sker i form av färre externa sjukhusvistelser och färre resor samt minskade kostnader och kompetensbevaring. Partiella knäpoteser inopereras externt i dagsläget. Lagerhållningen gällande implantaten är minimal och kostnadsfördelen jämfört med externremiss är klart fördelaktig.

9. Avdelningsfarmaceut

En provperiod pågår där en av sjukhusets farmaceuter har en placering på kirurgavdelningen. Detta för att effektivisera läkemedelshandlingen, minska polyfarmaci och koordinera läkemedelsbehov inom sjukhuset. Proverioden utvärderas under våren 2021.

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Operationsvolym:		Tillförlitlig statistik finns ej att tillgå	
Allmän kirurgi	615	576	475
Ortopedi	558	536	579
Urologi	101	112	124

Patientflöden och operationsvolym

2020 kan inte ses som ett vanligt år; covid-19 pandemin har svept över sjukhuset trots få antal inlagda fall. Logistiska utmaningar såsom omlokalisering av dagkirugin, mottagningen och kirurgavdelningen har präglat året.

Avdelningen har under året klarat av sina uppgifter mycket väl trots anseliga logistiska utmaningar. Under den senare delen av åren har behovet av semestervikarier för personalens del analyserats. En jämförelse av avdelningens belastning under sommar och höstperioder åren 2019 och 2018 har gjorts. Man kan konstatera att avdelningens beläggning under sommar och höst skiljer sig endast med 1–2% under dessa år. Operationsvolymen under sommaren (ortopedi och kirurgi) motsvarar 60–75% av volymen under hösten. Man kan således konstatera att avdelningens belastning är den samma året om, liksom personalbehovet. Mottagningens flöde är förändrat med ett antal polikliniska ingrepp som tillkommit. Den stora utmaningen är av en logistisk karaktär. En förbättrad koordinering av externa konsulter och egna specialister kommer att lösa vissa av dessa problem. Detta har implementerats under 2020. Mottagningens lokaler är i behov av renovering och sannolikt kan en sådan åtgärd även lösa resterande logistiska problem.

En förbättrad koordinering / information mellan kirurgmottagningen och de externa konsulter som hyrs in av de andra specialistmottagningarna i huset skulle reducera antalet onödiga kirurgiska externremisser skrivna av externa konsulter. Detta har också implementerats under 2020.

Vidare har ett antal patientgrupper följts upp på mottagningen av hävd, arbete pågår nu att aktivt omdirigera dessa till hälsocentralen eller se över behovet av uppföljning överhuvudtaget. Detta för att kunna utnyttja den kompetensresurs som finns på bästa möjliga sätt. Ingrepp på mottagningen har inte statistikförts adekvat med åtgärds-koder tidigare. Förändring var planerad för 2020 men har skjutits på p.g.a. pandemin.

Inom den operativa kärnverksamheten har 2020 varit ett utmanande år. Den elektiva verksamheten drogs ner under 1,5 månader till endast akut- och cancerkirurgi. Dagkirurgiska enheten omvandlades till en isoleringsintensivavdelning varvid den dagkirurgiska kapaciteten slogs ut.

Lokaler kunde hyras via Medimar Scandinavia för dagkirurgi. ÅCS egna operatörer ansvarar för kirurgin. Över 100 ingrepp har utförts i dessa lokaler.

Inom enhetens alla kirurgiska discipliner har köerna reducerats till normal väntetid per december 2020. Detta tack vare ett mycket gott samarbete mellan operatörer, avdelning, mottagning, operationskoordinering, operationsavdelningen, anestesiklinik, infektionsmottagning och den nyinrättade dagkirurgiska enheten.

Kommentarer gällande nyckeltal

Problemet med otillförlitlig operationsstatistik fortgår. De siffror som erhålls via operationsavdelningen visar att kirurgkliniken (Ortopedi, kirurgi samt urologi) år 2020 utförde 1241 ingrepp och år 2021 1254 ingrepp. Skillnaden i totalantalet är inte signifikant. Däremot ser man en ökning i ortopediska ingrepp och

en minskning i allmänkirurgiska ingrepp. Den stora laparoskopiska bukkirurgin har ökat kraftigt p.g.a. införandet av kolorektalcancer screeningprogrammet i landskapet. Även andelen protesoperationer har ökat.

Antalet besök på enheten (mottagning) har minskat jämfört före pandemin (10 484 st år 2017 till 9679 år 2021) medan antalet vård dagar och antalet vårdtillfällen har signifikant ökat på avdelningen från 2017 till 2021. Pandemin har orsakat en viss minskning i mottagningsbesök i form av rationalisering.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
36 (33,7)	37 (36,2)	38 (37,2)	38 (37,2)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS	3 534 375	276 236	4 084 690	4 469 391	14 922	-384 701
NETTOKOSTNADER						
<i>INTÄKTER</i>	-1 134 547		-876 000	-858 654		-17 346
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	4 668 923	276 236	4 960 690	5 328 045	14 922	-367 355
Personalkostnader	3 235 941	164 635	3 339 000	3 635 677	3 837	-296 677
Köpta tjänster	549 947	33	461 600	481 326	7 944	-19 726
Intern hyra			228 960	228 960		0
Material	831 300	41 503	919 130	900 335	3 142	18 795
Inventarier och anskaffningar	39 240	70 065	10 000	63 056		-53 056
Övriga kostnader	12 495		2 000	18 691		-16 691

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Budgeten har överskridits med sammanlagt ca 384 000. Den största delen är orsakad av underläkarrekrytering som ett led i att säkra kliniken tillgång till framtida specialister (140 000). Vidare har kostnaderna för aktiv jour ökat, dels har ingen andel av jourkostnaden bokförts som covidorsakad under 2021. Operationsavdelningens statistik visar även att mängden aktiva timmar på jourtid har ökat. Långtidssjukskrivningar, vikarier, extra personal p.g.a. utbildningar samt hög vårdtyngd har även lett till kostnadsökning, (ca 90 000). Inventarier och anskaffningar (till vilka konsumtionsmaterial för operationsverksamheten räknas) överskrids med ca 53 000. Detta är direkt relaterat till proteskirurgin samt ökningen av den minimalinvasiva kolorektalkirurgin.

För att sätta kostnaden i perspektiv ligger kliniken totala kostnad kring 3,9–4,1 miljoner euro/år (2017–2019). De största orsakerna till budgetöverskridningen ligger i anställning syftande till framtida rekryteringar, arbete under jour samt konsumtionsmaterial/implantat.

Vidareutbildning bland sköterskepersonalen har även bidragit till en kostnadsökning på kort sikt men kommer att innebära inbesparingar på lång sikt.

Verksamheten bedrivs med 2,25 st fast anställda ortopedspecialister samt 2 st fast anställda kirurger. Jourverksamheten upprätthålls med minimibemanning. Vikariekostnaderna som tillkommer är

oundvikliga då dessa innehåller 1st urolog, 1st bröst- och endokrinkirurg, 2 st ryggkirurger samt vikarier för jour både ortoped- och allmänskirurgiskt.

Det monetära värdet av den verksamhet som utförs på plats är aldrig inräknad; uppskattningsvis kan det utförda arbetet (endast operationsverksamhet) på hemmaplan värderas till ca 5 miljoner euro.

Den överskridning som gjorts i budgeten beror på en ökning av arbete utfört jourtid, reguljär tid samt åtgärder syftande till långtida inbesparingar (rekrytering).

För övrigt har klinikens budget inte indexjusterats de senaste 20 åren.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Kliniken uppfyller sina verksamhetsmål för 2021 och fortsätter med vissa under 2022. Den största utmaningen är återställandet av normal dagkirurgisk verksamhet, specialistrekytering, budgetnedskärningarna samt kommande moderniseringar.

Landskapsregeringens sparkrav kombinerat med uppdraget om att ge befolkningen en modern ortopedisk och kirurgisk vård är tyvärr en orimlig ekvation.

BB-/gynekologkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Annika Kahnberg

Verksamhetsbeskrivning

Kvinnors hälsa, den reproduktiva hälsan innefattande infertilitetsproblematik, graviditet, förlossning och den nyföddas vård samt diagnostik och vård av underlivssjukdomar.

Kliniken erbjuder samma nivå av specialistvård som de omkringliggande områdena antingen via egna eller köpta tjänster.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Hospiteringsmöjligheter för personal, både läkare och vårdpersonal på större förlossningskliniker.

Utbildnings- och fortbildningsmöjligheter för personalen. Upprätthålla en bred allmän kompetens och god vård på ÅHS.

- På ÅHS är det viktigt med en bred kompetens. För detta krävs att personal håller sig a-jour både på den obstetriska och gynekologiska vården, utvecklingen inom dessa områden samt patienthandläggningen.
- Personalen skall kunna hantera allt från akuta situationer till planerad vård.
- Litenheten på Åland är sårbar men det kan även ses som en styrka. Man får möjligheten att arbeta med hela spektra och hålla sig uppdaterad på alla områden.
- Interna utbildningar, delta i fortbildningar och utbildningar samt ges möjlighet till hospitering.
- Certifiering

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Kompetenskartläggning barnmorskor Beskrivning Kompetensstege klar Senaste kommentar Knappt på påbörjad, p.g.a. ökad arbetsbelastning			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
IBCLC certifiering barnmorska Beskrivning Klar 2021 Senaste kommentar Utbildningen klar, tentamen sista mars.			
Utbildning inom uroterapi för barnmorska			

Beskrivning Påbörjat / under arbete Senaste kommentar Utbildningen klar, påbörjat lite egen mottagning			
Utveckling av kvalitetssäkring Beskrivning Säkerställs genom utbildningsplan, kontinuerlig utvärdering, medarbetarsamtal. Senaste kommentar Har inte återupptagit utlokalisering och auskultering p.g.a. covid, förhoppning om bättre möjlighet nästa år (2022)	●	●	●

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Antal förlossningar	257		281

Kommentarer gällande nyckeltal

281 förlossningar 2021, 286 barn
5 tvillingpar förlösta på ÅHS
kejsarsnitt 28%, akuta 14,9%, planerade 13,5%
ruptur grad 3 eller 4 2,4 %
EDA 41,6 %
andel IVF av barn 3,5 %
antal gyn-operationer 2021, 299 st

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
24 (23,5)	24 (23,5)	24 (23,5)	24 (23,5)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 936 062	7 325	2 268 300	2 316 001	3 249	-47 701
<i>INTÄKTER</i>	-353 676		-375 000	-439 385		64 385
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	2 289 738	7 325	2 643 300	2 755 386	3 249	-112 086
Personalkostnader	2 092 307	6 457	2 162 000	2 229 838	397	-67 838
Köpta tjänster	42 477		35 700	62 039		-26 339
Intern hyra			293 500	293 500		0
Material	147 604	868	147 100	159 733	2 852	-12 633
Inventarier och anskaffningar	7 350		5 000	7 423		-2 423
Övriga kostnader				2 853		-2 853

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Förväntade högre personalkostnader 2022 p.g.a. höjt LR-avtal för vikarier.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Tufft år, tigt med personal. Förhoppningar om lättare år med nya möjligheter att komma i väg på utbildningar, se andra arbetsplatser.

Barn- och ungdomskliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Christian Johansson

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten omfattar somatisk öppenvård och avdelningsvård samt psykiatrisk öppenvård (BUP) för barn och ungdomar (0–17 år) och deras familjer. Till kliniken verksamhet hör även en öppenvårdsmottagning för ungdomar och unga vuxna upp till 25 år med ätstörningar (TREAT).

BUF-teamet (Barns Utveckling och Funktionshinder) är ett samarbetesteam där företrädare för barn- och ungdomskliniken, tillsammans med företrädare från paramedicinska mottagningen, utreder och behandlar barn med utvecklingsförseningar och funktionshinder.

Utmärkande för både den somatiska och psykiatriska vården för barn och ungdomar är att arbetet ofta kräver omfattande kontakt med barnets nätverk (t.ex. med familj, daghem och skola).

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Kliniken kommer att fokusera på ett övergripande arbete med att tydliggöra patientflöden, arbetsprocesser, kompetens och informationsflöden. Syftet är att lägga grunden för att nå det långsiktiga målet med att samordna och utveckla den befintliga kompetensen för att erbjuda en bättre och effektivare specialistsjukvård till barn och ungdomar – oberoende av om symtomen är somatiska, psykiatriska eller kombinerade.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Mottagningen och avdelningen: Sjuksköterskemottagning för astmapatienter inleds. Beskrivning 100 sköterskebesök/år. Senaste kommentar Pandemin satte restriktioner för astmapatienternas diagnostik och uppföljning. Uppskjutet under covid-19.			
BUP: Vara med och förbereda familjecenter på Åland. Beskrivning Bistå med kunskap och handledning i processen med att förverkliga familjecenter. Senaste kommentar Arbetet uppfyllt helt enligt det som efterfrågats hittills. Inväntar insatser från primärvård.			
BUP: Delta i planering och se över möjligheterna av eventuell digital mottagning för ungdomar. Beskrivning Bistå med kunskap och handledning i processen genom deltagande i arbetsgruppen. Senaste kommentar			

Initierat ett större projekt kring vården av mental ohälsa hos barn- och ungdomar via LR som ännu inte startat upp.

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNADE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Mottagningen och avdelningen: Säkerställa en strukturerad och tidseffektiv inskolning av nya medarbetare.</p> <p>Beskrivning Kompetensstege, kunskapskort och TILDA är aktivt i bruk för befintlig personal och ny personal. Kunskapskartläggning för barnskötare/närvårdare som jobbar på avdelningen är färdigt att tas i bruk. Treats inskolningsprogram under arbete.</p> <p>Senaste kommentar Inskolningsprogram med kompetensstege färdigställt för sköterskor i mottagningsarbete och för barnskötare i avdelningsarbete. TILDA kunskapskort i aktiv användning.</p>			
<p>TREAT: Säkerställa en strukturerad och tidseffektiv inskolning av nya medarbetare.</p> <p>Beskrivning Tydliga inskolningsprogram för behandlare och läkare. Inskolningsprogrammet behöver kompletteras med specifika sjukskötarkompetenser för Treats verksamhet.</p> <p>Senaste kommentar Genomgång av modulerna inleds kv.4.</p>			
<p>Mottagningen och avdelningen: Färdigställa de viktigaste delarna av kunskapsbeskrivningarna för sjukskötare/barnskötare.</p> <p>Beskrivning 10 kunskapsbeskrivningar är färdigställda. 5 kunskapsbeskrivningar inom pediatrik omvårdnadsvetenskap är färdiga. 5 kunskapsbeskrivningar för patient och arbetsprocesser är färdiga.</p> <p>Senaste kommentar -</p>			
<p>Mottagningen och avdelningen: TILDA utbildnings- och uppföljningsverktyg utvecklas</p> <p>Beskrivning 7 kompetenskort är sammanställda och i användning. 4 kompetenskort för respirator Fabian Classic HFO är sammanställda och färdiga att tas i bruk.</p> <p>Senaste kommentar -</p>			
<p>BUP: Ändra obesatt socialkuratorstjänst till psykologtjänst.</p> <p>Beskrivning Att före sommaren ha en person anställd på den nya tjänsten.</p>			

Senaste kommentar Vakans. Ingen psykolog står att finna.			
TREAT: Utvärdera och utveckla arbetet med ångestskolan, så att den kan utföras som en snabb insats. Vid behov kan ångestskola hållas även i gruppform Beskrivning Att ångestskolan har utvärderats i både gruppform och individuellt vid en behandlingsserie. Senaste kommentar Vidareutvecklingen av ångestskolan avbruten p.g.a. ändrade behov.			
TREAT: Slussen Beskrivning Utvärdera resultat och riktning för verksamheten. Senaste kommentar -			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
BUP: Effektivisera utredningsprocesserna så att väntetiderna till neuropsykiatriska utredningar förkortas. Beskrivning Högst tre månaders väntetid för fördjupade neuropsykiatriska utredningar. Senaste kommentar NPF-utredningarna förenklade och patienter på väntelistan stratifierade och i vissa fall remitterade för utredning.			
BUP: Effektivt användande av vårdprogrammen för ökad enhetlighet i terapier, vilket möjliggör kortare väntetid. Beskrivning Kvartalsvis utvärdering av användningen av vårdprogram. Senaste kommentar Försenat p.g.a. restriktioner.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Mottagningen och avdelningen: Uppstart av ett smärtteam. Beskrivning Ett vårdprogram har utarbetats och tilldelats smärtgruppen. Uppstart av smärtteam förverkligad. ACT - utbildning under hösten i samarbete med paramedicinska mottagningen slutförs och etableras. Senaste kommentar -			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
35 (33,8)	35 (34,1)	35 (34,1)	35 (34,1)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	2 950 505	15 479	3 526 050	3 769 974	2 663	-243 924
<i>INTÄKTER</i>	-208 636		-205 000	-159 924		-45 076
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	3 159 142	15 479	3 731 050	3 929 897	2 663	-198 847
Personalkostnader	2 633 573	169	2 836 000	2 966 190		-130 190
Köpta tjänster	371 277		383 500	449 086	266	-65 586
Intern hyra			334 850	334 850		0
Material	142 921		168 100	155 404	2 397	12 696
Inventarier och anskaffningar	8 897	15 310	5 000	15 186		-10 186
Övriga kostnader	2 473		3 600	9 182		-5 582

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Kostnaderna för att säkerställa läkarbemanningen ökade från andra kvartalet och kommer fortsättningsvis att ligga på samma nivå under kommande år.

Ögonkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Börje Lignell

Verksamhetsbeskrivning

Ögonkliniken arbetar utifrån ett teamarbete där all personal tillsammans verkar för att ögonpatienter ska omhändertas och behandlas på bästa sätt. Den medicinska grunden är att vi behandlar och diagnostiserar synhotande sjukdomar. Det betyder att exempelvis mer utseendemässiga hudförändringar, som inte påverkar synen, runt ögonen inte behandlas. Till verksamheten hör också synhabiliteringen som utprovar hjälpmedel för synskadade.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

- Gott patientbemötande. Åtgärd: patientenkät, genomgång av process "förundersökning patient".
- Flytt av IVT till samma våning som ögonmottagningen
- Lösning på avdelningsskötarförådringen efter augusti 2021
- Vid nyrekrytering av läkare och sköterska önskas att lokalerna utökas med 2 rum.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Säkrare omhändertagande av ögonpatienter på mottagningen Beskrivning Process förundersökning patient Senaste kommentar på grund av personalsituationen har ordinarie mottagningsarbete prioriterats.			
Patientenkät bemötande Beskrivning enkätsvar Senaste kommentar v.g. se ovan			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Ytterligare 2 mottagningsrum Beskrivning Senaste kommentar Ingen lösning i sikte			
IVT-rum intill ögonmottagning Beskrivning			

<p>Sjuksköterskeanställning innan Möjlighet att ändra ventilationen</p> <p>Senaste kommentar Ventilationen går inte att ändra i vår huskropp. Då behövs HEPA-filter som fastighetsverket är tveksamma att installera. Är fortsättningsvis på operationsavdelningen med IVT-verksamheten som i och för sig är inarbetat och löper relativt smärtfritt. Problemet just nu är att kunna förbereda patienterna nära operationsavdelningen. Fram till juni 2022 har vi fått låna ett rum från gynekologavdelningen. Det rummet används även till förberedelserum för övriga ögonoperationspatienter. Därmed är det av yttersta vikt att lokalfrågan med rum nära operationsavdelningen är löst tills dess. Tidigare var vi i det lilla dagkirurgiutrymmet intill IVA vilket fungerade utmärkt.</p>			
<p>Avdelningssköterska Beskrivning Beslut hur det ska bli med befattningen efter augusti 2021</p> <p>Senaste kommentar Klart. Arrangemanget fortsätter.</p>			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
Antal kataraktoperationer	388		350	380
Väntetid till mottagningen		17 v	16 v	12 v
Väntetid till kataraktoperation	12 v	18 v	14 v	12 v

Kommentarer gällande nyckeltal

I och med ny ögonläkare från 18 oktober ökade antalet remissbesök under slutet av året och därmed blev fler uppsatta för en kataraktoperation som kommer att opereras 2022. Andelen bilaterala (båda ögonen opereras vid samma tillfälle) kataraktoperationer ökade till 26%.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
6 (5,4)	6 (5,4)	7 (6,3)	7 (6,8)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS	517 918	4 943	649 034	731 460	13 274	-82 426
NETTOKOSTNADER						
<i>INTÄKTER</i>	-159 368		-134 000	-147 737		13 737
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	677 286	4 943	783 034	879 198	13 274	-96 164
Personalkostnader	374 907	4 683	415 964	433 128	13 083	-17 164
Köpta tjänster	75 561		80 300	79 207		1 093
Intern hyra			57 670	57 670		0
Material	223 697		224 100	302 892	191	-78 792
Inventarier och anskaffningar	3 121	260	5 000	6 300		-1 300

ÖNH-kliniken

Ansvarsperson

Dan Gustafsson

Verksamhetsbeskrivning

ÖNH utför diagnostik och behandling av sjukdomar i öron, näsa, hals och svalg samt struphuvud. Verksamheten omfattar poliklinisk verksamhet på egen mottagning och kirurgiska ingrepp utförda i operationssal. Patienter som opereras sköts dagkirurgiskt eller på kirurgavdelningen.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
ÅHS tjänsteutbud på ÖNH-kliniken utreds Beskrivning Tidskrävande och special utrustning behövande cancer-, cochlea-implant etc. skickas till universitetssjukhus Senaste kommentar -			

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Tillräcklig kompetens på kliniken Beskrivning Rekrytering av en anställd specialistläkare och klinikchef Senaste kommentar Rekrytering pågår, 3st kandidater har anmält intresse för hel- eller deltidsarbete. Slutresultatet torde vara klart oktober 2022			
Kunskapskartläggning av personalen Beskrivning Kartläggningen är färdig Senaste kommentar -			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Bra tillgång till vården Beskrivning Poliklinikpatienter ses inom akut- brådskande-1-2-3-månads tid enligt bedömning, icke-brådskande operationer inom 6 månader			

Senaste kommentar			
-			
Bättre tillgång till hörselrehabilitering	●	●	●
Beskrivning			
Hörapparater inom 3 månader			
Senaste kommentar			
-			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
6(0,5)	7 (7,0)	7 (7,0)	7 (7,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS	582 203	-8	740 270	758 111	164	-17 841
NETTOKOSTNADER						
<i>INTÄKTER</i>	-136 355		-75 000	-66 165		-8 835
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	718 558	-8	815 270	824 277	164	-9 007
Personalkostnader	371 767	-8	527 000	272 007		254 993
Köpta tjänster	305 534		184 400	450 627		-266 227
Intern hyra			49 570	49 570		0
Material	36 035		49 300	47 716	164	1 584
Inventarier och anskaffningar	5 222		5 000	4 356		644

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Klinikens resurser i form av audinomer och sjuksköterskor är goda. Specialistläkarrekryteringen pågår och är utmanande. Denna förväntas pågå in i 2022. Klinikens verksamhet baserad på en återkommande vikariepool fortsätter tills rekryterarna burit frukt.

Psykiatriska kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Sirpa Mankinen

Verksamhetsbeskrivning

Psykiatriska kliniken uppgift är att erbjuda patienter som är i behov av specialistpsykiatrins insatser god och säker vård såväl inom öppen som slutenvård. Kliniken ska samarbeta och ge konsultativt stöd till andra aktörer som ansvarar för patienter med psykisk ohälsa och lindrigare psykiatriska diagnoser. Beroendevård hör till kliniken för den delen det handlar om sjukvårdens ansvarsområde.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Missbrukar- och beroendevården utvecklas beaktande nya socialvårdlagen så att aktörers insatser bildar ett smidigt vårdflöde för patienten. Vårdflödet för patienter med psykiatriskt vårdbehov under jourtid förtydligas.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Beroendevården utvecklas tillsammans med primärvården, akuten och Kommunal socialtjänst (KST) till en fungerande helhet beaktande nya socialvårdlagen. Beskrivning Samarbete med andra aktörer inlett. Senaste kommentar Väntar på kallelse till samarbetsmöte (samverkansavtal)			
Strukturerat multiprofessionellt samarbete. Beskrivning Enkät till personalen. Senaste kommentar Remissflöden uppdaterade. Basupplägg dvs. kontaktperson + behandlande läkare för varje patient förankrat. Samarbetsdag 27.10. med fokus på multiprofessionellt arbete. Vårdplanens betydelse och krav på det lyfts.			

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Behandlingsutbud i kliniken framtaget. Beskrivning			

Klinikens behandlingsutbud kartlagd och prioriterats utgående från evidens och behov. Senaste kommentar Behandlingsbas framtaget.			
Behandlingsutbudet utökas med nätbaserade alternativen Beskrivning Ett nätbaserat behandlingsprogram tagits i bruk. Senaste kommentar Nätterapi för sömnlöshet tillgänglig fr.o.m. 9/21			
Flödesbeskrivning för krävande medicinsk rehabilitering tas fram och implementeras. Beskrivning Flödet framtaget och implementerat. Senaste kommentar Icke prioriterad pga att det inte finns tillgång till av FPA upphandlad psykoterapi som krävande medicinsk rehabilitering (saknas privat leverantör).			
Digital mottagning används för att utöka tillgängligheten. Beskrivning Minst 5 % av patientbesök/anställd sker via digital mottagning. Senaste kommentar -			

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Kompetensprofil för sjukskötare på psykiatriska öppenvården och på psykiatriska avdelningen. Beskrivning Framtagna Senaste kommentar Första utkast framtaget för sjukskötare på avdelningen och för sjukskötare på öppenvården.			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Arbetet för att ta fram vårdprogram och -processer för olika psykiska sjukdomar fortsätter. Beskrivning Ett vårdprogram och -process för framtaget. Senaste kommentar -			
Psykiatriska patientens vårdflöde under jourtid förtydligas i samarbete med akuten. Beskrivning Kvartalsvisa samarbetsmöten hållits. Senaste kommentar			

-			
Det administrativa flödet vid vård mot patientens egen vilja kvalitetssäkras.			
Beskrivning Processbeskrivning framtaget.			
Senaste kommentar -			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
Nätterapi, antal patienter	0	0	10	150
% andel digitala besök av totala besök	0	0,5 %	4,9 %	

Kommentarer gällande nyckeltal besök

Nätterapi har använts för ca 10 patienter under 2021. Översättningsarbete var färdig först till hösten, vilket fördröjde verkställandet. För tillfället finns ett program (sömlöshet) på svenska.

Med anledning av pandemiläget har besöken på psykiatriska öppenvården verkställts till stor del via distanskontakt med patienter. Av totalt 12982 besök ha 3521 skett via telefonkontakt och 642 som digitalt möte. Antal digitala besök utgör 4,9 % av total antal besök.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
68 (65,3)	68 (66,5)	62 (60,5)	61 (60,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	4 039 516	14 584	5 313 520	5 257 591	1 785	55 929
<i>INTÄKTER</i>	-170 952		-129 000	-227 623		98 623
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	4 210 468	14 584	5 442 520	5 485 214	1 785	-42 694
Personalkostnader	3 869 261	5 366	4 042 000	3 968 207	774	73 793
Köpta tjänster	227 249	8 520	109 000	199 402		-90 402
Intern hyra			1 200 520	1 200 520		0
Material	84 870	468	74 000	105 768	1 011	-31 768
Inventarier och anskaffningar	22 628	230	7 000	4 484		2 516
Övriga kostnader	6 461		10 000	6 833		3 167

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Kliniken håller den totala budgeten 2021, men har stora rekryteringsutmaningar som riskerar budgeten inkommande år. Specialistrekrytering på anställningsvillkor (lön) enligt TKA har visat sig vara oframkomlig väg på gällande marknad för psykiater.

Kostnader på laboratorietjänster har minskat genom att kliniken har ökat kostnadsmedvetenheten vid provtagning på LARO-verksamheten. Ökande behov av LARO-tjänster samt kvalitetssäkring av flödet för neuropsykiatriska utredningar, där substansscreening är nödvändig för att garantera kvalitet på utredningen, ökar behov av laboratorietjänster (salivtester) i framtiden.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Sjukskötarsressurs som absolut skulle behövas för att ge effektiv och god vård till patienter har inte uppnåtts på grund av brist på sökanden på vikariaten. En sjukskötartjänst på avdelningen är obesatt på grund av brist på lämpliga sökande.

En av 4,5 specialistläkartjänster är ordinariebesatt och två specialister arbetar 10 resp. 30 % i anställningsförhållande, två via avtal (10 resp. 30 %). Resterande specialistläkartjänster bemannas med läkare under handledning och legitimerade läkare i brist på specialister.

Att försöka hålla sig inom budgetramen och inte anställa psykiater via köpta tjänster har nått sin gräns under 2021. Kliniken är tvungen att öka läkarresurs via köpta tjänster för att kunna erbjuda vård till patienter samt för att kunna svara på ökad krav på B-utlåtanden från FPA samt för att hålla den ena anställda resursen kvar.

Två läkare specialiserar sig på psykiatri (chefläkarens anslag). Dessa har inte varit arbetskraft för kliniken under 2021 då de tjänstgjort på andra kliniker som obligatorisk del av utbildningen.

En för psykiatrisk patient viktig kontinuitet har inte kunnat uppnås i läkarkontakter i den mån som det borde. För att kompensera detta har kliniken inlett ett system där varje patient har en namngiven kontaktperson på öppenvården, oftast sjukskötare.

Kliniken har fått 220 nya patienter genom remisser under 2021. Därutöver kommer patienter som kommit till vården akut via jour / avdelningen. Kriterier för godkänd remiss vid neuropsykiatrisk utredning har granskats; utredning görs på psykiatri enbart vid funktionsnedsättningar, inte om personen vill veta om hen har t.ex. ADHD (förväntningar finns i samhället).

Psykoterapeutresurs används till stor del utöver klinikens patienter även för patienter på primärvården; korttidsterapier beviljades för 47 patienter (55 remisser) på hälsocentralen för psykiatrins patienter (80 av 91 remitterade). Syftet är att få vård/behandling i tidigt skede.

År 2021 har samarbete med socialvården ökat markant. Av KST inlett boendestöd tar över sina uppgifter som tidigare upptagit sjukskötarsressurs från psykiatri.

Trots pandemin har psykiatrins verksamhet kunnat fortsätta med hjälp av distansvårdtjänster (telefon, digital mottagning) utan att vårdköer har förlängts på grund av pandemin.

AN-OP-IVA kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Runo Härgestam

Verksamhetsbeskrivning

Anestesi-operation-intensivvårdskliniken ansvarar för operationsverksamhet, instrumentvård och intensivvård.

Operationsavdelningen är en service-enhet som skapar förutsättningar för akut och elektiv operationsverksamhet. Olika enheter inom avdelningen samarbetar för att erbjuda högkvalificerad service i enlighet med moderna krav på kunskap, säkerhet och utrustning.

Personal från Anestesi och Operationsenheten är delaktig vid traumalarm och allvarliga händelser på akutmottagningen och övriga sjukhuset.

Intensivvårdsavdelningen vårdar patienter med allvarlig, ibland livshotande svikt i vitala organ. Den dagkirurgiska avdelningen som tidigare varit inrymd intill IVA, och bemannad av IVA har nu tillfälligt flyttats till Medimar's lokaler för att istället ge plats för en särskild Covid-IVA. Det ingår i ÅHS beredskap för att kunna ta emot patienter som insjuknat i Covid-19 och samtidigt är i behov av intensivvård. Covid-IVA ingår som en del av IVA's verksamhet.

Instrumentvårdsavdelningen ansvarar för rengöring, sterilisering och funktionskontroll av operationsinstrument och känslig undersöknings-utrustning för alla enheter inom ÅHS.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Pandemiberedskap har präglat verksamheten både på operationsavdelningen och IVA under 2020 och även under första halvåret 2021. Den dagkirurgiska verksamheten flyttades till Medimar för att frigöra dagkirurgens lokaler till ett Covid-IVA. Verksamheten på Medimar har i stort sett avslutats. Endast ett fåtal operationsdagar är inplanerad där under hösten. Planering pågår för att återstarta den dagkirurgiska enheten på ÅHS.

Fastighetsverket har varslat om nödvändiga renoveringsarbeten tillsammans med uppgradering av operationsavdelningens och instrumentvårdens ventilationssystem under 2021. Dessa arbeten har dock pausats och man har istället tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att se över hela ÅHS renoverings- och utbyggnadsbehov. IVA och op bedriver idag sin verksamhet i lokaler som är bristfälligt anpassade till behoven. Man saknar förvaringsutrymmen och patientplatserna är trånga. Man kan inte komma in i nuvarande hissar med moderna intensivvårdssängar när patienter skall transporteras ner till röntgenundersökningar. Egentligt isoleringsrum saknas.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Uppdatering av IVA:s värdegrund i enlighet med ÅHS värdegrund Beskrivning Senaste kommentar	●	●	●

-			
---	--	--	--

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Uppföljning av KivaQ på op/instrumentvård Beskrivning Senaste kommentar -			
Kompetens kartläggning Beskrivning Kartlägga personalens special kunskaper och ev. kunskapsbehov. Senaste kommentar -			
Färdigställande av uppdatering av IVA:s kompetensplan i enlighet med ÅHS mall Beskrivning Kompetenskartläggning av befintlig personals specialkunskap/ arbetsområden. Samtidigt ses inskolningsprogrammet för nyanställd personal över. Senaste kommentar -			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Inskolnings program för operationssjukskötare och anestesijukskötare Beskrivning Senaste kommentar -			
Ökat patientsäkerhetsarbete Beskrivning Genom införande av fler skriftliga pm/ gemensamma omvårdnadsrutiner av intensivvårdspatienter. Senaste kommentar Kontinuerligt arbete som pågår hela tiden.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Kartläggning och eventuellt införande av möjlighet till dokumentation av daglig omvårdnadsrapport elektroniskt på IVA:s patienter redan i befintligt datasystem Beskrivning Senaste kommentar -			

<p>Fortsättning av månadens fokusområde på IVA, som införts under 2019</p> <p>Beskrivning Syftet är att öka personalens kompetens, skapa tränings- såväl diskussionstillfällen inom respektive område.</p> <p>Senaste kommentar -</p>			
<p>T-DOC</p> <p>Beskrivning Logg över instrument / galler tas i bruk: Optimera förvaring. Öka container förvaring.</p> <p>Senaste kommentar -</p>			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Antal elektiva operationer som inte är klara innan kl. 16:00	83	49	
Antal överbeläggningar på IVA	60	44	
Antal omställningar av IVA/UVA/DK personalen på befintligt schema	6,6 omställningar/vecka	5,2 omställningar/vecka	4,35 omställningar/vecka

Kommentarer gällande nyckeltal

Antalet omställningar per vecka ser ut att minska sedan år 2019, fördelat på ett år. Inledningsvis år 2021 var antalet omställningar p.g.a. personalfrånvaro eller storvårdtyngd väsentligen lägre än under slutet av år 2021. Oaktat är det av stor betydelse också huruvida det under aktuell period finns en marginal i personalvolymen. För att minska på antalet omställningar som under år 2021 som mest var 13 omställningar per vecka, behövs en buffert i personalvolymen.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
49 (46,3)	50 (48,6)	51 (49,6)	51 (49,6)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	4 066 165	167 823	4 719 469	4 707 156	198 934	12 313
<i>INTÄKTER</i>	-447 715		-395 000	-393 754		-1 246
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	4 513 881	167 823	5 114 469	5 100 910	198 934	13 559
Personalkostnader	3 707 156	57 881	3 794 101	3 932 722	123	-138 621
Köpta tjänster	70 096	744	242 600	88 730	185 624	153 870
Intern hyra			401 730	401 730		0
Material	692 026	44 103	656 038	639 053	13 187	16 985
Inventarier och anskaffningar	44 602	65 095	20 000	38 564		-18 564
Övriga kostnader				111		-111

Laboratorieenheten

Ansvarsperson

Laboratoriechef Christian Jansson

Verksamhetsbeskrivning

Laboratoriet är en serviceenhet inom ÅHS som erbjuder den laboratorieservice som behövs för att dygnet runt kunna ge högkvalitativ hälso- och sjukvård till varje enskild ålänning.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

- Rekryteringsplan och ökad trivsel. Laboratoriet jobbar aktivt för att trygga framtida behov av laboratorieskötare och öka trivseln på laboratoriet.
- Laboratoriet fortsätter sitt kvalitetsarbete med avsikten att få fler delområden ackrediterade.
- Arbetet med att ta emot elektroniska svar från externa laboratorier fortsätter. Laboratoriet har som mål att inte mera ta emot faxesvar från externa laboratorier 2023.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Rekryteringsplan</p> <p>Beskrivning Inom några år går fler laboratorieskötare i pension. Det finns idag stor brist på laboratorieskötare, vilket gör att det är svårt att få tag i vikarier. Detta ger en ökad belastning på nuvarande personalen. Trygga framtida behov av laboratorieskötare.</p> <p>Senaste kommentar Laboratoriet har under året varit på besök till Novias bioanalytikerutbildning i Vasa för att informera om det stora behovet av bioanalytiker (labskötare) vid Ålands Centralsjukhus. Ytterligare var det inplanerat ett besök på Åland Lyceum för att informera om möjligheterna att utbilda sig till bioanalytiker. Det blev tyvärr inhiberat p.g.a coronapandemin. Laboratoriet har en informationsfolder i sitt väntrum som beskriver själva yrket som bioanalytiker.</p>			
<p>KivaQ</p> <p>Beskrivning Arbeta med KivaQ Ökad trivsel på arbetsplatsen</p> <p>Senaste kommentar Laboratoriet hade som avsikt att avdelningssköterskan skulle öka arbetstrivseln delvis genom att arbeta med rapporten från KivaQ. Största orsaken till att arbetet blev gjort var att avdelningssköterskatjänsten under året blev</p>			

vakant och kunde inte tillsättas permanent under året.
P.g.a personalbrist och tidsbrist så blev arbetet ogjort.

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Ökad trivsel på arbetsplatsen Beskrivning Fortsätter med ackreditering av olika delområden på laboratoriet □ Klinisk kemi del 2 □ Koagulation □ Blodgaser FINAS godkännande för dessa delområden. Senaste kommentar Laboratoriet fortsatte under året att intensivt arbeta med att skriva dokument och kvalitetssäkra arbetet på laboratoriet. Myndigheten FINAS besökte under året laboratoriet och utvidgade laboratoriets kompetensområde för ackrediteringen till att omfatta förutom provtagning, hematologi och klinisk kemi nu även koagulation, blodgaser och klinisk kemi del 2.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Elektroniska svar från externa lab Beskrivning Jobbar med övergången till elektroniska svar från externa laboratorier: - HUSLAB - SYNLAB Att vi har elektroniska svar från HUSLAB och SYNLAB. Senaste kommentar Laboratoriet hade för avsikt att under året starta med elektroniska remisser och svar för HUSLAB. Projektet påbörjades och trots en hel del arbete så kom vi inte fram till att kunna ta detta i rutinbruk.			
Införa utbildningsverktyget TILDA Beskrivning Öka möjligheterna för utbildning och kompetensutveckling samt få kontroll över verksamhetens kunskap. Att TILDA tas i bruk 2021 Senaste kommentar Arbetet med TILDA kom igång, men då avdelningsskötartjänsten blev vakant så uppstod en resursbrist som inte kunde ersättas under året.			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Antal laboratorieanalyser (tot)	374 000	376 000	451 769
Antal laboratorieanalyser, företagshälsovård	4 200	30	0
Inköpta tjänster, antal analyser	29 800	38 700	44 879

Kommentarer gällande nyckeltal

Det totala antalet beställda analyser blev 451 769, vilket är en ökning med 11,8 % jämfört med 2020. Antalet prov som skickades bort för analys (inköpta tjänster) utgjorde 13,2 % (44 879) av det totala antalet och ökade med 32,5 % jämfört med föregående år. Huvudorsaken till den kraftiga ökningen var det ökade antalet prov för covid-19.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
23 (22,4)	23 (22,4)	23 (22,8)	23 (22,8)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	3 215 170	1 317 026	3 298 760	3 443 486	1 725 522	-144 726
<i>INTÄKTER</i>	-50 714	-3 944	-53 000	-24 164	-252 208	-28 836
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	3 265 884	1 320 970	3 351 760	3 467 650	1 977 729	-115 890
Personalkostnader	1 209 742	1 543	1 325 000	1 239 639		85 361
Köpta tjänster	1 311 396	385 794	1 265 000	1 324 674	280 641	-59 674
Intern hyra			132 760	132 760		0
Material	741 567	933 634	624 000	763 683	1 697 088	-139 683
Inventarier och anskaffningar	3 179		5 000	6 893		-1 893

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Kostnaderna orsakade av coronapandemin blev under året 1,7 miljoner euro. All coronadiagnostik utfördes under året i ett samarbete med Bimelix där kostnaderna huvudsakligen utgjordes för inköp av reagens för analys av prov för covid-19, men även för skyddskläder, analysmaterial och analysarbete på Bimelix. Den totala kostnaden för kemikalier, dvs reagenskostnader utöver covid-19, översteg budget med närmare 140 000 euro men ligger i princip på samma nivå som bokslut 2020. Det var sålunda ingen märkbar förändring i själva verksamheten jämfört med tidigare år. Köpta tjänster översteg budget med ca 280 000 euro, men ligger även den kostnaden nära nivån 2020. Den kostnadsökning som ses reflekteras av en ökad mängd beställda prov, såväl för de som utförs på ÅHS som de som skickas till övriga laboratorier.

Radiologiska kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Kristian Eriksson

Verksamhetsbeskrivning

Att erbjuda radiologiska undersökningar, utredningar och behandlingar både akut och elektivt.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Intern auditering tillsammans med sjukhusfysiker

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Förslag till genomförande har skickats till LG Q1

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Möjlighet till motion på arbetstid utreds.</p> <p>Beskrivning Förslag till genomförande skickas till LG för bedömning.</p> <p>Senaste kommentar Förslag till genomförande skickas till LG för bedömning Q1 / 2021. LG har inte varit i kontakt med enheten i denna fråga trots att ökat arbetsvälbefinnande var ett av ÅHS övergripande mål för budgetperioden.</p>			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Utveckling av vårdprocesser tillsammans med andra kliniker.</p> <p>Beskrivning a. Minska antal datortomografier på personer < 30 år b. Minska kostnaden för undersökningar på jourtid genom att 1) minska väntetid på remiss och patient 2) samla undersökningar till fasta tider när det är möjligt c. Minska antalet undersökningar utan förväntad patientnytta Q1 nulägesanalys Q2 -3information och feedback Q 4 uppföljning av resultat</p> <p>Senaste kommentar a) Resultatet är uppnått. En medvetenhet om detta finns hos remittenterna.</p>			

b) Resultatet är åtminstone delvis uppnått. På grund av stor variabilitet är det inte möjligt att kartlägga om någon kostnadsminskning skett tack vare detta.			
Revidering av metodbok samt dosmätning datortomografi. Beskrivning Stabilitet jmf med föregående mätning. Senaste kommentar Arbetet är färdigt.	○	◐	●
Revidering av metodbok för konventionella röntgenundersökningar. Beskrivning Anpassning till ny utrustning (fortsättning från 2020). Senaste kommentar Metodboken är färdig	●	●	●
Intern auditering tillsammans med sjukhusfysiker. Beskrivning Q 1 planering Q 2-3 auditering Q 4 åtgärder som resultat av auditeringen Senaste kommentar Det har inte varit möjligt att hitta en gemensam tid för den externa auditeringsgruppen att utföra arbetet under 2021, men planeringen är färdig. Auditeringen planeras att utföras under 2022 .	◐	◐	◐

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
Totala antalet undersökningar	18867	19541	17329	18000
Antal datortomografier	3529	3445	3510	3500
Antal MRT undersökningar	1572	1543	1610	1400
Antal UL undersökningar	2890	2582	2530	2700

Kommentarer gällande nyckeltal

Totalantalet undersökningar är i samma storleksordning som under de senare åren. Antalet ultraljudsundersökningar har minskat med 10-15 % jämfört med 2018 och 2019. Detta bedöms vara resultatet av en medveten satsning på utbildning av och feedback till de remitterande läkarna.

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
15 (15,0)	15 (15,0)	16 (15,0)	16 (15,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 472 402	11 641	1 633 070	1 555 657	3 372	77 413
<i>INTÄKTER</i>	-126 444		-125 000	-134 819		9 819
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	1 598 846	11 641	1 758 070	1 690 476	3 372	67 594
Personalkostnader	1 123 660	7 996	1 084 000	1 024 234	2 243	59 766
Köpta tjänster	384 353	571	389 000	388 374	32	626
Intern hyra			183 070	183 070		0
Material	88 768		96 000	88 825	1 097	7 175
Inventarier och anskaffningar	31	3 073	5 000	4 171		829
Övriga kostnader	2 033		1 000	1 802		-802

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Det ekonomiska resultatet under året hölls med god marginal inom ramarna. Läkarkostnaderna i form av köpta tjänster har ökat eftersom det under andra halvan av året bara fanns en ordinarie läkare i tjänst.

Sjukhusapoteket

Ansvarsperson

Ilona Ettanen-Valkamaa, sjukhusapotekare

Verksamhetsbeskrivning

I sjukhusapotekets verksamhet ingår följande ansvarsområden:

- övervaka att läkemedelslagstiftningen följs
- läkemedelsbeställningar och anskaffning från partihandeln
- lagring av läkemedel och kontroll av läkemedelslager
- obligatorisk lagring av läkemedel och basläkemedelsurval
- förvaring och uppföljning av konsumtion av läkemedel som förutsätter särskilda lagerförhållanden eller särskild bokföring
- att läkemedelsinformationen sker på ett ändamålsenligt sätt så att det främjar läkemedelssäkerheten
- specialtillstånd för läkemedel (läkemedel som inte är registrerade i Finland)
- ex tempore tillverkning och iordningställande av cytostatika i bruksfärdigt skick
- rådgivning kontroll och granskning av förvaring och handläggning av läkemedel på enheterna – i vilket ingår inspektioner, lagstadgade
- Avdelningsfarmaci: Utveckling och tillämpning av säker läkemedelsbehandling, utbildningar till vårdpersonal

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

1. Övergå till slutet system vid beredning av cytostatikadoser

(överfört från 2020, då det inte helt har genomförts)

Ett slutet system ökar skyddet för den beredande personalen samt ger även ökad säkerhet för den personal som ger cytostatikan till patienten. Sluten läkemedelshantering gör att tryckutjämning och läkemedelsöverföring sker helt inneslutet vilket förhindrar spill och spridning av toxiska läkemedel i arbetsmiljön under hela hanteringsprocessen såväl beredning, administrering som avfallshantering. En helt sluten hantering av läkemedel innebär, förutom skydd av arbetstagarna, även att läkemedlet kan skyddas från mikrobiologisk kontaminering. Under året 2020 har ibruktagandet av slutet system påbörjats i samband med några cytostatika iordningsställanden. Användningen av slutet system måste utvärderas och sen måste det bestämmas vilka produkter som ska göras med detta system.

2. Starta verksamheten i det aseptiska tillverkningsutrymmet för att tillverka epiduralsprutor

eller/och t.ex. smärtekassetter till vissa patienter i palliativ vård som är hemma och sköts av hemsjukvården – detta förutsatt att det finns tillräckligt med personalresurser vid sjukhusapoteket

Enligt "Säker läkemedelsbehandling" utgivet av Institutet för hälsa och välfärd (THL) så gäller följande för smärtpumpar och smärtekassetter:

"Smärtekassetter och smärtpumpar innehållande narkotika skall i första hand beredas på sjukhusapoteket eller läkemedelscentralen. Endast om möjligheten inte finns att bereda dessa på ett sjukhusapotek eller en läkemedelscentral är det möjligt för legitimerad vårdpersonal att bereda dessa ute på enheten".

Hållbarheten för produkter tillverkade under kontrollerade aseptiska förhållanden på sjukhusapoteket är längre jämfört med produkter tillverkade på avdelningar. Tillverkan av smärtekassetter på sjukhusapoteket

sparar materialkostnader och arbetstid på avdelningar samt ökar patientsäkerhet. Sjukhusapoteket har kommit vidare med planerna att starta verksamheten i det aseptiska tillverkningsutrymmet och har gjort förberedande arbete, men det har inte ännu tillverkats produkter i tillverkningsutrymmena under året 2020. Planen är att under 2021 komma i gång med tillverkningen i de aseptiska tillverkningsutrymmena.

3. Utveckling av läkemedelstransporter från sjukhusapoteket till skärgårdens hälso-och sjukvårdsmottagningar samt kvalitetssäkring av transporter. Sjukhusapotekets läkemedelstransporter till skärgården fyller inte lagens krav och Fimea har klassificerat det som kritiskt brist vid inspektion 2019.

Utveckling av läkemedelstransporter och kvalitetssäkring av transporter innebär:

- Undersöka vilka alternativ som finns för att transportera läkemedel till de ställen inom organisationen som ligger längst bort från Sjukhusapoteket
- Uppgöra skriftliga direktiv för läkemedelstransporterna och hur förhållanden under transporten skall följas upp och dokumenteras
- Även utbilda personal (både internt och externt) om hantering av läkemedel som transporteras.

Kvalitetssäkring av läkemedelstransporter är ett fortlöpande arbete och måste fortgå hela tiden för att förhållandena under läkemedelstransporterna skall uppfylla kraven och för att transporterna inom ÅHS skall kunna fortgå.

4. Avdelningsfarmaci: Kontinuerligt arbeta för att öka läkemedelssäkerhet inom ÅHS. Uppdatera ÅHS plan för säker läkemedelsbehandling enligt nya instruktioner från THL. ÅHS plan ska regelbundet uppdateras enligt ändringar i organisationen. Kartlägga risker i läkemedelshantering och utveckla och tillämpa lösningar som stöder en säker läkemedelsbehandling. Regelbundet ordna utbildningar för vårdpersonal inom läkemedels område. Göra läkemedelsgenomgångar för att förebygga fallolyckor. Kartlägga behovet för farmaceutiska tjänster ute på avdelningar.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Anskaffning av nytt lagerprogram till Sjukhusapoteket Beskrivning Genomfört upphandling av lagerprogram Marela Senaste kommentar Anskaffning av lagerprogram har inte prioriterat p.g.a. extra arbete med corona vaccinationer och många sjukledigheter bland sjukhusapotekets personal.			

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Börja verksamhet i aseptiska tillverkningsutrymmena Beskrivning Antal beredningar/år i aseptiska tillverkningsutrymmena Senaste kommentar Tillverkningen av serumögondroppar har börjats i november 2021 i det ena tillverkningsutrymmen som inte har använts tidigare. Det andra tillverkningsutrymmen som är reserverat till andra aseptiska beredningar är inte ännu i bruk.			

<p>Börja med slutna system vid beredning av cytostatika</p> <p>Beskrivning Antal cytostatikaberedningar där det används slutna system</p> <p>Senaste kommentar Slutna system är i bruk, används till cytostatika sprutor och till preparat som är pulver.</p>			
<p>Kvalitetssäkra läkemedelstransporterna inom ÅHS, i första hand till de utdelningspunkterna som ligger längst bort</p> <p>Beskrivning Antal kvalitetssäkrade transporter vilket inkluderar temperaturuppföljning</p> <p>Senaste kommentar Kvalitetssäkrade transporter till skärgården är upphandlat och skötas av transportfirmor Budbil och Miro. System för att följa upp temperaturen med läkemedelstransporter som ÅHS vaktmästare sköter är också i bruk. Kvalitetssäkring av läkemedelstransporterna kräver kontinuerlig arbete.</p>			
<p>Utbilda personal (både internt och externt) om hantering av läkemedel som transporteras</p> <p>Beskrivning Antal utbildningar per år</p> <p>Senaste kommentar Utbildningen till transportfirmor Budbil och Miro är ordnat 10-2021 (totalt två tillfälle) . Alla ÅHS vaktmästare har deltagit till utbildningen om läkemedelstransporter.</p>			
<p>Läkemedelsgenomgångar för att förebygga fallolyckor</p> <p>Beskrivning Antal genomgång per år</p> <p>Senaste kommentar Avdelningsfarmaceut har gjort 15 st läkemedelsgenomgångar för äldre som inkommit till akuten p.g.a. fallolyckor. Avdelningsfarmaceut har dessutom gjort 50 st läkemedelsgenomgångar för att utvärdera hemsjukvårdens patienters lämplighet för maskinell dosdispensering och 7 andra läkemedelsgenomgångar inom hemsjukvård.</p>			
<p>Öka vårdpersonalens kunskap om läkemedel, stöda en säkerläkemedelsbehandling</p> <p>Beskrivning Antal utbildningar per år</p> <p>Senaste kommentar Avdelningsfarmaceut har hållit 5 föreläsningar för akuten att ge/upprätthålla behörighet för läkemedelsdelegeringar och 5 informationstillfällen för medicinavdelningens personal samt hållit en läkemedelsföreläsning till hjärtmottagnings personal. Det har inte ordnats andra föreläsningar till sjukvårdspersonal p.g.a. tidbrist och corona. Corona vaccinationer har orsakat mycket extra arbete.</p>			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
Antalet beredda patientdoser cytostatika/år	1 187	865	1 145	1 200
Antalet beredningar, icke sterila/år	63	79	48	
Antalet beredningar, sterila/år	6	23	8	
+ omförpackning och omettikering	35	14	15	
Antalet beredningar + omförpackning och omettikering: totalt	104	116	71	
Antalet beställningsrader/expeditioner: internt	34 293	31 460	32 569	
Antalet beställningsrader/expeditioner: externt	4 879	4 527	4 476	
Antalet beställningsrader/expeditioner: totalt	39 172	35 987	37 045	

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
9 (8,8)	9 (9,0)	10 (10,0)	10 (10,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	713 601	586	869 593	925 470	2 368	-55 877
<i>INTÄKTER</i>	-33 184		-37 000	-22 536		-14 464
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	746 785	586	906 593	948 006	2 368	-41 413
Personalkostnader	446 903		508 363	490 146		18 217
Köpta tjänster	114 145	566	114 000	158 280	1 800	-44 280
Intern hyra			117 230	117 230		0
Material	133 878	20	134 000	138 309	568	-4 309
Inventarier och anskaffningar	6 335		3 000			3 000
Övriga kostnader	45 524		30 000	44 040		-14 040

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Varutransportkostnader har ökat p.g.a. ökade kostnader för gastransporter. Ökade kostnader för medicinska gaser p.g.a. ändring i leveranser från Linde gas. Ökade kostnader för köpta tjänster p.g.a. kontroll av förhållande övervakningssystemet Boomerang (gjordes inte 2020). Ökade kostnader för föråldrade läkemedel i sjukhusapotekets lager.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Sjukhusapoteket har haft mycket extra arbete p.g.a. coronavaccinationer. Sjukhusapoteket har ansvarat för förvaring av vaccinet, leveranser och information till enheter. Avdelningsfarmaceut har deltagit även till spädning av vaccinet.

Vårdchefens enhet

Ansvarsperson

Kvalitetssamordnare Åsa Friman

Verksamhetsbeskrivning

Vårdchefens enhet ska leda och utveckla vårdarbetet och dess funktioner inom ÅHS. Till enhetens uppgifter hör bl.a. att eftersträva effektiv och ändamålsenlig resursanvändning, att planera och ordna vårdpersonalens kompetensutveckling så att den stöder direkt patientarbete, att utveckla kvalitén på vårdarbete samt ansvara för organisering av studerandehandledning.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Arbetet med kompetenskartläggning, kompetensnivåer och kompetensutvecklingsplan för vårdpersonal inom ÅHS prioriteras. Kompetenskartläggning är en viktig del i arbetet med att säkra att organisationens kompetens är i linje med såväl nuvarande som kommande behov. Resultatet av kompetenskartläggningen skapar också förutsättningar för personalen att planera sin vidareutbildning i linje med verksamheternas behov.

Kompetensutveckling ska följa ÅHS strategiska målsättningar, stöda patientsäker vård och gott bemötande som beaktar patientens rättigheter. Vidare ska ÅHS både för att uppmuntra vårdpersonal att utveckla sig samt för att behålla kompetent personal, ha möjligheter till karriärutveckling inom klinisk vård. Samarbete med sjukhus i närregioner i form av hospiteringar, benchmarking och utveckling av kliniska färdigheter för personalen för ÅHS.

Stärka vårdpersonalens etiska medvetenhet och kunskaper i vårdetik.

Planerade förändringar

ÅHS har kompetenskartor och övergripande kompetenssteg, vilket stärker patientens rätt till god vård, effektiviserar och strukturerar kompetensutvecklingen.

För att stöda effektiv användning av befintlig vårdpersonalresurs inom ÅHS tas vårdtyngtngdsmätning i beaktande vid upphandling av VIS. Samtidigt ska förutsättningar för en modell för gränsöverskridande poolfunktion planeras.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Öka vårdpersonalens kunskap inom vårdetik Beskrivning Minst två föreläsningar arrangeras för vårdpersonalen. 1/3 av vårdpersonalen har genomfört nätbaserad tentamen om etik. Senaste kommentar Flyttat till 2022 pga covid-19 situationen			
Kartlägga och utvärdera de uppgifter som idag hör till vårdchefen och översköterna. Beskrivning			

Nödvändiga åtgärder för att samla alla resurser inom vårdutveckling vidtas. Behovet av resurser och vilken typ av resurser utvärderas noggrant med tanke på organisationens utvecklingsbehov, behov av utökade resurser inom personaladministration samt kostnadseffektivitet. Senaste kommentar Arbetet påbörjats och fortsätter 2022			
---	--	--	--

4. UTVECKLING AV VÅRDPROCESSER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Kunskapskartläggning för vårdpersonal. Beskrivning Verksamhetspunkterna fortsätter arbetet med kunskapskartläggning med stöd av översköterna. Senaste kommentar Arbetet fortsätter under 2022			
Upprätthållande av vårdpersonalens yrkeskompetens. Beskrivning Hospitering vid andra sjukhus möjliggörs. Senaste kommentar Ej verkställt pga covid-19 situationen.			
Definiering av nivåerna i kompetensstege. Beskrivning En övergripande kompetensstege för sjukskötare finns, fortsätter med avdelningssköterna. Senaste kommentar Arbete pågår och fortsätter under 2022			
Plan för poolfunktion och vårdtyngdsmätning. Beskrivning En plan finns och utvecklas vidare. Senaste kommentar Planering pågår och planen är att införa det i samband med VIS			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
6 (6,0)	7 (7,0)	8 (7)	8 (6,5)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	511 572	19 523	792 492	454 192	6 361	338 300
INTÄKTER	-112 205			-38 643		38 643
DRIFTSKOSTNADER	623 777	19 523	792 492	492 836	6 361	299 656
Personalkostnader	374 482	15 806	443 352	312 561	6 216	130 791
Köpta tjänster	237 414	3 717	313 000	145 425	134	167 575
Intern hyra			19 140	19 140		0
Material	11 151		15 000	11 052	12	3 948
Inventarier och anskaffningar	593		2 000	4 657		-2 657
Övriga kostnader	136					

Sekreterarenheten

Ansvarsperson

Sekreterarchef Britt Danielsson

Verksamhetsbeskrivning

Sekreterarenheten består av medicinska sekreterare, arkivbiträden, arkivarie, biträdande sekreterarchef och sekreterarchef. Verksamhetens syfte är att tillhandahålla sekreterarservice för att bidra till ett effektivt patientflöde.

Arbetsuppgifterna är patientrelaterade och sekreterarna arbetar i huvudsak inom två områden, medicinsk dokumentation och övriga vårdadministrativa arbetsuppgifter kring patienten. Arbetsuppgifterna utförs för att läkare och annan vårdpersonal ska kunna ägna sig åt den direkta patientvården. Sekreterarenhetens personal är integrerad i övrig verksamhet inom ÅHS och resurserna fördelas utgående från verksamheternas behov. Personalen samarbetar inom enheten för att tillgodose behovet av sekreterarservice inom samtliga verksamhetsområden inom ÅHS.

Målsättningen är att all verksamhet ska ha tillgång till sekreterarservice, måndag till fredag, i den utsträckning som efterfrågas. Detta gäller såväl vid den dagliga fortlöpande verksamheten, som vid frånvaro, både planerad och oplanerad.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Sekreterarenhetens personal arbetar inom så gott som samtliga verksamhetsområden inom Ålands hälso- och sjukvård. Målsättningen är att hålla en hög nivå på sekreterarservicen. För att kunna säkerställa en god sekreterarservice vid såväl planerad som oplanerad frånvaro av sekreterare behöver det finnas kunskap inom sekreterarenhetens personal för att kunna vikariera varandra.

Upprättande av arbetsbeskrivningar för samtliga tjänster inom sekreterarenheten för att få ökad tydlighet avseende tjänsterna och arbetsuppgifterna.

Avsaknaden av arkivbildningsplan inom Ålands hälso- och sjukvård innebär att arkiveringen blir väldigt omfattande. Det krävs verksamhetsförändringar inom hanteringen av journaler och journalkopiebegäran.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Utvidga inskolningen för alla medicinska sekreterare Beskrivning Med målsättningen att alla ska vara inskolade på minst en alternativ placering förutom sin dagliga arbetsplacering. Inskolningen sker för att bättre kunna säkerställa sekreterarservice både vid planerad och oplanerad frånvaro. Inom år 2021 är samtliga medicinska sekreterare inskolade på minst en arbetsplacering till, förutom sin dagliga arbetsplacering. Senaste kommentar			

Inskolningen pågår kontinuerligt och är en förutsättning för att kunna säkerställa sekreterarservice vid alla arbetsplaceringar både vid planerad och oplanerad frånvaro. Förutsättningarna både för att tillhandahålla sekreterarservice och att skola in personal förändras med kortare och längre frånvaro så det behöver vara ett pågående arbete.			
<p>Införa en mer enhetlig arkivfunktion inom ÅHS. Beskrivning</p> <p>Avsaknaden av arkivbildningsplan försvårar arbetet med att skapa enhetlig arkivfunktion inom ÅHS. En målsättning är att arkivfunktionen administreras i sin helhet från journalarkivet.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Under året har administrationen av patientjournaler förenhetligats så att all journalkopiebegäran både för primärvården och specialsjukvården, inklusive psykiatri nu hanteras i Journalarkivet av arkivpersonal. Avsaknaden av arkivbildningsplan förhindrar möjligheterna att gallra i journalerna för att skapa mer utrymme. Lagstiftningen medger inte gallring utan stöd av arkivbildningsplan och det utkast som finns framtaget från Ålands hälso- och sjukvård har inte ännu blivit godkänt från Ålands landskapsregering.</p>			

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Upprätta förslag till arbetsbeskrivningar för samtliga tjänster inom sekreterarenheten. Beskrivning</p> <p>Målet är att inom år 2021 ska det finnas förslag till arbetsbeskrivningar för samtliga tjänster inom sekreterarenheten.</p> <p>Senaste kommentar</p> <p>Avsaknaden av arbetsbeskrivningar för tjänster gäller för hela Ålands hälso- och sjukvård och arbetet med att ta fram sådana har inte påbörjats.</p>			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
47 (47,0)	47 (47,0)	49 (49,0)	49 (49,0)

Utökningen från 47 tjänster till 49 tjänster från år 2019 till 2020 var två tjänster som byråsekreterare som planerades till Sekreterarenheten, varav den ena förverkligades under en tid, men sedan flyttades tillbaka till vårdchefens enhet.

Överföringen av patientadministratörerna tillbaka till Sekreterarenheten till den 1.1.2021 gör att det åter blir 49 tjänster år 2021.

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	2 091 551	55 006	2 289 060	2 310 636	35 222	-21 576
<i>INTÄKTER</i>				-819		819
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	2 091 551	55 006	2 289 060	2 311 454	35 222	-22 394
Personalkostnader	2 073 618	54 080	2 244 000	2 268 949	35 187	-24 949
Köpta tjänster	913		8 900	1 596		7 304
Intern hyra			18 560	18 560		0
Material	9 787	265	7 600	12 205	36	-4 605
Inventarier och anskaffningar	7 232	661	10 000	10 144		-144

HSD-enheten

Ansvarsperson

Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Verksamhetsbeskrivning

Hälso- och sjukvårdsdirektörens enhet med förvaltningskansliet ansvar för styrelsearbetet, ledningsgruppens arbete, arbete med kommunikations- och informationsfrågor samt samordning av arbete i relation till verksamheterna. Vid enheten finns hälso- och sjukvårdsdirektören, verksamhetsstrategen, förvaltningssekreteraren, kommunikationssamordnaren och säkerhetschefen.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Digital säkerhetsintroduktion Beskrivning Säkerhetsintroduktionen kompletteras med IT-säkerhetsintroduktion. Senaste kommentar Arbetet pågår			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Upphandling av nytt elektroniskt system för postbok och diarium Beskrivning Upphandlingen genomförd. Senaste kommentar Kravställningsarbete inför upphandling pågår			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
4 (4,0)	4 (4,0)	5 (5,0)	5 (5,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	2 687 539	-3 734 946	2 751 300	2 072 784	-4 639 703	678 516
<i>INTÄKTER</i>	-1 066	-4 344 749	-10 000	-93 889	-5 580 334	83 889
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	2 688 605	609 803	2 761 300	2 166 674	940 631	594 626
Personalkostnader	411 673		462 000	391 716		70 284
Köpta tjänster	342 139	342 262	401 500	453 549	937 279	-52 049
Intern hyra			22 800	22 800		0
Material	18 145	246 037	45 000	9 889	3 352	35 111
Inventarier och anskaffningar	10 808	21 505	20 000	8 690		11 310
Övriga kostnader	226 724			269		-269
Extern vård utanför Åland			0			0
Avskrivningar	1 679 115		1 810 000	1 279 759		530 241

Personalenheten

Ansvarsperson

Personalchef Terese Åsgård

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen

Företräder arbetsgivaren i frågor som rör personalens allmänna anställningsförhållanden och tjänstekollektivavtal samt bistår chefer och förmän inom organisationen i dessa frågor. Vidare ingår handläggning av lönetillägg, uppgörande personalboksutslut samt friskvård. I verksamhetsområdet ingår ansvar för det övergripande arbetsmiljöarbetet. Säkerhetschefen fungerar som ÅHS arbetarskyddschef. Administration av personalens företagshälsovård och sjukvård på allmän läkarnivå ingår i uppdraget.

Löneavdelningen

Ansvarar för att löneutbetalningar till alla anställda sker på rätt grunder samt att lagstadgade arbetsgivaravgifter, skatter och avgifter för löntagarna erläggs på ett korrekt sätt.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Det nya löne- och personaladministrativa systemet Unit4 tas i bruk i början av året. Fokus under 2021 kommer att ligga på utveckling av processer och användarstöd.

Arbetet med att utveckla rutinerna för mottagande av och introduktion för nyanställd personal fortsätter. Genomföra riskbedömning av psykosociala arbetsmiljön vid ett urval kliniker/enheter i samband med företagshälsovårdens hälsoundersökningar.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Psykosociala riskbedömningar vid vissa kliniker/enheter.</p> <p>Beskrivning Riskbedömning genomförs vid sju kliniker/enheter.</p> <p>Senaste kommentar Psykosociala riskbedömningar har genomförts enligt plan vid de kliniker/enheter som varit föremål för företagshälsovårdens hälsoundersökningar under året. Resultatet har rapporterats till klinik-/enhetsledning och företagshälsovården.</p>			
<p>Program för central, övergripande gemensam introduktion för nyanställd personal och chefer framtaget.</p> <p>Beskrivning Gemensamma rutiner för mottagandet av nyanställd personal har skapats. Program för introduktionsutbildning har tagits fram.</p> <p>Senaste kommentar</p>			

Nya digitala arbetsmetoder skapar nya möjligheter för introduktion av nyanställd personal och chefer. Den ursprungliga planeringen gällande innehåll och sättet att genomföra introduktion på behöver ses över.

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Det löne- och personaladministrativa systemet Unit 4 är i bruk från början av 2021</p> <p>Beskrivning Fungerar som ett personaladministrativt verktyg och stöd för chefer och medarbetare. Chefer har utbildats i Unit 4. Skriftliga manualer och anvisningar finns tillgängliga för alla användare. Webbmodulen "Resor och utlägg" har införts.</p> <p>Senaste kommentar Större delen av cheferna vid ÅHS har fått individuell utbildning och handledning i användandet av Unit 4. Tidtabellen för ibruktagande av resemodulen inom det gemesamma projektet med landskapsregeringen har försenats på grund av personalomsättning.</p>			
<p>Ökad kunskap om intern kontroll.</p> <p>Beskrivning Utbildning för personalenhetens personal genomförd.</p> <p>Senaste kommentar Utbildning planerades men fick ställas in på grund av Covid-19. Utbildningen genomförs under 2022.</p>			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
12 (12,0)	9 (9,0)	9 (9,0)	9 (9,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	915 982		1 238 370	1 077 728	149	160 642
<i>INTÄKTER</i>	-110 155		-120 000	-115 704		-4 296
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	1 026 137		1 358 370	1 193 431	149	164 939
Personalkostnader	627 750		561 000	608 686		-47 686
Köpta tjänster	381 620		667 600	480 329	149	187 271
Intern hyra			67 270	67 270		0
Material	8 082		42 500	36 732		5 768
Inventarier och anskaffningar	3 048		20 000	314		19 686
Övriga kostnader	5 638			100		-100

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Personalkostnaderna överstiger budget främst p.g.a. kostnader för övertid och ob-ersättningar i samband med implementeringen av Unit4 samt dubbla löner under en period i samband med familjeledighet. Kostnaderna för köp av tjänster understiger budget främst för att företagshälsovårdens tjänster inte nyttjades fullt ut under perioden januari-september och KivaQ workshoppar för utvecklande av arbetsvälbefinnande inte genomfördes på grund av covid-restriktioner samt IT-kostnaderna blev lägre än budget som följd av att Unit4 inte tagits i bruk fullt ut.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

KivaQ enkät nr 3 genomfördes i slutet av året. Enkäten resulterar i ett KivaQ index som är ett mått på personalens arbetsvälbefinnande. KivaQidnex 2021 var 7,62 (2019:7,79 och 2017: 7,48).

Ekonomienheten

Ansvarsperson

Ekonomichef Ulrika Österlund

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomienheten ger ekonomistöd till verksamhetsföreträdare och användarstöd gällande patientavgifter.

Ekonomiavdelningen ansvarar för redovisning, bokslutsunderlag, kontroll av betalningsunderlag som betalningsförbindelser och beslut, ersättningsansökningar till FPA och försäkringsbolag, statistikföring av vård utanför Åland per patient, fakturor, högkostnadsskydd, gränsöverskridande vård och patienttransporter samt systemförvaltning.

Verksamhetsstyrningen ansvarar för budgetering, budgetuppföljning, kostnadsberäkningar samt verksamhetsstatistik och specialrapporter, uppföljning av nyckeltal, systemansvar för ett antal system samt användarstöd för statistikföring.

Information/växeln sköter om växeluppgifter, information, passerkort för personalen, förändringar gällande telefoni, konferensbokningar samt hantering av aktivkort för e-recept.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

- 3. Ökat arbetsvälbefinnande
- 5. Kartläggning/modernisering av stödfunktioner

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNANDE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Ekonomiavdelningen: Gott arbetsklimat och arbetsro Beskrivning Uppföljning av handledning Senaste kommentar -			
Information/växeln: Förbättra arbetsmiljön Beskrivning Senaste kommentar Möblerna på plats som ger bättre ljudisolering och trivsel			
Information/växeln: Förbättra gruppdynamiken Beskrivning Senaste kommentar Kom bra igång bra med möten. Pandemin medförde kohortering och det gjorde det svårare att jobba vidare med detta.			
Ekonomiavdelningen: God information och kommunikation Beskrivning Regelbundna möten och avstämningar			

Senaste kommentar -			
Verksamhetsstyrningen: God information och kommunikation Beskrivning Regelbundna möten Senaste kommentar Vi kan bli bättre att hålla gemensamma möten och dela informationen inom gruppen.			
Information/växeln: God information och kommunikation Beskrivning Senaste kommentar Gruppen har lärt sig att kommunicera på nya sätt. Under kohortering mer digital kommunikation, t.ex. chat, mail.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Verksamhetsstyrningen: Aktivt deltagande i VIS projektet gällande ekonomi och statistik Beskrivning Mer automatiserade och effektiva arbetsprocesser Senaste kommentar Under slutet av året köptes konsulttimmar för att täcka upp behovet inom statistik och utdata. Förberedande arbete inför dialog har gjorts enligt plan. Dokumenteringen innehåller bl.a. en kravspecifikation innehållande nuläge, målbild och krav.			
Ekonomiavdelningen: Förbättra och effektivera arbetsprocesser Beskrivning Goda rutiner gällande avstämning och sökande av ersättningar. Genomgång av internrevisionens förslag. Intern moms kontroll. Senaste kommentar -			
Ekonomiavdelningen: Ökad dokumentering av arbetsprocesser Beskrivning Interna processer på avdelningen och bokslutsprocess Senaste kommentar -			
Ekonomiavdelningen: Ökad digitalisering och kunskap om möjligheterna och systemen Beskrivning Minskade utskrifter, fler digitala processer och mallar Senaste kommentar -			
Ekonomiavdelningen: Utveckling inom Ekonomisystemet Visma Control Beskrivning			

Bla e-faktura, uppdateringar och byte av kund-id Senaste kommentar E-faktura produktionsättning 2022.			
Verksamhetsstyrningen: Utveckla ekonomiprocesser i Hypergene; Budget, Prognos, Verksamhetsrapportering samt Lönebudgetmodul. Beskrivning Effektiva arbetsprocesser och bra systemstöd Senaste kommentar Budget, prognos och verksamhetsrapportering har tagits i bruk. Arbetet med lönebudgeteringsmodulen pågår.			
Verksamhetsstyrningen: Förtydliga ekonomiprocesserna ut i organisationen; (Tidsplaner innefattande ansvar och omfattning) Beskrivning Ökad tydlighet och stöd Senaste kommentar Ger detaljerad information per kvartal om uppgifter och tidsramar till ansvarspersoner.			
Verksamhetsstyrningen: Säkra kunskapsöverföringen i gruppen Beskrivning Dokumenterad handlingsplan Senaste kommentar Nedtecknade rutiner och förberedelse gjord			
Verksamhetsstyrningen: Tillgänglig verksamhetsstatistik för organisationen Beskrivning Ökad dynamik och tillgänglighet för organisationen Senaste kommentar Utvecklingen i hög grad gjord under 2021. Återstår att kontrollera och delge applikationerna till personerna som skall använda dem.			
Information/växeln: Aktivt delta i förberedelser/testgrupper i införandet av nytt telefonsystem Beskrivning Senaste kommentar Projektet har pga pandemin blivit fördröjt. Deltagit enligt plan.			
Verksamhetsstyrningen: Kartlägga och planera inför förbättrad prissättning Beskrivning Senaste kommentar Prioriterades inte under 2021. Arbetet har lagts på att kravställa grundfunktionalitet i kommande VIS.			
Information/växeln: Kunskapshöjning inom Office programmen Beskrivning Senaste kommentar Ett fåtal personer har gjort detta. Målet nedprioriterades pga pandemin.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
21 (21,0)	21 (21,0)	19 (19,0)	19 (19,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 297 212	1 210	1 352 815	1 375 630	277	-22 815
<i>INTÄKTER</i>	-79 137		-60 000	-61 010		1 010
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	1 376 349	1 210	1 412 815	1 436 640	277	-23 825
Personalkostnader	1 071 892	918	1 043 000	1 019 762		23 238
Köpta tjänster	203 120	29	211 845	266 044	268	-54 199
Intern hyra			100 170	100 170		0
Material	6 196	64	10 000	8 797	8	1 203
Inventarier och anskaffningar	10 230	199	7 000	5 826		1 174
Övriga kostnader	84 911		40 800	36 041		4 759

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Ett mindre underskott mot budget och detta beror på köpta tjänster. Pga av resursbrist köpte vi under en övergångsperiod stöd från konsulter gällande arbete att utveckla statistik och utdata.

Upphandlingsenheten

Ansvarsperson

Enhetschef Christina Nukala-Pengel

Verksamhetsbeskrivning

Upphandlingsenheten samordnar upphandlingar för övriga enheter, samt bistår med råd, samordning och uppgörande av förfrågningsunderlag.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Kompetensförhöjning

Samarbete/kommunikation

Hållbarhetsfrågor

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Kommunikation</p> <p>Beskrivning Tydligare kommunikation och mer tillgänglighet. Tröskeln ska vara låg för att ta kontakt med upphandlingsenheten.</p> <p>Senaste kommentar Upphandlingsenhetens personal har under året uppdaterat samarbetsrummet ÅHS upphandlingar på intranätet kontinuerligt. Samarbetsrummet är öppet för alla och där kan var och en, som har tillgång till intranätet och där kan man gå in och ta del av vilka upphandlingar som är aktuella för tillfället. När arbetet med ett förfrågningsunderlag startas upp bildas en grupp i Teams för den aktuella upphandlingen, där var och en kan följa med och aktivt delta i arbeta med förfrågningsunderlagen, även samarbetsparterna. ÅHS upphandlingsenhet fungerar i många fall som huvudman för olika lager- och livsmedelsupphandlingar. Samarbetsavtal finns med alla kommuner och kommunalförbund som idkar någon form av vårdverksamhet inom t.ex. äldreomsorg. Då är det viktigt att de även får känna sig delaktiga. När en upphandling är avgjord och leverantörer är valda, strävar upphandlingsenheten att få ut information till berörda så snabbt som möjligt, både till leverantörer och till samarbetsparterna när besvärstiden gått ut. Upphandlingsenhetens personal har under året strävat till att svara så fort som möjligt på de önskemål som</p>	●	●	●

inkommer och att även försöka få ärendena avgjorda så snabbt som möjligt.

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Utbildning av ÅHS personal i offentlig upphandling. Fokus på att förbättra kravställningsprocessen. Beskrivning Utbildningen genomförs en-två dagar varje år. Senaste kommentar Under hösten hölls en utbildning i upphandling för intern service personal.			
Kompetensförhöjning för upphandlingspersonalen Beskrivning Kontinuerlig fortbildning och utbildning Senaste kommentar Upphandlingsenhetens personal har deltagit i fortbildningar som ordnats av Åda, eller gratis av e-Avrop.			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Spendanalys/Avtalsuppföljning Beskrivning Samarbete med centrallagret Senaste kommentar Utbildning ordnades under hösten 2021 av Åda. Vid utbildningstillfället deltog personal både från upphandlingsenheten och centrallagret. Möte har hållits angående ibruktagande mellan upphandlingsenheten och centrallagret.			
Regelbundna leverantörsträffar med i första hand åländska leverantörer Beskrivning Inför upphandlingar där ÅHS till största delen har avtal med åländska leverantörer träffar upphandlingsavdelningen leverantörerna Senaste kommentar Ett antal träffar har under året arrangerats. Innan arbetet med ett förfrågningsunderlag har startats upp, har enkäter har också gjorts för att avgöra vilka krav som är möjligt eller inte möjligt. Detta har skickats ut till alla för att möjliggöra en likvärdig behandling, enligt upphandlingslagen.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
	3 (3,0)	3 (3,0)	3 (3,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS	158 686		222 330	164 757	26	57 573
NETTOKOSTNADER						
<i>INTÄKTER</i>	-16 701		-10 000	-27 841		17 841
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	175 387		232 330	192 598	26	39 732
Personalkostnader	155 759		177 000	176 840		160
Köpta tjänster	16 719		39 000	2 125		36 875
Intern hyra			12 930	12 930		0
Material	2 036		1 400	703	26	697
Inventarier och anskaffningar	872		1 000			1 000
Övriga kostnader			1 000			1 000

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Största budgetavvikelsen kommer sig av att juridiska tjänster för upphandling inte anlåtats i samma utsträckning under år 2021, som för tidigare år. Pandemisituationen har också inneburit, att personalen inte kunnat delta i så många utbildningstillfällen.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

År 2021 har varit ett intensivt år, med 9 upphandlingar över tröskelvärdet, 8 upphandlingar under tröskelvärdet, men över direktupphandlingsvärdet och 89 direktupphandlingar.

Personalmässigt delade två personer på tjänsten som upphandlingsassistent under perioden januari till sista augusti 2021. Därefter sa ordinarie innehavaren av tjänsten upp sig och tjänsten annonserades ut. En ny person kunde rekryteras till den ordinarie inrättade tjänsten från början av oktober och september månad hade enheten tillgång till en vikarie för upphandlingsassistenten.

Tekniska enheten

Ansvarsperson

T.f Teknisk chef Stefan Sundberg

Verksamhetsbeskrivning

Tekniska avdelningen har ansvaret för den sjukhusrelaterade utrustningen inkl. service och reparationer av hjälpmedel. Fastighetsunderhållet övergick fr.o.m. 2018 till landskapets fastighetsverk varav ett hyresavtal med gränsdragnings- och ansvarslista har tagits fram. Gränsdragningslistan är ett levande dokument som ska ses som riktgivande och revideras vid behov efter gemensamma diskussioner mellan hyresgästen och hyresvärden. Sjukhustekniska avdelningen och fastighetsverket samarbetar i upprätthållandet av dygnet runt beredskap för teknisk support.

Vaktmästeriet handhar många olika transporter, visningar, posthantering, monteringsarbeten och skötsel av uteområden, inkl. snöplogning av sjukhusområdet m.m.

Medicinteknikerna sköter om underhåll och service av medicintekniska apparater. De bistår också vid upphandlingar och utför leveranskontroll och registrering av nya apparater.

Tekniska tjänster på fastigheterna inom ÅHS beställs numera från fastighetsverket (utföraransvar) genom tekniska enheten (beställaransvar).

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Medicintekniska avdelningen

Avdelningen handhar bl a förebyggande underhåll, akut service, stöd vid upphandlingar, utbildningar, installationer och anpassningar av medicinteknisk utrustning.

Tekniska avdelningen

Verksamheten följer och utvecklas i enlighet med den gränsdragnings- och ansvarslista som reglerar ansvaret mellan tekniska avdelningen och fastighetsverket. Tekniska avdelningens tyngdpunkt är att sköta sjukhusrelaterade frågor medan de fastighetsrelaterade frågorna är fastighetsverkets ansvarsområde.

Vaktmästeriet

Vaktmästeriet handhar många olika transporter, visningar, posthantering, monteringsarbeten och skötsel av uteområden, inkl. snöplogning av sjukhusområdet, mm. Vissa uppgifter som har en långsiktig effekt på fastighetsbeståndet har övergått till fastighetsverkets ansvarsområde och sjukhusets vaktmästeri har en fortsatt viktig betydelse för uppgifter som i hög grad är specialiserad för sjukhusverksamhet.

Beredskap

Fastighetstekniken och en viss del av sjukhustekniska avdelningens verksamhet kräver beredskap dygnet runt, veckans alla dagar med en inställetid på 30 minuter. Beredskapen sker tillsvidare som ett samarbete mellan fastighetsverket och ÅHS sjukhustekniska avdelning. Den personal som ingår i beredskapslinjen ska ha tillräckliga kunskaper om utrustning och rutiner, inom fastighetsteknik och sjukhusteknik.

Vaktmästeriet handhar, på uppdrag av Fastighetsverket, skötseln av uteområden liksom snöplogningen. I beredskapen ingår snöjour och det anlitas utomstående entreprenörer för att hantera plogningen av större parkeringsytor och vägar.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Säkerställa en avbrottsfri verksamhet på ÅHS Beskrivning Beredskapsplan inom medicin- och sjukhusteknik utarbetas. Senaste kommentar Diskussioner pågår.			
Utveckla samordningen mellan enhetens avdelningar. Beskrivning Ett systematiskt arbetssätt med planerade och förebyggande underhåll av sjukhustekniken och vaktmästeriet. Senaste kommentar Arbetet fortskrider. Nytt ärendehanteringssystem är framtaget men ännu inte lanserat.			
Upprätta ett hyresavtal med landskapets fastighetsverk gällande ÅHS hyrda lokaler i FAB Godbycenter. Beskrivning Hyresavtal med tillhörande gränsdragningslista. Senaste kommentar Ett förslag till hyresavtal med tillhörande gränsdragningslista är framtaget. Ägandeskapet av FAB Godbycenters aktier behöver klargöras innan avtal mellan ÅHS och Fastighetsverket kan tecknas.			
Vaktmästeriet upprättar system och rutiner för skötseln av ÅHS fordon Beskrivning En mer kostnadseffektiv och ändamålsenlig lösning. Senaste kommentar Arbetet fortskrider. Samarbetet med Ålands Yrkesgymnasium utvecklas.			
Fortsätta genomförandet av gemensamma tekniska ronder för sjukhustekniska avdelningen (sjukhusteknik och medicinteknik). Beskrivning Tekniska ronder genomförda i minst fyra avdelningar. Senaste kommentar Personalfrånvaro och Covid-19 har fortsatt försvårat genomförandet.			
Utreda möjliga synergieffekter genom ett utökat samarbete mellan tekniska enheten och hjälpmedelscentralen. Beskrivning Effektiv resursanvändning och samlad kompetens. Senaste kommentar Hittills enbart interna diskussioner.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
15 (14,6)	15 (15,0)	15 (15,0)	15 (15,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	8 909 905	75 691	1 772 930	1 320 634	50 651	452 296
<i>INTÄKTER</i>	-8 887		-11 000	-9 081		-1 919
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	8 918 791	75 691	1 783 930	1 329 715	50 651	454 215
Personalkostnader	732 816	4 021	874 000	778 379		95 621
Köpta tjänster	348 395	45 984	595 000	300 121	7 680	294 879
Intern hyra	7 730 893		187 930	144 897	40 000	43 033
Material	75 113	8 008	100 000	86 820	1 608	13 180
Inventarier och anskaffningar	31 490	17 678	25 000	19 363	1 363	5 637
Övriga kostnader	84		2 000	135		1 865

IT enheten

Ansvarsperson

IT-chef Anders Svensson

Verksamhetsbeskrivning

Enheten ansvarar för den sammanlagda tjänsteleveransen av IT inom ÅHS, innefattande även IT- och informationssäkerhet. I uppdraget ingår även att driva den strategiska IT-utvecklingen.

I och med att IT-enheten har ansvaret för tjänsteleveransen ingår även uppdraget med systemansvar för flertalet system, inklusive det patientadministrativa systemet Abilita hälsovård. IT-enheten förväntas producera en tjänstekatalog till verksamheten bestående av de tjänster som enheten levererar.

Tjänstekatalogen ska vara baserad på tjänsteportföljen som beslutas av Digitaliseringskommittén tillsammans med verksamheten.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Nytt vårdinformationssystem (VIS)

- Potentialen med ett nytt VIS för ÅHS är stor, både i form av minskad administration inom vård och förvaltning samt en effektivisering och kvalitetshöjning i patientservicen.

Ny lösning för telefoni

- ÅHS har idag en föråldrad lösning för sin hantering av telefoni och telefonirelaterade tjänster. En modern lösning för telefoni skulle utöver en kostnadsreducering och minskad/förenklad intern administration göra det möjligt för ÅHS att stegvis införa nya kommunikationsmöjligheter för patienter och personal.

Patientportal

- En portal/e-tjänstplattform där vi initialt samlar existerande e-tjänster (ÅHS olika tidsbokningar) samt där man som patient kan kontrollera och uppdatera sin kontaktinformation.

Distansvård

- Distansvårdslösningar införs för fler kliniker och verksamhetsområden.

Förbättring av interna processer

- Ärendehantering införs för alla tillämpliga delar av ÅHS verksamhet för att förbättra effektivitet och kvalitet på det interna arbetet. I samband med införande av systemstöd ses berörda processer över och utvecklas vid behov.
- IT-enheten fortsätter att förbättra sina interna processer och gränssnittet mot verksamheten med hjälp av införande av ITIL och förvaltningsstyrning.

Införande av ledningssystem för informationssäkerhet

- Ett ledningssystem för informationssäkerhet ger stöd för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete med bättre möjlighet till uppföljning.

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
E-tjänster Beskrivning Patientportalen är lanserad och förvaltningsorganisation är på plats. Senaste kommentar Tidsplanen för portalen har skjutits fram. Lansering beräknas ske i slutet av 2022.			
Telefoni Beskrivning Upphandling genomförd och införande påbörjat. Senaste kommentar Införande pågår och beräknas slutföras under hösten 2022.			
Distansvård Beskrivning En långsiktig strategi med tillhörande plan för distansvård är framtagen och beslutad. Planen för införande har börjat följas. Senaste kommentar Planeras tillsammans med övriga digitala tjänster för patienter.			
IT-tjänsteförvaltning Beskrivning Förvaltningsorganisationer för pilotjänster är implementerade. Senaste kommentar -			
Ärendehantering Beskrivning Systemstöd för ärendehantering är infört för alla tillämpliga delar av verksamheten. Senaste kommentar Ärendehantering är implementerad för IT. Implementationen fortsätter för övriga tillämpliga verksamheter under 2022.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
7 (7,0)	10 (10,0)	10 (10,0)	10 (10,0)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 981 533	209 608	2 182 900	2 099 146	20 696	83 754
<i>INTÄKTER</i>	126					
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	1 981 406	209 608	2 182 900	2 099 146	20 696	83 754
Personalkostnader	721 001		655 000	622 656		32 344
Köpta tjänster	1 190 377	53 090	1 294 500	1 332 641	10 950	-38 141
Intern hyra			85 400	85 400		0
Material	19 098	77 859	2 000	32 373	9 453	-30 373
Inventarier och anskaffningar	50 931	78 659	146 000	26 076	293	119 924

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Förändringen av licensieringen för Office 365 inleddes tidigare än initialt planerat vilket gjorde att det blev outnyttjade medel kvar i budgeten.

Intern service

Ansvarsperson

Enhetschef Eeva Jansson

Verksamhetsbeskrivning

Enheten består av fyra avdelningar:

Bostadsservice förvaltar och hyr personalbostäder för inkommande sjukvårdspersonal för kort och långvarig anställning. Per 31.12.2021 69 st lägenheter varav 28 st är ÅHS/fastighetsverkets bostäder.

Centralköket sköter om servicen av patient- och personalmaten.

Städavdelningen handhar städningen av alla utrymmen inom ÅHS, totalt ca 38 000 m². Till arbetsuppgifter kan höra distribueringsuppgifter (lagervaror/klädförsörjning), serviceuppgifter (patientnära service; matförsörjning) samt avfallshantering beroende på enhetens karaktär. Administrering av omklädningsrumsskåpen hör även till städavdelningen.

Varuförsörjningen servar enheterna med förnödenheter via centrallagret och patient- och personalkläder via klädförsörjningen.

Verksamhetens tyngdpunktsområden och centrala förändringar 2021

Enheten ska ge hög kvalitet service samt kunna tillmötesgå snabba verksamhetsförändringar

1. Aktiv gränsöverskridande samarbete med både interna och externa samarbetspartner
2. Ändamålsenlig resursanvändning
3. Motiverad och kompetent personal
4. Tydliga processbeskrivningar
5. Verksamhetens effektivisering samt optimal resursanvändning med digitalisering

Verksamhetsmål 2021 per utvecklingsområde

1. FÖRÄNDRING AV ORGANISATIONSSTRUKTUR OCH ORGANISATIONSKULTUR

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Centralköket: Förbättra information Beskrivning Regelbundna protokollförda möten Senaste kommentar De veckovisa interna mötena har hållits enligt planerna. Månatliga personalmöten har framskjuts pga pandemin.			
Centralköket: Kunskapsdelning Beskrivning Teams-föreläsning till tex kommunernas äldreomsorg och KST Senaste kommentar Under 2021 har delats information till de kommunköken som har behövt stöd inom nutrition. Gemensamma utbildningstillfällen planeras in 2022.			
Städavdelningen: Förbättra information			

<p>Beskrivning regelbundna protokollförda möten internt och med olika enheter</p> <p>Senaste kommentar Månatliga fysiska personalmöten framskjuts pga pandemin. Information ha delats via en skriftlig månatlig mötesagenda.</p>			
<p>Städavdelningen: Kunskapsdelning</p> <p>Beskrivning Teams-föreläsning till tex kommunernas äldreomsorg och KST</p> <p>Senaste kommentar 2 st utbildningstillfällen inom sjukhusstäd har hållits under vårvintern 2021. De månatliga regelbundna covid19-relaterade möten med externa vårdinrättningarna (kommunen, KST, Folkhälsan, Stiftelse hemmet samt Björkö) har handlat mycket om hygien och städ.</p>			
<p>Varuförsörjningen: Förbättra information</p> <p>Beskrivning Regelbundna protokollförda möten internt samt med olika enheter</p> <p>Senaste kommentar Regelbundna veckomöten har hållits enligt planen. En del av de månatliga personalmötena har varit tvungna framskjuts pga. pandemin.</p>			

2. KARTLÄGGNING OCH GRANSKNING AV ÅHS TJÄNSTEUTBUD

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Bostadsservice: Ändamålsenlig resursanvändning</p> <p>Beskrivning Upphandlade material- samt leasingtextilieranvändning påbörjas 1.1.2021</p> <p>Senaste kommentar Bostadsförvaltning är med i upphandlingarna.</p>			
<p>Centralköket: Ändamålsenlig resursanvändning</p> <p>Beskrivning Utveckla personalplaneringen</p> <p>Senaste kommentar En aktiv ändamålsenlig personalplanering. Ett nytt schema samt resursfördelning tas helt i bruk hösten 2022</p>			
<p>Städavdelningen: Ändamålsenlig resursanvändning</p> <p>Beskrivning Kartläggning och granskning av ÅHS tjänsteutbud. En upphandlad städtjänst från privat aktören testas nu inom ÅHS bassängavdelningen. Både ekonomisk och resultatuppföljning.</p> <p>Senaste kommentar Ett nöjaktigt resultat inom kvalitetsmätningarna under hela året. Flexibilitet, jämn kvalitet samt en ekonomisk fördel</p>			

kommer medföra att projektet med privat aktör kommer fortsättas med årlig utvärdering.			
Städdavdelningen: Rätt dimensionering. Verksamhetens effektivisering samt optimal resursanvändning. Beskrivning Uppföljning av städdimensioneringen där det har hänt en verksamhetsförändring. Senaste kommentar En uppdatering med en ny städdimensionering planeras in till 2022. P.g.a. verksamhetsförändringarna (byten/flytt) inom flera olika verksamhetsområden ger inte nuvarande städdimensionering ett pålitligt dimensionsvärde.			
Varuförsörjningen: Ändamålsenlig resursanvändning. Kartläggning och granskning av ÅHS tjänsteutbud Beskrivning Process med användandet av leasing-textilier inom ÅHS fortsätter Senaste kommentar Processen framskridit enligt planen. Användning av leasingkläder samt sjukhustextilier med i budget 2022.			

3. ÖKAT ARBETSVÄLBEFINNADE

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
Ökad arbetsnärvaro Beskrivning Projekt som har pågått sen 2019. Minskad sjukfrånvaro (tidig invention gällande sjukfrånvaron) Senaste kommentar Sjukfrånvaro har ökat markant under 2021 inom internservicen. Covid19 relaterade sjukfrånvaro ökade kraftigt. Långa karantäntiden samt regelverken att inte jobba med lindriga förkylningssymtomen påverkade sjukfrånvaron.			
Ett gemensamt mål: motiverad och kompetent personal Beskrivning Senaste kommentar Hälsoundersökningarna inom internservicen genomfördes under KV 3-4 likaså KivaQ undersökningen (KV4). Individuella planer samt åtgärdsförslagen utfört.			
Förbättrad information. Årsklocka. Beskrivning Kunskapsuppdatering samt regelbundna protokollförda möten (möten, skolningar osv) utförs enligt avdelningarnas årsklocka. Senaste kommentar Pandemin har påverkat så att fysiska möten och utbildningarna är framskjuten till 2022.			
Förbättra arbetsmiljön Beskrivning			

<p>En gemensam föreläsningsserie inom personlig utveckling ska genomföras under 2021.</p> <p>Senaste kommentar Framskjutna till våren 2022 pga pandemin</p>			
<p>Öka antalet utbildade sjukhusbiträden fortsätter; 4 per /år (städ)</p> <p>Beskrivning Aktivt samarbete med olika aktörer för att öka utbildade sjukhusbiträden inom ÅHS.</p> <p>Senaste kommentar Under hösten blev sex sjukhusbiträden färdiga anstaltvårdare. Nästa utbildning planeras börja under 2022.</p>			
<p>Städavdelningen: arbetshandledare 1.1.-31.12.2022.</p> <p>Beskrivning Förstudie/projekt.</p> <p>Senaste kommentar Projektet framskjuts till 2022 eller då de båda inom städledningen är på plats.</p>			

5. KARTLÄGGNING/MODERNISERING AV STÖDFUNKTIONER

Titel Beskrivning Senaste Kommentar	kv 2	kv 3	kv 4
<p>Bostadsservice: Tydliga processer</p> <p>Beskrivning Utföra en processbeskrivning till bostadsuthyrningen</p> <p>Senaste kommentar Arbetet har inte påbörjats</p>			
<p>Bostadsservice: Inventarielistor</p> <p>Beskrivning Arbeta fram en ändamålsenlig inventarielista</p> <p>Senaste kommentar Arbetet har inte påbörjats.</p>			
<p>Bostadsservice: Digitalisering och e-tjänster inom interna servicen kartläggs</p> <p>Beskrivning Arbetsbeställningar via e-tjänsten samt möjlighet att öka digi-tjänster kartläggs och mån av möjlighet utförs.</p> <p>Senaste kommentar Arbetet har inte påbörjats</p>			
<p>Centralköket: Tydliga processer</p> <p>Beskrivning En processgenomgång och utförandet av skriftliga dokument ska utföras</p> <p>Senaste kommentar Arbetet pågår</p>			
<p>Centralköket: Inventarielistor</p> <p>Beskrivning Uppdaterade ändamålsenliga inventarielistor ska göras</p> <p>Senaste kommentar Lagersystem uppgradering kommer kräva en årlig inventering.</p>			

Inventarielista under arbetet.			
Centralköket: Digitalisering och e-tjänster inom interna servicen kartläggs Beskrivning En ersättande produkt till Aivo-planeras in. Senaste kommentar Underlagen klar. Ersättande program Aromi ska planeras in under KV 3/2022			
Städavdelningen: Tydliga processer Beskrivning Skriftlig arbetsfördelningen med olika aktörer t.ex. med fastighetsverket utförs Senaste kommentar Arbetet har inte påbörjats			
Städavdelningen: Digitalisering och e-tjänster inom interna servicen kartläggs Beskrivning Kartläggning av en digital städplattform för daglig- och periodvisstädning (inkl. en digital egenkontroll) Senaste kommentar Arbetsbeställning skickats till IT men inte genomfört. Arbetet fortsätter 2022.			
Varuförsörjningen: Tydliga processer Beskrivning Skriftliga beställnings- och leveransrutiner till interna och externa kunder utförs. Formulera en tydlig anvisning gällande ÅHS inredning (t.ex. gardiner osv) Senaste kommentar Projektet blev inte helt klar 2021. Fortsätter KV1/2022			
Varuförsörjningen: Förbättra leverans möjligheter Beskrivning Direktleveranser Senaste kommentar De direktleveranserna som möjliga är verkställt.			
Varuförsörjningen: Verksamhetens effektivisering samt optimal resursanvändning Beskrivning Utvärdering/förstudier om framtida lager it-programmet påbörjas Senaste kommentar Resursfördelning lagret/klädförsörjningen planerats in i verksamheten			

Verksamheten i siffror

Nyckeltal i relation till verksamhetens tyngdpunktsområden

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022
Ökad arbetsnärvaro (intern service totalt)-> mindre sjukfrånvarodagar		3037 sjukfrånvarodagar	3969 sjukfrånvarodagar	Högre än 2021
Kiva Q index (intern service totalt)				ev. ny mätning
Dimensionerad städtyta	35 212 m2	37 582 m2	37 583	uppdatera 2022
Personalbehov/dag enligt städdimensioneringen (39,11-43,1) hela ÅHS.	44,60		44,46	

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	VP 2021	VP 2022
	106 (104,7)	106 (104,7)	106 (104,7)

Ekonomisk uppföljning

Kontostruktur	Bokslut 2020 exkl Covid	Bokslut 2020 Covid	Budget 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 exkl Covid	Bokslut 2021 Covid	Budgetavvikelse 2021 exkl Covid
ÅHS	5 230 472	241 884	6 890 755	6 851 323	118 392	39 432
NETTOKOSTNADER						
<i>INTÄKTER</i>	-647 093		-708 000	-740 665	-48 738	32 665
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	5 877 566	241 884	7 598 755	7 591 988	167 130	6 767
Personalkostnader	4 427 029	123 798	4 638 000	4 535 599	107 115	102 401
Köpta tjänster	659 046	59 244	667 000	695 372	22 553	-28 372
Intern hyra			1 429 655	1 429 190		465
Material	762 445	51 960	814 100	892 203	37 221	-78 103
Inventarier och anskaffningar	28 181	6 882	40 000	22 927	160	17 073
Övriga kostnader	865		10 000	16 697	81	-6 697

Kommentarer och analys gällande ekonomiskt utfall 2021

Ökad sjukfrånvaro skapar en viss oro, dels oro över personalens ork och mående, dels över den ekonomiska påverkan. Materialkostnaderna överskred budgeten för material samt för livsmedel. Anledningen är att priset för vissa kritiska produkter har höjts markant p.g.a. pandemin, samtidigt som användningen av dessa produkter har ökat rejält (personalens skyddsmaterial samt övrigt material inom hygien). Livsmedelskostnaderna har ökat succesivt.

Pandemin har också medfört att städfrekvensen har ökat, vilket i sin tur har ökat kostnaderna. Då de egna resurserna inte har räckt till har det varit nödvändigt att använda privata städproducenter. Intäkterna har ökat. Flera aktörer (alla 16 kommuner, KST samt Oasen) är med i upphandlingsringen gällande vård och hygienmaterial.

Övriga kommentarer gällande verksamhetsåret 2021

Pandemin har påverkat inom internservicen speciellt både centrallagret och städavdelningens verksamheter med ökade arbetsuppgifterna. Också de olika projekt och stödarbeten som är Covid-19 relaterad har medfört extra arbete (regelbunden kontakten samt stödet till de externa vårdproducenter samt hälsosäkerhetskontrollernas administrering samt utförandet). Året har präglats av Covid-19.

BOKSLUT 2021

Innehåll

2. Balansräkning	4
3. Resultaträkning.....	5
4. Noter till balans- och resultaträkning	6
5. Sammanställning av boksluten 2017-2021	10
6. Budgetutfall.....	11
6.1. Budgetutfall Linje- och Stabsorganisation.....	11
6.1.1. Budgetuppföljning Linjeorganisationen 2021	12
6.1.2. Budgetutfall Stabsorganisationen 2021	17
6.2. Budgetutfall Linje och stab – exklusive covid.....	20
6.3. Budgetutfall - Investeringar.....	21
7. Specifikationer till bokslut	22
7.1. Löneskuld	22
7.2. Delegering av beslutanderätten	22
7.3. Förteckning bokföringsböcker och verifikatnummerserier	23
8. Undertecknade av bokslut	24

1. Resultat 2021

ÅHS TOTAL inkl Covid	Bokslut 2019	Bokslut 2020 inkl covid	Budget 2021 inkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Budgetavvikelse 2021 inkl covid
INTÄKTER	-7 899 674	-13 817 419	-13 918 000	-14 771 744	853 744
Personalkostnader	53 372 351	55 307 369	58 357 000	57 782 256	574 744
Köpta tjänster	13 427 875	14 846 394	17 178 000	16 723 536	454 464
Intern hyra	6 573 322	7 730 893	7 773 000	7 769 967	3 033
Material	8 368 058	10 197 971	11 017 000	10 853 787	163 213
Inventarier och anskaffningar	925 306	1 074 819	800 000	878 089	-78 089
Övriga kostnader	339 861	454 854	184 000	235 289	-51 289
Extern vård utanför Åland	9 900 068	8 929 796	9 615 000	8 274 470	1 340 530
Avskrivningar	1 863 565	1 679 115	1 810 000	1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	94 770 406	100 221 212	106 734 000	103 797 155	2 936 847
NETTOKOSTNADER	86 870 731	86 403 794	92 816 000	89 025 411	3 790 591

Under året har de kostnader som uppstått pga covid-19 epidemin bokförts skilt med projektkod 2032. Kostnader som annars skulle uppstått i ett normalläge har ej redovisats som covidkostnader. Nedan redovisas utfall exklusive covid. Covidkostnaderna redovisas i särskild not.

REDOVISNING EXKLUSIVE COVID

ÅHS TOTAL exkl Covid	Bokslut 2019	Bokslut 2020 exkl covid	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-7 899 674	-9 432 199	-8 168 000	-8 817 254	649 254
Personalkostnader	53 372 351	54 055 495	56 542 000	55 946 472	595 528
Köpta tjänster	13 427 875	13 840 082	15 463 000	15 108 756	354 244
Intern hyra	6 573 322	7 730 893	7 773 000	7 729 967	43 033
Material	8 368 058	8 453 460	8 822 000	8 881 795	-59 795
Inventarier och anskaffningar	925 306	713 627	790 000	868 071	-78 071
Övriga kostnader	339 861	454 854	184 000	235 208	-51 208
Extern vård utanför Åland	9 900 068	8 929 359	9 600 000	8 263 251	1 336 749
Avskrivningar	1 863 565	1 679 115	1 810 000	1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	94 770 406	95 856 886	100 984 000	98 313 279	2 670 721
NETTOKOSTNADER	86 870 731	86 424 687	92 816 000	89 496 027	3 319 975

De totala nettokostnaderna exklusive covid uppgår till 89,5 miljoner euro, budget 2021 ligger på 92,8 miljoner euro och det totala överskottet uppgår därmed till 3,3 miljoner euro.

Intäktsbudgeten för 2021 uppgick till totalt 8,2 miljoner euro. Utfallet blev 8,8 miljoner euro. Intäkterna lämnade ett överskott på totalt 0,6 miljoner euro. Överskottet härrör sig från högre erhållna ersättningar än budgeterat. Anslagen för ersättningar är utmanade att budgetera och består av bl.a. av ersättningar för t.ex. olycksfall, sjuktransporter och kvotflyktingar. Processen för ansökningarna har förbättrats även under detta år.

Driftskostnadsbudgeten inklusive avskrivningar uppgick till totalt 101,0 miljoner euro. Utfallet blev 98,3 miljoner euro. Driftskostnadsbudgeten lämnade därmed ett överskott på totalt 2,7 miljoner euro.

Utfallet i driftskostnaderna fördelar sig enligt följande:

- *Personalkostnader* - överskott på 0,6 miljoner euro
Överskottet härrör sig dels från stabsfunktionen (0,4 m euro) där det finns tjänster som varit vakanta under året. Resten av överskottet (0,2 m euro) finns på några kliniker men där balanseras överskottet mot köpta tjänster. Under året har det varit ett utmanande läge att rekrytera främst läkare och därmed har man i stället köpt motsvarande tjänster.
- *Köpta tjänster* - överskott på 0,4 miljoner euro
De lägre kostnader för sjuktransporterna är kopplade till de lägre kostnaderna för extern Vård utanför Åland. Pandemin har även detta år orsakat lägre kostnader för personalens och konsulterers resor och utbildning. Det finns även ett överskott på köpta byggtjänster.
- *Extern vård utanför Åland* - överskott 1,3 miljoner euro
Anslaget är mycket svårt att budgetera då utfallet varierar stort. Vi ser en skillnad i att antal externa besök är något lägre än fjolåret men den stora skillnaden finns i att kostnaden för externa vårddygn är märkbart lägre. Pga pandemin har Akademiska sjukhuset i Uppsala inte tagit emot patienter i lika stor utsträckning och kontakterna med Åbo universitetscentralsjukhus har stärkts.
- *Avskrivningar* - överskott 0,5 miljon euro
Pga. av pandemin har ett flertal av de planerade investeringarna ej förverkligats under året. Investeringsanslagen är 4-åriga så planen är att investeringarna förverkligas senare inom tidsperioden.

Investeringskostnaden uppgick till 2,6 miljoner euro. Investeringsanslag på 3,7 miljoner euro från tidigare år överförs till investeringsbudgeten år 2022.

2. Balansräkning

Balansräkning ÅHS 2021	Not	31.12.2021	31.12.2020
AKTIVA		20 916 948	16 241 240
Bestående aktiva		7 072 694	5 769 070
Immateriella tillgångar	1	699 544	205 922
Materiella tillgångar	2	6 370 729	5 560 726
Placeringar	3	2 422	2 422
Rörliga aktiva		13 844 254	10 472 170
Omsättningstillgångar		1 208 564	1 160 845
Fordringar	4	4 587 145	6 544 534
Kassa-och banktillgodohavanden	5	8 048 544	2 766 791
PASSIVA		-20 916 948	-16 241 240
Grundkapital	6	539 795 568	450 770 172
Över-/underskott fr tid räkenskapsperioder		450 770 157	364 366 378
Räkenskapsperiodens över -/ underskott		89 025 411	86 403 794
Övriga fonder			
Främmande kapital		-560 712 516	-467 011 412
Erhållna förskott av övriga		-75 427	-77 543
Leverantörsskulder		-4 608 032	-4 907 505
Förskottsinnehållningar		-1 093 967	-1 046 185
Socialskydds- och pensionsavgifter		-1 158 323	-1 125 539
Övriga skulder		-544 401 829	-450 888 491
Periodisering av löner	7	-9 374 938	-8 966 148

3. Resultaträkning

Resultaträkning ÅHS 2021	Not	Budget 2021	31.12.2021	31.12.2020
Verksamhetsintäkter		-13 858 000	-14 710 968	-13 740 264
Patient- och klientavgifter	8	-3 014 000	-2 937 768	-2 754 251
Försäkringsersättningar		-587 000	-603 478	-394 271
FPA-ersättningar	9	-2 362 000	-2 754 985	-3 963 582
Övriga ersättningar		-6 688 000	-6 803 313	-5 461 128
Försäljningsintäkter		-892 000	-1 162 318	-826 506
Hysesintäkter		-305 000	-352 560	-309 055
Övriga intäkter		-10 000	-96 546	-31 472
Verksamhetskostnader		104 887 000	102 487 516	98 458 939
Personalkostnader	10	58 357 000	57 373 474	54 561 561
Löneperiodisering			408 783	745 809
Extern vård utanför Åland		9 615 000	8 274 470	8 929 796
Köpta tjänster		11 086 145	11 790 324	10 469 598
Intern hyra		7 773 000	7 769 967	7 730 893
Övriga hyror		1 082 300	953 931	873 177
Material		11 017 000	10 853 788	10 197 971
Lagerförändring		40 000	68 813	43 358
Övriga kostnader		5 116 555	4 115 878	3 831 958
Inventarier och anskaffningar		800 000	878 088	1 074 819
Finansiella kostnader och intäkter totalt		-23 000	-30 896	6 004
Finansiella intäkter		-60 000	-60 776	-77 154
Finansiella kostnader		37 000	29 880	83 158
Årsbidrag		91 006 000	87 745 652	84 724 679
Avskrivningar		1 810 000	1 279 759	1 679 115
Verksamhetsbidrag		92 816 000	89 025 411	86 403 794
Verksamhetens intäkter		-13 918 000	-14 771 744	-13 817 419
Verksamhetens kostnader		106 734 000	103 797 155	100 221 213

4. Noter till balans- och resultaträkning

Noter angående tillämpade boksluts principer som följts vid upprättandet av bokslutet och noter till balansräkningen

Noter till balansräkningen

<u>Bestående aktiva</u>	Not	2 021	2 020
-------------------------	-----	-------	-------

Materiella och immateriella tillgångar har upptagits i balansräkningen såsom ingående balans ökad med årets anskaffningsutgifter och minskad med årets avskrivningar enligt en på förhand av Ålands landskapsregerings uppgjord avskrivningsplan

Immateriella tillgångar	1		
IB		205 922	189 158
Ökningar		587 782	293 455
Minskningar (inkl. avskrivningar)	-	94 159	276 692
UB		699 544	205 922

Materiella tillgångar	2		
IB		5 560 726	4 891 169
Ökningar		1 810 167	1 886 546
Minskningar (inkl. avskrivningar)	-	1 000 165	1 216 989
UB		6 370 729	5 560 726

Aktier och andelar	3		
Ålands Telefonandelslag 32 st. andelar á 75,68€		2 422	2 422

<u>Rörliga aktiva</u>	Not	2 021	2 020
-----------------------	-----	-------	-------

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har upptagits i balansen enligt FIFO-princip till beloppet för anskaffningsutgiften och enligt i resp. dataprogram skapade filer för utdelningar till användarna

Resultatregleringar	4		
Överbetald HEMS bes jan-feb 2020			17 200
Periodisering Covid 2020			4 589 232
Periodisering Covid 2021		2 151 768	
FPA/Företagshälsovård periodisering		115 830	
Återbetalning 50% HEMS 2021 från 10130 Mariehamns stad, Räddningsverket		120 000	
Probus samverkansavtal		25 650	
		2 413 248	4 606 432

Fonder och banktillgodohavande	5		
Nordenfelt-fond		75 158	75 113
Lions patienttrivselfond		4 301	4 331
		79 459	79 444

<u>Passiva</u>	Not	2 021	2 020
Eget kapital	6		
Över -/ underskott fr tid räkenskapsperioder		450 770 172	364 366 378
Räkenskapsperiodens över -/ underskott		89 025 411	86 403 794
		539 795 583	450 770 172
Erhållna rekvisitioner från Landskapsregeringen		93 500 000	90 000 000
I överenskommelse med finansavdelningen bokförs rekvisitioner under främmande kapital/övriga skulder			
Motsvarande poster finns i ÅLRs affärsenhet i redovisningen, totalt tar dessa poster ut varandra			
Eget kapital totalt		633 295 583	540 770 172
 Kortfristigt främmande kapital			
Periodisering av löner	7		
Periodisering av ej utbet. löneförh.		34 489	143 183
Periodiserad löneskuld gällande upparbetad semester, komptimmar samt sociala avgifter		9 340 449	8 822 966
Peridisering av löner total		9 374 938	8 966 148

Noter till resultaträkningen**Intäkter**

Patient- och klientavgifter	8	2 937 768	2 754 251
-----------------------------	----------	------------------	------------------

Utestående fordringar från FPA för utlänningars vård har inte upptagits som fordran i balansen då dessa kan beaktas som osäkra. Beviljad ersättning påförs årets resultat vid inbetalningen från FPA. Förfaringssättet har alla år varit detsamma	9	2 181 071	3 504 795
---	----------	------------------	------------------

Kostnader

Personalkostnader	10		
Lönekostnader		49 284 648	47 289 128
Pensionsavgifter		8 131 940	7 541 923
Socialskyddsavgifter		719 429	611 542
Övriga lönebikostnader och ersättningar		- 762 543	- 881 032
Personalkostnader totalt		57 373 474	54 561 561

Övriga noter och specificeringar

Utöver Landskapsregeringens budgetram 2021 för ÅHS erhöll ÅHS extern finansiering:			
Projektledare för samverkansavtal		25 650	20 150
Tobakskampen		41 500	41 500
I projekten har ersättningen intäktsförts som samarbetsersättning och kostnaderna belastar ÅHS driftsbudget		67 150	61 650

Lagervärde		642 266	600 979
-------------------	--	----------------	----------------

ÅHS lagerprogram byttes ut vid årsskiftet 2021
Enligt genomgång kan det konstateras att lagret ökat betydligt de senaste två åren. Detta pga av covidläget. Dels har ÅHS köpt in mer varor och priserna har stigit betydligt. Som exempel kan nämnas skyddskläder och speciellt handskar och munskvdd.
Vid inventeringen har de nyaste priserna används.
Det nya lagersystemet är ännu under utveckling och avstämningslistor och metodik kommer att utvecklas under det första kvartalet 2022

Redovisning av Covid-kostnader

ÅHS erhöll en tilläggsbudget (TB 4) för täckande av kostnader som beräknades uppstå pga. av covid-läget. Kostnaden beräknades för 12 månader. Den totala driftskostnadsbudgeten för covidkostnaderna uppgick till 5,7 miljoner euro. Budgeten för intäkter uppgår till 5,7 miljoner och beräknades utgående från ansökta och kalkylerade statsstöd.

Driftskostnaderna 2021 för covid uppgår till 5,5 miljoner euro och består främst av:

- Personalkostnader 1,8 miljoner euro

Personalkostnaderna rör främst provtagning, smittspårning och vaccinering.

- Köpta tjänster 1,6 miljon euro

Den största kostnaden gäller laboratorietjänster för provtagning, ingår även kostnader för hyror av extra lokaler, städning och extra övervakning.

- Material 2,0 miljoner euro

Kostnaden består av laboratoriematerial, vårdmaterial och skyddskläder.

	Covid Budget 2021	Utfall covid 2021	Budgetavvikelse exkl covid
INTÄKTER	-5 750 000	-5 954 490	204 490
Personalkostnader	1 815 000	1 835 784	-20 784
Köpta tjänster	1 715 000	1 614 780	100 220
Intern hyra	0	40 000	-40 000
Material	2 195 000	1 971 992	223 008
Inventarier och anskaffningar	10 000	10 018	-18
Övriga kostnader	0	81	-81
Extern vård utanför Åland	15 000	11 219	3 781
Avskrivningar	0	0	0
DRIFTSKOSTNADER	5 750 000	5 483 874	266 126
NETTOKOSTNADER	0	-470 616	470 616

5. Sammanställning av boksluten 2017-2021

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Jämf. budg. bokslut 2021	Jämf. bokslut 20-21	Förändr.% bokslut 20-21
Driftsinkomster	-8 134 728	-8 773 859	-7 899 674	-13 817 419	-13 918 000	-14 771 744	853 744	-954 325	6,9%
Extraordinära intäkter	-16 283								
Intäkter totalt	-8 151 012	-8 773 859	-7 899 674	-13 817 419	-13 918 000	-14 771 744	853 744	-954 325	6,9%
Personalkostnader	51 518 972	52 010 802	53 372 351	55 307 369	58 357 000	57 782 257	574 743	2 474 888	4,5%
varav löneperiodisering	615 584	697 715	515 758	745 809		408 783	408 783	-337 026	-45,2%
Köpta tjänster	12 388 608	13 043 494	13 427 875	14 846 394	17 178 000	16 723 536	454 464	1 877 142	12,6%
Intern hyra	66 150	6 348 514	6 573 322	7 730 893	7 773 000	7 769 967	3 033	39 074	0,5%
Material	8 973 491	8 058 157	8 368 058	10 197 971	11 017 000	10 853 788	163 212	655 817	6,4%
Inventarier och anskaffningar	806 784	912 945	925 306	1 074 819	800 000	878 088	-78 088	-196 731	-18,3%
Övriga kostnader	348 283	472 353	339 861	454 854	184 000	235 290	-51 290	-219 564	-48,3%
Extern vård utanför Åland	9 116 399	9 348 696	9 900 068	8 929 796	9 615 000	8 274 470	1 340 530	-655 326	-7,3%
Kostnader	83 218 688	90 194 961	92 906 841	98 542 097	104 924 000	102 517 396	2 406 604	3 975 299	4,0%
Driftreservering		-1 000 000							
Avskrivningar	3 838 384	1 669 523	1 863 565	1 679 115	1 810 000	1 279 759	530 241	-399 356	-23,8%
Kostnader totalt	87 057 072	90 864 484	94 770 406	100 221 213	106 734 000	103 797 155	2 936 845	3 575 943	3,6%
Nettokostnader totalt €	78 906 061	82 090 625	86 870 732	86 403 794	92 816 000	89 025 411	3 790 589	2 621 617	3,0%

Investeringsanslag ingår ej

År 2017 i TB1 minskade anslagen för personalkostnader med 1 100 000 p.g.a. konkurrenskraftavtalet.

År 2018 erhöles i TB2 200 000 för ökade kostnader p.g.a. arbetsvärderingen. Ingår i personalkostnaderna.

År 2018 erhöles i TB3 647 000 för ökade kostnader p.g.a. nytt tjänstekollektivavtal. Ingår i personalkostnaderna.

År 2019 i TB1 minskade anslagen för personalkostnader med 339 000 för att kostnaden för engångspotten (p.g.a. det nya kollektivavtalet) upptogs redan i LR:s TB3 år 2018 fast summan ursprungligen ingick i LR:s beräkning av grundbudget 2019.

År 2019 erhöles i TB2 16 000 för tarmscreening.

År 2019 erhöles i TB3 1 465 000 främst p.g.a. ökade kostnader för externvård utanför Åland, köpta läkartjänster, hemvårdsmaterial samt medicinsk rehabilitering.

År 2020 erhöles i TB2 anslag på 7 019 000 för driftkostnader (varav 4 676 000 för Covid-19).

År 2020 erhöles i TB5 ökade intäktsanslag på -4 676 000 (för Covid-19)

År 2021 erhöles i TB1 anslag på 10 000 för ändrade tidsfrister i vårdgarantin p.g.a. Covid-19.

År 2021 erhöles i TB4 anslag på 5 750 000 för driftkostnader samt -5 750 000 för intäkter p.g.a. Covid-19.

6. Budgetutfall

6.1. Budgetutfall Linje- och Stabsorganisation

Budget 2021 innehåller en sk covidbudget på 5,7 miljoner euro i såväl kostnader som intäkter. Budgeten lades på budgetansvar Hälso- och sjukvårdsdirektör men utfallet har bokförts där den verkliga kostnaden uppkommit. För att följa den ordinarie verksamheten utan covidkostnader visar nedanstående uppföljning budget exklusive covid och utfallet redovisas med och utan covidkostnader.

ÅHS linjeorganisation	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-7 249 000	-8 055 021	-325 418	-7 729 603	480 603
Personalkostnader	45 400 648	46 871 126	1 687 534	45 183 592	217 056
Köpta tjänster	11 263 255	12 067 290	635 501	11 431 789	-168 534
Intern hyra	5 829 145	5 829 610	0	5 829 610	-465
Material	7 784 400	9 711 298	1 916 592	7 794 706	-10 306
Inventarier och anskaffningar	516 000	778 275	11 887	766 388	-250 388
Övriga kostnader	130 200	181 966	0	181 966	-51 766
Extern vård utanför Åland	9 600 000	8 274 470	11 219	8 263 251	1 336 749
DRIFTSKOSTNADER	80 523 648	83 714 035	4 262 734	79 451 302	1 072 346
NETTOKOSTNADER	73 274 648	75 659 014	3 937 316	71 721 699	1 552 949

ÅHS stabsorg	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl corona
INTÄKTER	-919 000	-6 716 724	-5 629 072	-1 087 652	168 652
Personalkostnader	11 141 352	10 911 131	148 517	10 762 614	378 738
Köpta tjänster	4 199 745	4 656 245	979 013	3 677 232	522 513
Intern hyra	1 943 855	1 940 357	40 000	1 900 357	43 498
Material	1 037 600	1 142 490	51 715	1 090 775	-53 175
Inventarier och anskaffningar	274 000	99 814	1 816	97 998	176 002
Övriga kostnader	53 800	53 323	81	53 242	558
Extern vård utanför Åland	0			0	0
Avskrivningar	1 810 000	1 279 759		1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	20 460 352	20 083 119	1 221 142	18 861 977	1 598 375
NETTOKOSTNADER	19 541 352	13 366 396	-4 407 930	17 774 325	1 767 027

6.1.1. Budgetuppföljning Linjeorganisationen 2021

ÅHS linjeorganisation	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-7 249 000	-8 055 021	-325 418	-7 729 603	480 603
Personalkostnader	45 400 648	46 871 126	1 687 534	45 183 592	217 056
Köpta tjänster	11 263 255	12 067 290	635 501	11 431 789	-168 534
Intern hyra	5 829 145	5 829 610	0	5 829 610	-465
Material	7 784 400	9 711 298	1 916 592	7 794 706	-10 306
Inventarier och anskaffningar	516 000	778 275	11 887	766 388	-250 388
Övriga kostnader	130 200	181 966	0	181 966	-51 766
Extern vård utanför Åland	9 600 000	8 274 470	11 219	8 263 251	1 336 749
DRIFTSKOSTNADER	80 523 648	83 714 035	4 262 734	79 451 302	1 072 346
NETTOKOSTNADER	73 274 648	75 659 014	3 937 316	71 721 699	1 552 949

Chefläkarens enhet	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-118 000	-423 078		-423 078	305 078
Personalkostnader	1 467 000	1 676 866	44 218	1 632 648	-165 648
Köpta tjänster	3 958 000	3 800 291	113 880	3 686 411	271 589
Intern hyra	8 840	8 840		8 840	0
Material	25 000	214 683	147 766	66 917	-41 917
Inventarier och anskaffningar	310 000	485 329	7 061	478 268	-168 268
Övriga kostnader	70 000	80 886		80 886	-10 886
Extern vård utanför Åland	9 600 000	8 274 470	11 219	8 263 251	1 336 749
DRIFTSKOSTNADER	15 438 840	14 541 365	324 144	14 217 221	1 221 619
NETTOKOSTNADER	15 320 840	14 118 287	324 144	13 794 143	1 526 697

Primärvårdskliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-1 382 000	-1 548 736	-73 210	-1 475 526	93 526
Personalkostnader	8 202 090	9 104 177	1 285 095	7 819 082	383 008
Köpta tjänster	745 900	805 892	45 447	760 445	-14 545
Intern hyra	542 170	542 170		542 170	0
Material	1 624 390	1 565 365	14 656	1 550 709	73 681
Inventarier och anskaffningar	45 000	46 424	1 141	45 283	-283
Övriga kostnader	1 000	725		725	275
DRIFTSKOSTNADER	11 160 550	12 064 753	1 346 339	10 718 414	442 136
NETTOKOSTNADER	9 778 550	10 516 017	1 273 129	9 242 888	535 662

Tandvårdskliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-383 000	-439 477		-439 477	56 477
Personalkostnader	1 467 000	1 274 577		1 274 577	192 423
Köpta tjänster	235 000	302 511		302 511	-67 511
Intern hyra	161 000	161 000		161 000	0
Material	180 100	188 057	9 955	178 102	1 998
Inventarier och anskaffningar	5 000	12 172		12 172	-7 172
Övriga kostnader		113		113	-113
DRIFTSKOSTNADER	2 048 100	1 938 430	9 955	1 928 475	119 625
NETTOKOSTNADER	1 665 100	1 498 953	9 955	1 488 998	176 102

Akutkliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-1 370 000	-1 017 076		-1 017 076	-352 924
Personalkostnader	2 891 000	3 166 131	255 889	2 910 242	-19 242
Köpta tjänster	1 539 700	1 538 038	90	1 537 948	1 752
Intern hyra	236 320	236 320		236 320	0
Material	224 100	260 600	11 964	248 636	-24 536
Inventarier och anskaffningar	5 000	8 198		8 198	-3 198
Övriga kostnader	600	9 335		9 335	-8 735
DRIFTSKOSTNADER	4 896 720	5 218 622	267 943	4 950 679	-53 959
NETTOKOSTNADER	3 526 720	4 201 546	267 943	3 933 603	-406 883

Medicinkliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-1 592 000	-1 899 686		-1 899 686	307 686
Personalkostnader	11 340 130	11 437 129	81 609	11 355 520	-15 390
Köpta tjänster	1 519 555	1 462 506	43	1 462 463	57 092
Intern hyra	1 880 955	1 881 420		1 881 420	-465
Material	2 639 042	2 459 176	14 239	2 444 937	194 105
Inventarier och anskaffningar	81 000	75 719		75 719	5 281
Övriga kostnader	12 000	7 395		7 395	4 605
DRIFTSKOSTNADER	17 472 682	17 323 345	95 891	17 227 454	245 228
NETTOKOSTNADER	15 880 682	15 423 659	95 891	15 327 768	552 914

Kirurgkliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-876 000	-858 654		-858 654	-17 346
Personalkostnader	3 339 000	3 639 514	3 837	3 635 677	-296 677
Köpta tjänster	461 600	489 270	7 944	481 326	-19 726
Intern hyra	228 960	228 960		228 960	0
Material	919 130	903 477	3 142	900 335	18 795
Inventarier och anskaffningar	10 000	63 056		63 056	-53 056
Övriga kostnader	2 000	18 691		18 691	-16 691
DRIFTSKOSTNADER	4 960 690	5 342 968	14 923	5 328 045	-367 355
NETTOKOSTNADER	4 084 690	4 484 314	14 923	4 469 391	-384 701

BB-/gynekologkliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-375 000	-439 385		-439 385	64 385
Personalkostnader	2 162 000	2 230 236	397	2 229 839	-67 839
Köpta tjänster	35 700	62 039		62 039	-26 339
Intern hyra	293 500	293 500		293 500	0
Material	147 100	162 585	2 852	159 733	-12 633
Inventarier och anskaffningar	5 000	7 423		7 423	-2 423
Övriga kostnader		2 853		2 853	-2 853
DRIFTSKOSTNADER	2 643 300	2 758 636	3 249	2 755 387	-112 087
NETTOKOSTNADER	2 268 300	2 319 251	3 249	2 316 002	-47 702

Barn- och ungdomskliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-205 000	-159 924		-159 924	-45 076
Personalkostnader	2 836 000	2 966 190	266	2 965 924	-129 924
Köpta tjänster	383 500	449 352		449 352	-65 852
Intern hyra	334 850	334 850		334 850	0
Material	168 100	157 801		157 801	10 299
Inventarier och anskaffningar	5 000	15 186	2 397	12 789	-7 789
Övriga kostnader	3 600	9 182		9 182	-5 582
DRIFTSKOSTNADER	3 731 050	3 932 561	2 663	3 929 898	-198 848
NETTOKOSTNADER	3 526 050	3 772 637	2 663	3 769 974	-243 924

Ögonkliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-134 000	-147 737		-147 737	13 737
Personalkostnader	415 964	446 211	13 083	433 128	-17 164
Köpta tjänster	80 300	79 207		79 207	1 093
Intern hyra	57 670	57 670		57 670	0
Material	224 100	303 083		303 083	-78 983
Inventarier och anskaffningar	5 000	6 300	191	6 109	-1 109
Övriga kostnader	0	0		0	0
DRIFTSKOSTNADER	783 034	892 471	13 274	879 197	-96 163
NETTOKOSTNADER	649 034	744 734	13 274	731 460	-82 426

ÖNH-kliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-75 000	-66 165		-66 165	-8 835
Personalkostnader	527 000	272 007		272 007	254 993
Köpta tjänster	184 400	450 627		450 627	-266 227
Intern hyra	49 570	49 570		49 570	0
Material	49 300	47 880	164	47 716	1 584
Inventarier och anskaffningar	5 000	4 356		4 356	644
Övriga kostnader				0	0
DRIFTSKOSTNADER	815 270	824 440	164	824 276	-9 006
NETTOKOSTNADER	740 270	758 275	164	758 111	-17 841

Psykiatriska kliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-129 000	-227 623		-227 623	98 623
Personalkostnader	4 042 000	3 968 981	774	3 968 207	73 793
Köpta tjänster	109 000	199 402		199 402	-90 402
Intern hyra	1 200 520	1 200 520		1 200 520	0
Material	74 000	106 779	1 011	105 768	-31 768
Inventarier och anskaffningar	7 000	4 484		4 484	2 516
Övriga kostnader	10 000	6 833		6 833	3 167
DRIFTSKOSTNADER	5 442 520	5 486 999	1 785	5 485 214	-42 694
NETTOKOSTNADER	5 313 520	5 259 376	1 785	5 257 591	55 929

AN-OP-IVA kliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-395 000	-393 754		-393 754	-1 246
Personalkostnader	3 794 101	3 932 845	123	3 932 722	-138 621
Köpta tjänster	242 600	274 354	185 624	88 730	153 870
Intern hyra	401 730	401 730		401 730	0
Material	656 038	652 240	13 187	639 053	16 985
Inventarier och anskaffningar	20 000	38 564		38 564	-18 564
Övriga kostnader		111		111	-111
DRIFTSKOSTNADER	5 114 469	5 299 844	198 934	5 100 910	13 559
NETTOKOSTNADER	4 719 469	4 906 090	198 934	4 707 156	12 313

Laboratorieenheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-53 000	-276 371	-252 208	-24 163	-28 837
Personalkostnader	1 325 000	1 239 639	0	1 239 639	85 361
Köpta tjänster	1 265 000	1 605 315	280 641	1 324 674	-59 674
Intern hyra	132 760	132 760		132 760	0
Material	624 000	2 460 772	1 697 088	763 684	-139 684
Inventarier och anskaffningar	5 000	6 893		6 893	-1 893
Övriga kostnader				0	0
DRIFTSKOSTNADER	3 351 760	5 445 379	1 977 729	3 467 650	-115 890
NETTOKOSTNADER	3 298 760	5 169 008	1 725 521	3 443 487	-144 727

Radiologiska kliniken	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-125 000	-134 819		-134 819	9 819
Personalkostnader	1 084 000	1 026 477	2 243	1 024 234	59 766
Köpta tjänster	389 000	388 406	32	388 374	626
Intern hyra	183 070	183 070		183 070	0
Material	96 000	89 922		89 922	6 078
Inventarier och anskaffningar	5 000	4 171	1 097	3 074	1 926
Övriga kostnader	1 000	1 802		1 802	-802
DRIFTSKOSTNADER	1 758 070	1 693 848	3 372	1 690 476	67 594
NETTOKOSTNADER	1 633 070	1 559 029	3 372	1 555 657	77 413

Sjukhusapoteket	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-37 000	-22 536		-22 536	-14 464
Personalkostnader	508 363	490 146		490 146	18 217
Köpta tjänster	114 000	160 080	1 800	158 280	-44 280
Intern hyra	117 230	117 230		117 230	0
Material	134 000	138 878	568	138 310	-4 310
Inventarier och anskaffningar	3 000	0		0	3 000
Övriga kostnader	30 000	44 040		44 040	-14 040
DRIFTSKOSTNADER	906 593	950 374	2 368	948 006	-41 413
NETTOKOSTNADER	869 593	927 838	2 368	925 470	-55 877

6.1.2. Budgetutfall Stabsorganisationen 2021

ÅHS stabsorg	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl corona
INTÄKTER	-919 000	-6 716 724	-5 629 072	-1 087 652	168 652
Personalkostnader	11 141 352	10 911 131	148 517	10 762 614	378 738
Köpta tjänster	4 199 745	4 656 245	979 013	3 677 232	522 513
Intern hyra	1 943 855	1 940 357	40 000	1 900 357	43 498
Material	1 037 600	1 142 490	51 715	1 090 775	-53 175
Inventarier och anskaffningar	274 000	99 814	1 816	97 998	176 002
Övriga kostnader	53 800	53 323	81	53 242	558
Extern vård utanför Åland	0			0	0
Avskrivningar	1 810 000	1 279 759		1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	20 460 352	20 083 119	1 221 142	18 861 977	1 598 375
NETTOKOSTNADER	19 541 352	13 366 396	-4 407 930	17 774 325	1 767 027

Vårdchefens enhet	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	0	-38 643		-38 643	38 643
Personalkostnader	443 352	318 777	6 216	312 561	130 791
Köpta tjänster	313 000	145 558	134	145 424	167 576
Intern hyra	19 140	19 140		19 140	0
Material	15 000	11 064	12	11 052	3 948
Inventarier och anskaffningar	2 000	4 657		4 657	-2 657
Övriga kostnader		0		0	0
DRIFTSKOSTNADER	792 492	499 196	6 362	492 834	299 658
NETTOKOSTNADER	792 492	460 553	6 362	454 191	338 301

Sekreterarenheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER		-819		-819	819
Personalkostnader	2 244 000	2 304 135	35 187	2 268 948	-24 948
Köpta tjänster	8 900	1 596		1 596	7 304
Intern hyra	18 560	18 560		18 560	0
Material	7 600	12 241	36	12 205	-4 605
Inventarier och anskaffningar	10 000	10 144	0	10 144	-144
Övriga kostnader				0	0
DRIFTSKOSTNADER	2 289 060	2 346 676	35 223	2 311 453	-22 393
NETTOKOSTNADER	2 289 060	2 345 857	35 223	2 310 634	-21 574

Styrelsen	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER				0	0
Personalkostnader	44 000	47 465		47 465	-3 465
Köpta tjänster	1 400	30		30	1 370
Intern hyra					0
Material				0	0
Inventarier och anskaffningar	3 000			0	3 000
Övriga kostnader				0	0
Driftreservering				0	0
DRIFTSKOSTNADER	48 400	47 495	0	47 495	905
NETTOKOSTNADER	48 400	47 495	0	47 495	905

HSD-enheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl corona
INTÄKTER	-10 000	-5 674 223	-5 580 334	-93 889	83 889
Personalkostnader	462 000	391 716		391 716	70 284
Köpta tjänster	401 500	1 390 829	937 279	453 550	-52 050
Intern hyra	22 800	22 800		22 800	0
Material	45 000	13 241	3 352	9 889	35 111
Inventarier och anskaffningar	20 000	8 690		8 690	11 310
Övriga kostnader		269		269	-269
Extern vård utanför Åland	0			0	0
Avskrivningar	1 810 000	1 279 759		1 279 759	530 241
DRIFTSKOSTNADER	2 761 300	3 107 304	940 631	2 166 673	594 627
NETTOKOSTNADER	2 751 300	-2 566 919	-4 639 703	2 072 784	678 516

Personalenheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-120 000	-115 704	0	-115 704	-4 296
Personalkostnader	561 000	608 686	0	608 686	-47 686
Köpta tjänster	667 600	480 478	149	480 329	187 271
Intern hyra	67 270	67 270	0	67 270	0
Material	42 500	36 732	0	36 732	5 768
Inventarier och anskaffningar	20 000	314	0	314	19 686
Övriga kostnader	0	100	0	100	-100
DRIFTSKOSTNADER	1 358 370	1 193 580	149	1 193 431	164 939
NETTOKOSTNADER	1 238 370	1 077 876	149	1 077 727	160 643

Ekonomienheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-60 000	-61 010	0	-61 010	1 010
Personalkostnader	1 043 000	1 019 762	0	1 019 762	23 238
Köpta tjänster	211 845	266 313	268	266 045	-54 200
Intern hyra	100 170	100 170	0	100 170	0
Material	10 000	8 805	8	8 797	1 203
Inventarier och anskaffningar	7 000	5 826	0	5 826	1 174
Övriga kostnader	40 800	36 041	0	36 041	4 759
DRIFTSKOSTNADER	1 412 815	1 436 917	276	1 436 641	-23 826
NETTOKOSTNADER	1 352 815	1 375 907	276	1 375 631	-22 816

Upphandlingsenheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-10 000	-27 841	0	-27 841	17 841
Personalkostnader	177 000	176 840	0	176 840	160
Köpta tjänster	39 000	2 125	0	2 125	36 875
Intern hyra	12 930	12 930	0	12 930	0
Material	1 400	729	26	703	697
Inventarier och anskaffningar	1 000	0	0	0	1 000
Övriga kostnader	1 000	0	0	0	1 000
DRIFTSKOSTNADER	232 330	192 624	26	192 598	39 732
NETTOKOSTNADER	222 330	164 783	26	164 757	57 573

Tekniska enheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-11 000	-9 081	0	-9 081	-1 919
Personalkostnader	874 000	778 379	0	778 379	95 621
Köpta tjänster	595 000	307 801	7 680	300 121	294 879
Intern hyra	187 930	184 897	40 000	144 897	43 033
Material	100 000	88 428	1 608	86 820	13 180
Inventarier och anskaffningar	25 000	20 726	1 363	19 363	5 637
Övriga kostnader	2 000	135	0	135	1 865
DRIFTSKOSTNADER	1 783 930	1 380 366	50 651	1 329 715	454 215
NETTOKOSTNADER	1 772 930	1 371 285	50 651	1 320 634	452 296

IT-enheten	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	0	0	0	0	0
Personalkostnader	655 000	622 656	0	622 656	32 344
Köpta tjänster	1 294 500	1 343 591	10 950	1 332 641	-38 141
Intern hyra	85 400	85 400	0	85 400	0
Material	2 000	41 826	9 453	32 373	-30 373
Inventarier och anskaffningar	146 000	26 369	293	26 076	119 924
Övriga kostnader	0	0	0	0	0
DRIFTSKOSTNADER	2 182 900	2 119 842	20 696	2 099 146	83 754
NETTOKOSTNADER	2 182 900	2 119 842	20 696	2 099 146	83 754

Intern service	Budget 2021 exkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Bokslut 2021 covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budgetavvikelse exkl covid 2021
INTÄKTER	-708 000	-789 403	-48 738	-740 665	32 665
Personalkostnader	4 638 000	4 642 714	107 115	4 535 599	102 401
Köpta tjänster	667 000	717 925	22 553	695 372	-28 372
Intern hyra	1 429 655	1 429 190	0	1 429 190	465
Material	814 100	929 423	37 221	892 202	-78 102
Inventarier och anskaffningar	40 000	23 088	160	22 928	17 072
Övriga kostnader	10 000	16 778	81	16 697	-6 697
DRIFTSKOSTNADER	7 598 755	7 759 118	167 130	7 591 988	6 767
NETTOKOSTNADER	6 890 755	6 969 715	118 392	6 851 323	39 432

6.2. Budgetutfall Linje och stab – exklusive covid

	Tot budget 2021	Bokfört 31.12	Över-/underskridning i euro	i %	Budgetutfall i %
LINJEORGANISATION					
Intäkter	-7 249 000	-7 729 602	480 602	6,63	106,63 %
Personalkostnader	45 400 648	45 183 859	216 789	0,48	99,52 %
Köpta tjänster	11 263 255	11 431 524	-168 269	-1,49	101,49 %
Intern hyra	5 829 145	5 829 610	-465	-0,01	100,01 %
Material	7 784 400	7 791 021	-6 621	-0,09	100,09 %
Inventarier och anskaffningar	516 000	770 072	-254 072	-49,24	149,24 %
Övriga kostnader	130 200	181 967	-51 767	-39,76	139,76 %
Extern vård utanför Åland	9 600 000	8 263 252	1 336 748	13,92	86,08 %
Bruttokostnad	80 523 648	79 451 303	1 072 345	1,33	98,67 %
Nettokostnad	73 274 648	71 721 701	1 552 947	2,12	97,88 %
STABSORGANISATION					
Intäkter	-919 000	-1 087 652	168 652	18,35	118,35 %
Personalkostnader	11 141 352	10 762 614	378 738	3,40	96,60 %
Köpta tjänster	4 199 745	3 677 232	522 513	12,44	87,56 %
Intern hyra	1 943 855	1 900 357	43 498	2,24	97,76 %
Material	1 037 600	1 090 775	-53 175	-5,12	105,12 %
Inventarier och anskaffningar	274 000	97 998	176 002	64,23	35,77 %
Övriga kostnader	53 800	53 242	558	1,04	98,96 %
Extern vård utanför Åland	0	0	0	0,00	0,00 %
Avskrivningar	1 810 000	1 279 759	530 241	29,30	70,70 %
Bruttokostnad	20 460 352	18 861 978	1 598 374	7,81	92,19 %
Nettokostnad	19 541 352	17 774 326	1 767 026	9,04	90,96 %
ÅHS TOTALT					
Intäkter	-8 168 000	-8 817 254	649 254	-7,95	107,95 %
Personalkostnader	56 542 000	55 946 473	595 527	1,05	98,95 %
Köpta tjänster	15 463 000	15 108 756	354 244	2,29	97,71 %
Intern hyra	7 773 000	7 729 967	43 033	0,55	99,45 %
Material	8 822 000	8 881 796	-59 796	-0,68	100,68 %
Inventarier och anskaffningar	790 000	868 069	-78 069	-9,88	109,88 %
Övriga kostnader	184 000	235 209	-51 209	-27,83	127,83 %
Extern vård utanför Åland	9 600 000	8 263 252	1 336 748	13,92	86,08 %
Avskrivningar	1 810 000	1 279 759	530 241	29,30	70,70 %
Bruttokostnad	100 984 000	98 313 281	2 670 719	2,64	97,36 %
Nettokostnad	92 816 000	89 496 027	3 319 973	3,58	96,42 %

6.3. Budgetutfall - Investeringar

984410 Teknisk utrustning

(LR-budget 45.70.70.R)

5016, 5059, 5074, 5075, 5077, 5079, 5080, 5081, 5083, 5088, 5089, 5091, 5092, 5093, 5099, 5101, 5102, 5104, 5105, 5107, 5110, 5112, 5114, 5122, 5125

År	Budget	Bokfört	Förfaller	Återstår
2018	700 000,00			700 000,00
2019	1 200 000,00			1 200 000,00
2020 av anslag 2018		317 917,18		382 082,82
2020	1 049 000,00			1 049 000,00
2021 korrigerig teknik-->IT (av 2020)	-400 000,00			-400 000,00
2021 av anslag 2018		382 082,82		0,00
2021 av anslag 2019		294 420,55		905 579,45
2021	120 000,00			120 000,00
Totalt	2 669 000,00	994 420,55		1 674 579,45

984411 IT investeringar

(LR-budget 45.70.70.)

5026, 5036, 5046, 5047, 5082, 5084, 5085, 5086, 5087, 5094, 5095, 5096, 5097, 5098, 5106, 5113, 5120, 5121

År	Budget	Bokfört	Förfaller	Återstår
2018	4 700 000,00			4 700 000,00
2019 av anslag 2018		310 199,30		4 389 800,70
2019	350 000,00			350 000,00
2020 av anslag 2018		1 570 471,38		2 819 329,32
2020	950 000,00			950 000,00
2021 korrigerig teknik-->IT (av 2020)	400 000,00			400 000,00
2021 av anslag 2018		1 906 880,64	912 448,68	0,00
2021	300 000,00			300 000,00
Totalt	6 700 000,00	3 787 551,32	912 448,68	2 000 000,00

TOTALT	9 369 000,00	4 781 971,87	912 448,68	3 674 579,45
---------------	---------------------	---------------------	-------------------	---------------------

**Investeringsanslag (nytt budgetansv
(moment))**

	År	Budget 2020	Använt 2021	Förfaller 2021	Återstår
984000 (45.70.70.18)	2018	3 201 412,14	2 288 963,46	912 448,68	0,00
984000 (45.70.70.19)	2019	1 550 000,00	294 420,55		1 255 579,45
984000 (45.70.70.20)	2020	1 999 000,00			1 999 000,00
984000 (45.70.70.21)	2021	420 000,00			420 000,00
Ansk invest		7 170 412,14	2 583 384,01	912 448,68	3 674 579,45

7. Specifikationer till bokslut

7.1. Löneskuld

Sammanställning löneskuld per den 31.12.2021

	dagar/timmar						ekonomiskt värde						
	2017	2018	2019	2020	2021	förändring % 2020- 2021	2017	2018	2019	2020	2021	förändring € 2020-2021	förändring % 2020- 2021
Semesterrätt	52 667	52 180	52 140	52 291	ej								
Spardagar	823	1 458	1 038	1 885	2 803	49 %							
Uttagen semester	20 619	20 318	20 913	20 381	ej								
Semesterdagar					32 227								
Semester totalt	32 871	33 226	32 265	33 795	35 030	4 %	4 562 361	4 650 166	4 676 197	5 041 400	5 476 241	434 841	9 %
SP gamla	411	321	154	216	206	-5 %	67 576	50 344	27 126	39 491	39 819	328	1 %
SP nya							920 777	941 079	1 364 547	1 426 038	1 418 206	-7 832	-1 %
Semestertillägget							255 598	213 558	276 660	277 964	237 525	-40 439	-15 %
Komp timmar	19 757	24 079	26 205	24 626	26 940	9 %	451 492	525 963	600 084	607 621	652 996	45 375	7 %
Totalt värde exkl lönebi							6 257 803	6 344 590	6 944 614	7 392 514	7 824 788	432 274	6 %
Totalt värde löneskuld							7 523 756	7 590 033	8 220 339	8 822 966	9 340 449	517 483	6 %

7.2. Delegering av beslutanderätten

ÅHS styrelse § 51/14.6.2019 Ålands hälso- och sjukvårds reglemente, delegeringsrätt. ÅHS styrelse besluter komplettera reglementet med följande skrivning under punkt 4 Tjänstemannaorganisationen: En tjänsteman kan till en underordnad delegera den beslutanderätt som genom ÅHS reglemente överlåtits till tjänstemannen. Delegeringarna behöver godkännas av hälso- och sjukvårdsdirektören. En förteckning över delegeringsbesluten delges ÅHS styrelse i samband med behandling av bokslut.

BESLUT 2021:

- Beslut nr 209/2021 (Hälso- och sjukvårdsdirektören) Tekniska chefen, delegering av rätt att till försäljning av fordon.
- Beslut nr 1/2021 (Kvalitetssamordnare) Christel Lindberg, delegering av beslutanderätt gällande beviljande av PST-arvode, SET-arvode och fortbildningsanslag enligt beslutets nämnda tidsangivelser.
- Beslut nr 2/2021 (Kvalitetssamordnare) Leea Söderström, delegering av beslutanderätt gällande beviljande av PST-arvode, SET-arvode och fortbildningsanslag enligt beslutets nämnda tidsangivelser.
- Beslut nr 7/2021 (Kvalitetssamordnare) Christel Lindberg, delegering av beslutanderätt gällande beviljande av personligt lönetillägg enligt beslutets nämnda tidsangivelser.
- Beslut nr 8/2021 (Kvalitetssamordnare) Leea Söderström, delegering av beslutanderätt gällande beviljande av personligt lönetillägg enligt beslutets nämnda tidsangivelser.
- Beslut nr 18/2021 (IT-Chef) Timo Pajunen, delegering av beslutanderätt gällande beviljande av ledigheter och deltagande i fortbildning enligt beslutets nämnda tidsangivelser.

7.3. Förteckning bokföringsböcker och verifikatnummerserier

Bokföringsböcker

Kronologisk dagbok	Visma Control ekonomidatasystem Förvaras elektroniskt
Systematisk huvudbok	Visma Control ekonomidatasystem Förvaras elektroniskt

Verifikatnummerserier

ADM	1- 818	Administration fakturering
APO	1- 15	Apotekslager bokföring
AT	1- 715	Anläggningstillgångar bokföring
BOS	1- 1131	Bokföringsorder
DCEANK	1- 40428	DCE Ankomstregistrering
DCELEV	1- 19753	DCE Leverantörsreskontra
FÖRS	1- 1075	Försäkringsbolag trafik- o olycksfall fakturering
KBET	1- 100295	Kundinbetalningar
KBS	1- 2160	Kassa- o bankhändelser
LAG	1- 13	Centrallagerbokföring
LBET	1- 21109	Leverantörsbetalningar
LEV	1- 1418	Leverantörsreskontra manuella fakturor
LÖNS	1- 47	Lönebokföring
PER	1- 13	Periodiseringar
PM	1- 36485	Primärvård fakturering
PSYK	1- 229	Psykiatri fakturering
REG	1- 174	Rehabilitering o geriatri fakturering
SM	1- 52749	Specialsjukvårdsmottagningar fakturering
SS	1- 3883	Specialsjukvård slutna vård fakturering
TAND	1- 4729	Tandvård fakturering
UK	1- 638	Utomkommunsfakturering

8. Undertecknade av bokslut

Undertecknande av bokslut för Ålands hälso- och sjukvård

Period 01.01.2021-31.12.2021

Mariehamn den 25 mars 2022

I tjänsten

Jeanette Pajunen
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ulrika Österlund
Ekonomichef

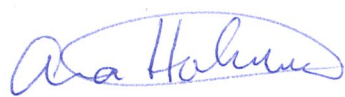
Styrelsen för Ålands Hälso- och sjukvård

Wille Valve
Ordförande

Roger Nordlund
Vice ordförande

Anna Holmström
Ledamot

Runa-Lisa Jansson
Ledamot

Erica Scott
Ledamot

Ulf Weman
Ledamot

Cita Nylund
Ledamot

VERKSAMHETSSTATISTIK 2021

Innehåll

1.	Mottagningsstatistik.....	2
1.1.	Antal patienter och mottagningsbesök per klinik år 2021	2
1.2.	Antal patienter och mottagningsbesök enligt hemort och klinik år 2021.....	2
1.3.	Antal mottagningsbesök enligt klinik, kön och åldersgrupp år 2021	3
2.	Vårdavdelningsstatistik.....	4
2.1.	Nettovård dagar och vårdtillfällen per klinik år 2021.....	4
2.2.	Nettovård dagar och patienter per klinik år 2021.....	4
2.3.	Antal patienter och nettovård dagar enligt klinik och kön 2021.....	5
3.	Övrig vårdstatistik.....	6
3.1.	Födelsestatistik år 2017-2021.....	6
3.2.	Vaccinationer år 2020-2021	6
3.3.	Vård utom Åland år 2021	7
3.4.	Extern vård – utvalda vårdgivare år 2021.....	8
3.5.	Operationer enligt specialitet år 2020-2021	8
3.6.	Laboratoriet – analyser år 2020-2021	9
3.7.	Röntgenkliniken – undersökningar år 2020 – 2021.....	10
3.8.	Sjukhusapoteket år 2019-2021.....	10
3.9.	Antal besök inom tandvården 2019-2021	11
3.10.	Antal patienter inom tandvården 2019-2021.....	12
3.11.	Antal patienter inom tandvården enligt prioriterad målgrupp år 2019-2021	12

1. Mottagningsstatistik

1.1. Antal patienter och mottagningsbesök per klinik år 2021

Klinik	Antal patienter			Antal besök per patient			Antal besök			Förän. 20-21	Andel av ÅHS besök
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt		
Akutkliniken	2 884	3 000	5 884	1,5	1,6	1,6	4 393	4 815	9 208	12,3 %	3,5 %
Barn- & ungdomskliniken	540	637	1 177	3,2	2,4	2,8	1 741	1 535	3 276	10,1 %	1,2 %
BB- & Gynkliniken	2 122	83	2 205	2,7	1,2	2,6	5 663	99	5 762	5,5 %	2,2 %
Kirurgikliniken	1 825	1 879	3 704	2,5	2,7	2,6	4 642	5 037	9 679	7,2 %	3,7 %
Medicinkliniken	3 949	3 482	7 431	3,8	4,0	3,9	14 887	13 958	28 845	6,3 %	10,9 %
OP-, anestesi & IVA-kliniken	65	68	133	5,6	10,6	8,2	361	723	1 084	-5,2 %	0,4 %
Primärvårdskliniken	16 062	15 401	31 463	6,4	5,1	5,8	103 418	78 251	181 669	60,6 %	68,8 %
Psykiatriska kliniken	885	643	1 528	10,5	11,2	10,8	9 315	7 209	16 524	10,3 %	6,3 %
Ögonkliniken	1 379	1 134	2 513	1,8	1,7	1,8	2 470	1 960	4 430	13,3 %	1,7 %
Öron, näsa & hals-kliniken	811	784	1 595	2,1	2,2	2,1	1 700	1 708	3 408	8,1 %	1,3 %
Totalt	16 475	15 898	32 373	9,0	7,3	8,2	148 590	115 295	263 885	39,6 %	100,0 %

1.2. Antal patienter och mottagningsbesök enligt hemort och klinik år 2021

Klinik	Antal patienter enligt hemort					Antal besök enligt hemort				
	Åland	Finland	Inom Eu	Utom Eu	Totalt	Åland	Finland	Inom Eu	Utom Eu	Totalt
Akutkliniken	5 308	191	368	17	5 884	8 449	211	527	21	9 208
Barn- & ungdomskliniken	1 147	22	7	1	1 177	3 194	58	22	2	3 276
BB- & Gynkliniken	2 122	31	49	3	2 205	5 579	56	118	9	5 762
Kirurgikliniken	3 642	36	24	2	3 704	9 555	55	64	5	9 679
Medicinkliniken	7 359	42	28	2	7 431	28 667	119	56	3	28 845
OP-, anestesi & IVA-kliniken	131	1	1		133	1 073	8	3		1 084
Primärvårdskliniken	29 225	646	1 465	128	31 464	175 888	1 995	3 548	268	181 699
Psykiatriska kliniken	1 496	21	11		1 528	16 280	178	36		16 494
Ögonkliniken	2 484	18	11		2 513	4 397	21	12		4 430
Öron, näsa & hals-kliniken	1 572	11	12		1 595	3 372	20	16		3 408
Totalt	29 751	771	1 714	138	32 373	256 454	2 721	4 402	308	263 885

Antalet patienter har beräknats per klinik samt skilt för hela ÅHS och ska därmed inte summera till ÅHS totalt.

1.3. Antal mottagningsbesök enligt klinik, kön och åldersgrupp år 2021

Klinik / specialitet	< 1 år	1-6 år	7-14 år	15-17 år	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-74 år	75-84 år	+ 85 år	Grupp	Totalt
Besök totalt	3 257	9 823	17 248	9 238	26 253	53 629	40 157	39 394	40 245	24 641		263 885
<i>Kvinnor</i>	1 736	4 570	8 576	5 358	16 877	31 231	22 014	20 864	21 100	16 264		148 590
<i>Män</i>	1 521	5 253	8 672	3 880	9 376	22 398	18 143	18 530	19 145	8 377		115 295
Akutkliniken	86	418	494	233	921	1 651	1 470	1 435	1 476	1 024		9 208
<i>Kvinnor</i>	43	173	226	110	462	797	691	649	646	596		4 393
<i>Män</i>	43	245	268	123	459	854	779	786	830	428		4 815
Barn- & ungdomskliniken	163	798	1 321	656	314	24						3 276
<i>Kvinnor</i>	77	369	625	387	259	24						1 741
<i>Män</i>	86	429	696	269	55							1 535
BB- & Gynkliniken	167	2	6	50	1 509	2 952	467	290	243	76		5 762
<i>Kvinnor</i>	89	1	6	50	1 505	2 937	466	290	243	76		5 663
<i>Män</i>	78	1			4	15	1					99
Kirurgikliniken		57	186	82	426	1 430	2 411	2 191	2 131	765		9 679
<i>Kvinnor</i>		24	80	28	197	758	1 292	970	901	392		4 642
<i>Män</i>		33	106	54	229	672	1 119	1 221	1 230	373		5 037
Medicinkliniken	54	819	648	252	1 411	3 987	6 611	6 633	6 455	1 975		28 845
<i>Kvinnor</i>	27	307	263	122	894	2 524	3 731	3 294	2 857	868		14 887
<i>Män</i>	27	512	385	130	517	1 463	2 880	3 339	3 598	1 107		13 958
OP-, anestesist & IVA-kliniken		2	1	1	5	431	112	149	314	69		1 084
<i>Kvinnor</i>		2	1		3	121	51	134	46	3		361
<i>Män</i>				1	2	310	61	15	268	66		723
Primärvårdskliniken	2 766	7 243	12 629	6 952	18 740	34 206	25 553	26 444	27 413	19 723		181 669
<i>Kvinnor</i>	1 484	3 438	6 371	3 846	11 408	19 828	13 887	14 226	15 222	13 708		103 418
<i>Män</i>	1 282	3 805	6 258	3 106	7 332	14 378	11 666	12 218	12 191	6 015		78 251
Psykiatriska kliniken		97	1 677	924	2 647	8 195	2 207	551	195	31		16 524
<i>Kvinnor</i>		40	870	768	2 011	3 847	1 170	441	145	23		9 315
<i>Män</i>		57	807	156	636	4 348	1 037	110	50	8		7 209
Ögonkliniken	13	247	194	28	100	298	723	1 069	1 242	516		4 430
<i>Kvinnor</i>	10	151	99	19	43	159	387	578	687	337		2 470
<i>Män</i>	3	96	95	9	57	139	336	491	555	179		1 960
Öron, näsa & hals-kliniken	8	140	92	60	180	455	603	632	776	462		3 408
<i>Kvinnor</i>	6	65	35	28	95	236	339	282	353	261		1 700
<i>Män</i>	2	75	57	32	85	219	264	350	423	201		1 708

2. Vårdavdelningsstatistik

2.1. Nettovård dagar och vårdtillfällen per klinik år 2021

Klinik	Vård dagar					Vårdtillfällen			Övr avd. verk.		
	Vård-plats	Egen spec	ÖNH	Övrig spec	Totalt	Diff % 20-21	Antal	Diff % 20-21	Medel-vårdtid	Dag kir	Dag/natt sjukv
Totalt	113	24 897			24 903	15,5 %	5 955	9,7%	4,2	612	332
Akutkliniken		2			2	-95,7 %	15	-64,3%	0,1		
Barn- & ungdomskliniken	6	836			836	16,4 %	493	-1,2%	1,7	68	136
BB- & Gynkliniken	12	1 406			1 406	10,7 %	662	8,2%	2,1	97	24
OP-, anestesi & IVA-kliniken	3	520			520	7,0 %					
Kirurgikliniken	20	3 787			3 787	25,3 %	1 966	26,0%	1,9	447	
Medicinkliniken	58	15 692			15 692	16,8 %	2 515	4,7%	6,2		171
Medicinavdelningen	25	7 268			7 268	12,3 %	1 829	5,5%	4,0		
Vårdavdelning 1	10	2 560			2 560	11,2 %	233	-5,3%	11,0		25
Vårdavdelning 2 a och b	14	5 025			5 025	13,2 %	321	11,1%	15,7		17
Vårdavdelning 2 c	4	839			839	272,9 %	131	0,8%	6,4		129
Covidavd	5				6		1	-50,0%			
Psykiatriska kliniken	14	2 654			2 654	3,4 %	304	-2,9%	8,7		1

2.2. Nettovård dagar och patienter per klinik år 2021

Klinik	Antal patienter					Antal vård dagar					andel% totalt	Vård-dagar
	Åland	Finland	Inom EU	Utom EU	Totalt	Åland	Finland	Inom EU	Utom EU	Totalt		
Totalt	3 486	64	105	4	3 659	24 055	114	203	5	24 903	100,0 %	6,8
Akutkliniken	13		2		15	2				2	0,0 %	0,1
Barn- & ungdomskliniken	311	13	6	1	331	802	29	3	2	836	3,4 %	2,5
BB- & Gynkliniken	534	9	12	1	556	1 350	21	35		1 406	5,6 %	2,5
OP-, anestesi & IVA-kliniken										520	2,1 %	
Kirurgikliniken	1 485	26	42	2	1 555	3 679	37	70	1	3 787	15,2 %	2,4
Medicinkliniken	1 674	16	43	1	1 734	15 581	25	84	2	15 692	63,0 %	9,0
Medicinavdelningen	1 173	15	41	1	1 230	7 164	19	83	2	7 268		5,9
Vårdavdelning 1	136		2		138	2 559		1		2 560		18,6
Vårdavdelning 2	364	1			365	5 858	6			5 864		16,1
Covid vårdavd	1				2					6		3,0
Psykiatriska kliniken	177	3	3		183	2 641	2	11		2 654	10,7 %	14,5

Vård på IVA-avd. betraktas som ett utrymme inom resp.specialitet dvs patienter och vårdtillfällen är samma som på avdelningen.

2.3. Antal patienter och nettovårddagar enligt klinik och kön 2021

Klinik	Antal patienter			Antal nettovårddagar			Nettovårddagar per patient		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt	2 049	1 610	3 659	13 112	11 265	24 903	6,4	7,0	6,8
Akutkliniken	6	9	15	1	1	2	0,2	0,1	0,1
Barn- & ungdomskliniken	148	183	331	403	433	836	2,7	2,4	2,5
BB- & Gynkliniken	552	4	556	1 405	1	1 406	2,5		2,5
OP-, anesthesi & IVA-kliniken						520			
Kirurgikliniken	755	800	1 555	1 817	1 970	3 787	2,4	2,5	2,4
Medicinkliniken	895	838	1 733	8 173	7 519	15 692	9,1	9,0	9,1
Medicinavdelningen	591	639	1 230	3 028	4 240	7 268	5,1	6,6	5,9
Vårdavdelning 1	70	68	138	1 329	1 231	2 560	19,0	18,1	18,6
Vårdavdelning 2	234	131	365	3 816	2 048	5 864	16,3	15,6	16,1
Covid avd						6			
Psykiatriska kliniken	97	86	183	1 313	1 341	2 654	13,5	15,6	14,5

Vård på IVA-avd. betraktas som ett utrymme inom resp. specialitet/klinik. Dagkirurgin ingår på motsvarande sätt i vårdtillfällena.

Antalet unika patienter är beräknade på avdelningsnivå, ej kliniknivå. Har en patient varit inskriven på flera avdelningar under samma klinik så räknas patienten flera gånger i antalet patienter för kliniken.

3. Övrig vårdstatistik

3.1. Födelsestatistik år 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	Förä 20-21
Födda barn	277	263	257	245	286	16,7 %
- flickor	135	121	124	123	149	21,1 %
- pojkar	142	142	133	122	137	12,3 %

3.2. Vaccinationer år 2020-2021

15 vanligaste vaccinationer	2020	2021	Förä 20-21
Totalt	13 610	65 748	383 %
COV19	0	51 736	51735900 %
Influensa	4 990	5 069	2 %
TBE	2 642	2 768	5 %
HPV	879	1 276	45 %
Pnemokock, PCV (lunginflammation)	974	849	-13 %
Difteri, stelkramp, kikhosta & hemofilus	788	807	2 %
Rotavirus	711	765	8 %
Mässling, påssjuka o röda hund	691	590	-15 %
Kikhosta, difteri o stelkramp	410	499	22 %
Difteri o stelkramp	440	461	5 %
Varivax	378	337	-11 %
Difteri, stelkramp, kikhosta & polio	350	266	-24 %
Hepatit B	187	182	-3 %
Övriga vaccinationer	86	44	-49 %
TBC	42	33	-21 %
Meningkock	17	16	-6 %

3.3. Vård utom Åland år 2021

Klinik	Akut uppsök		Remitterad vård - besök					Remitterad vård - vård dagar						
	Besök	Vård dagar	Finland	Sverige	Totalt	Andel Fin	Andel Sve	Förä % 20-21	Finland	Sverige	Totalt	Andel Fin	Andel Sve	Förä % 20-21
Totalt	980	171	3 391	195	3 586	95 %	5 %		4 560	748	5 308	65 %	35 %	
Barn- & ungdomskliniken	8	2	415	7	422	98 %	2 %	-10 %	286	5	291	98 %	2 %	-66 %
BB- & Gynkliniken	2	5	316	7	323	98 %	2 %	25 %	220	1	221	100 %	0 %	6 %
Kirurgikliniken	10	82	965	69	1 034	93 %	7 %	-14 %	908	31	939	97 %	3 %	14 %
Medicinkliniken	45	49	1 005	53	1 058	95 %	5 %	-25 %	671	203	874	77 %	23 %	-18 %
Primärvårdskliniken	741	3	50		50	100 %		-26 %						
Psykiatriska kliniken	6	29	9		9	100 %		-92 %	2 270	489	2 759	82 %	18 %	37 %
Tandvårdskliniken	32		118	3	121	98 %	2 %	-11 %	17		17	100 %		-58 %
Ögonkliniken	14	1	188	49	237	79 %	21 %	61 %	86	19	105	82 %	18 %	14 %
Öron, näsa & halskliniken	4		269	4	273	99 %	1 %	-8 %	102		102	100 %		3 %
Ej specificerad	118		56	3	59	95 %	5 %							

Det finns ett mindre antal akuta uppsök som registrerats på akutkliniken. Dessa tas inte med i denna sammanställning.

3.4. Extern vård – utvalda vårdgivare år 2021

	Besök			Vårddygn		
	Antal	Belopp	Belopp/besök	Antal	Belopp	Belopp/dygn
Akademiska sjukhuset i Uppsala	138	181 356 €	1 314 €	221	859 423 €	3 889 €
Åbo universitetscentralsjukhus	3 018	1 507 954 €	500 €	2 116	3 984 078 €	1 883 €
Övriga vårdgivare	432	201 669 €	467 €	2 964	1 134 983 €	383 €
Totalt	3 588	1 890 979 €	2 281 €	5 301	5 978 484 €	6 155 €

3.5. Operationer enligt specialitet år 2020-2021

	2020			2021			Förändring (%) 20-21
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	
Totalt	1 246	980	2 226	1 253	965	2 218	-0,4 %
Inre medicinska sjukdomar	10	13	23	24	25	49	113,0 %
Kirurgiska sjukdomar	596	630	1 226	570	612	1 182	-3,6 %
Ortopedi	306	230	536	314	265	579	8,0 %
Urologiska sjukdomar	28	85	113	20	104	124	9,7 %
Övrigt kirurgi	262	315	577	236	243	479	-17,0 %
Obstetriska sjukdomar	60		60	81		60	0,0 %
Gynekologiska sjukdomar	170		170	179		179	5,3 %
Barnsjukdomar	7	3	10	3	7	10	0,0 %
Ögonsjukdomar	310	222	532	299	221	520	-2,3 %
Öron-, näs & halssjukdomar	39	64	103	46	50	96	-6,8 %
Tand, mun & käke	18	15	33	20	14	34	3,0 %
Ingrepp av anestesilog	36	33	69	30	36	66	-4,3 %
Övrigt				1			

3.6. Laboratoriet – analyser år 2020-2021

	Analyser 2020			Egen verksamhet 2021			Köpta tjänster 2021			Totalt 2021	Förändring 20-21	
	Eg.verks	Köpta tj	Totalt	Öppen	Vårdavd	Totalt	Öppen	Vårdavd	Totalt		Antal	Prc(%)
Akuten	62 617	2 068	64 685	71 244	0	71 244	1 400	0	1 400	72 644	7 959	12,3 %
Medicin	130 667	6 548	137 215	94 466	44 926	139 392	5 123	1 857	6 980	146 372	9 157	6,7 %
Lung	3 704	669	4 373	4 361	0	4 361	905	0	905	5 266	893	20,4 %
Hud och neuro	1 987	624	2 611	2 610	0	2 610	750	0	750	3 360	749	28,7 %
Kirurgi	20 336	2 992	23 328	9 734	11 939	21 673	3 106	973	4 079	25 752	2 424	10,4 %
BB-Gyn	6 988	2 082	9 070	3 903	3 896	7 799	1 847	413	2 260	10 059	989	10,9 %
Barn	6 000	1 864	7 864	5 678	2 266	7 944	1 944	299	2 243	10 187	2 323	29,5 %
Ögon	130	223	353	123	0	123	541	0	541	664	311	88,1 %
ÖNH	268	362	630	341	0	341	523	0	523	864	234	37,1 %
Rehab	632	69	701	770	623	1 393	84	188	272	1 665	964	137,5 %
Röntgen	6	16	22	14	0	14	25	0	25	39	17	77,3 %
IVA	9 450	230	9 680	0	8 399	8 399	0	205	205	8 604	-1 076	-11,1 %
Psykiatri	15 603	270	15 873	11 746	1 705	13 451	291	93	384	13 835	-2 038	-12,8 %
HC, Marieh.	82 832	18 644	101 476	100 395	0	100 395	30 696	0	30 696	131 091	29 615	29,2 %
HC, Godby	17 471	954	18 425	19 610	0	19 610	769	0	769	20 379	1 954	10,6 %
Geriatrisk	9 486	314	9 800	0	10 738	10 738	0	300	300	11 038	1 238	12,6 %
Företagshälsov.	30	3	33	3	0	3	2	0	2	5	-28	-84,8 %
Privatmottagn.	7 838	755	8 593	8 020	4	8 024	879	1	880	8 904	311	3,6 %
Totalt	376 045	38 687	414 732	333 018	84 496	417 514	48 885	4 329	53 214	470 728	55 996	13,5 %

3.7. Röntgenkliniken – undersökningar år 2020 – 2021

	Undersökningar 2020			Egen verksamhet 2021			Egna MR-tjänster 2021			Totalt 2021	Förändring 20-21	
	Eg.verks	MR-tj	Totalt	Öppen	Vårdavd	Totalt	Öppen	Vårdavd	Totalt		Antal	%
Akuten	3 480	56	3 536	3 629	0	3 629	78	0	78	3 707	171	4,8 %
Medicin	6 285	350	6 635	1 770	909	2 679	261	71	332	3 011	-3 624	-54,6 %
Kirurgi	2 855	563	3 418	2 442	730	3 172	519	39	558	3 730	312	9,1 %
BB-Gyn	119	24	143	79	15	94	25	3	28	122	-21	-14,7 %
Barn	1 076	80	1 156	355	77	432	60	7	67	499	-657	-56,8 %
Ögon	38	16	54	47	0	47	19	0	19	66	12	22,2 %
ÖHN	202	40	242	250	0	250	60	0	60	310	68	28,1 %
Röntgen	305	5	310	362	0	362	9	0	9	371	61	19,7 %
OP-IVA	189	0	189	0	184	184	0	6	6	190	1	0,5 %
Psykiatri	24	2	26	11	16	27	3	1	4	31	5	19,2 %
Tandvården	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	-1	-100,0 %
HC,Mariehamn	2 981	149	3 130	3 425	0	3 425	5	0	5	3 430	300	9,6 %
HC, Godby	772	29	801	817	0	817	1	0	1	818	17	2,1 %
Företagshv.	60	0	60	209	0	209	0	0	0	209	149	248,3 %
Privatmottagning	2 183	215	2 398	1 979	0	1 979	111	0	111	2 090	-308	-12,8 %
Totalt	20 570	1 529	22 099	15 375	1 931	17 306	1 151	127	1 278	18 584	-3 515	-15,9%
Bukaortascreening	162	0	162	79	0	79	0	0	0	79	-83	-51,2 %
Mammografisctr.	1 924	0	1 924	0	1 830	1 830	0	0	0	1 830	-94	-4,9 %

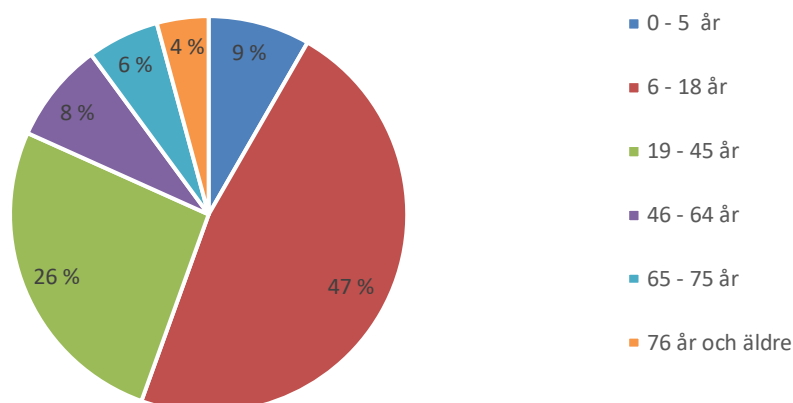
3.8. Sjukhusapoteket år 2019-2021

	2019	2020	2021	Förä 20-21
Lageromsättning totalt	2 569 031	2 357 502	2 511 671	6,5 %
Antal expeditioner totalt till avd.	34 293	31 460	32 569	3,5 %
Antal läkemedelsberedningar	1291	981	1 201	22,4 %
Ej aseptiska beredningar	63	79	48	-39,2 %
Aseptiska beredningar:				
- Cytostatikadoser	1 187	865	1 145	32,4%

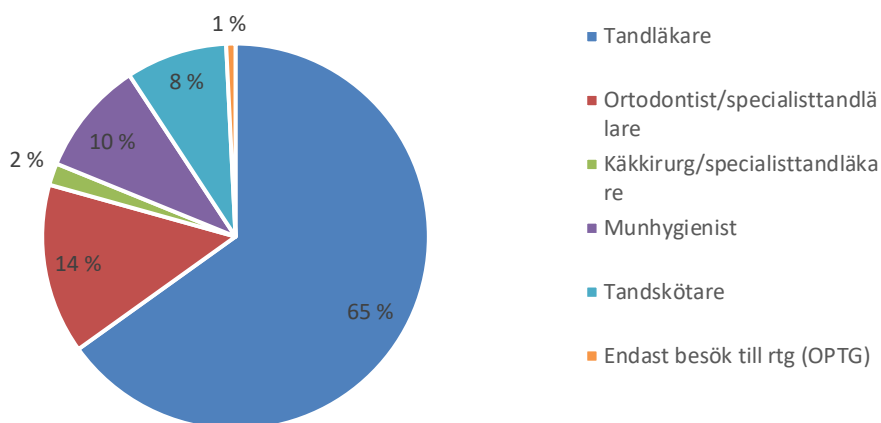
3.9. Antal besök inom tandvården 2019-2021

	2019	2020	2021	Förel. (%) 20-21
Antal besök totalt	13 703	14 158	14 826	4,7 %
Antal besök per personalgrupp				
Tandläkare	10 733	10 315	9 727	-5,7 %
Ortodontist/specialisttandläkare	180	1 532	2 127	38,8 %
Käkkirurg/specialisttandläkare	202	210	274	30,5 %
Munhygienist	1 308	1 005	1 432	42,5 %
Tandskötare	1 280	1 096	1 266	15,5 %
Endast besök till rtg (OPTG)	108	24	116	383,3 %
Antal uteblivna besök	646	601	670	11,5 %
Antal besök enl. hemort				
Åland	13 427	13 738	14 363	4,5 %
Finland	93	295	343	16,3 %
Utland	183	125	120	-4,0 %
Antal besök per åldersgrupp				
0 - 5 år	1 381	1 247	1 231	-1,3 %
6 - 18 år	5 796	6 641	6 997	5,4 %
19 - 45 år	3 884	3 669	3 889	6,0 %
46 - 64 år	1 229	1 234	1 215	-1,5 %
65 - 75 år	884	804	870	8,2 %
76 år och äldre	529	563	624	10,8 %

Besök inom tandvården enligt åldersgrupp år 2021

Besök inom tandvården enligt personalgrupp år 2021

3.10. Antal patienter inom tandvården 2019-2021

	2019	2020	2021	Föra (%) 20-21
Antal patienter totalt	7 604	7 445	7 393	-0,7 %
Antal patienter per åldersgrupp				
Kostnadsfri tandvård 0-18	4 380	4 289	4 183	-2,5 %
Avgiftsbelagd tandvård 19 år o äldre	3 224	3 156	3 210	1,7 %
Antal patienter enl. hemort				
Åland	7 283	7 168	7 060	-1,5 %
Finland	198	180	235	30,6 %
Utland	123	97	98	1,0 %
Antal besök per patient	1,8	1,9	2,0	5,5 %
Antal besök ålänningar/invånare				

3.11. Antal patienter inom tandvården enligt prioriterad målgrupp år 2019-2021

	2019	2020	2021	Föra 20-21 (%)
Totalt	2 621	2 508	2 500	-0,3 %
Akuttandvård till utomstående patienter	786	758	656	-13,5 %
Åländska hemmastuderande >= 17 år	582	549	545	-0,7 %
Åländska bortastuderande >= 17 år	241	192	196	2,1 %
Gravida	124	120	117	-2,5 %
Insulindiabetiker (typ 1)	181	164	174	6,1 %
Patienter med reuma/reumarelat.sjukdomar	170	182	181	-0,5 %
Patienter, strålbehandlade i käk-halsregionen	16	20	21	5,0 %
Cancerpatienter under cytostatikabehandling	3	2	3	50,0 %
Patienter med Morbus Huntington	2	2	1	-50,0 %
Pat. i kö till hjärt-endoprotes- op el.transplant.	5	5	5	0,0 %
Patient med risk för blodsmitta (Hiv, Hepatit)	55	37	45	21,6 %
Patienter med remiss från läkare	211	255	296	16,1 %
Patienter m. betaln.förbindelse fr. soc.nämnd	56	53	67	26,4 %
Gullåsenpatient		1	1	0,0 %
Rullstolsburna med långvarig sjukdom 1 år <	46	42	42	0,0 %
Frontveteraner	2	2	1	-50,0 %
Psykiskt utvecklingsstörning	128	115	135	17,4 %
Personer med flyktingstatus	13	9	14	55,6 %

PERSONALBERÄTTELSE 2021

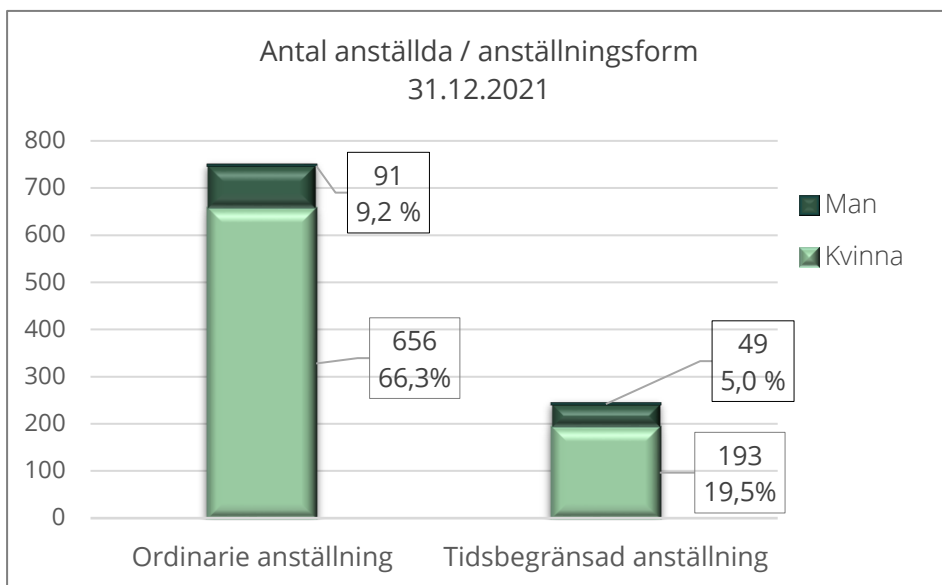
1. Inledning

2021-års personalberättelse är den första som innehåller uppgifter hämtade ur ÅHS nya löne- och personaladministrativa system Unit4. Tidigare års statistik redovisas därför i begränsad omfattning. Framöver utvecklas innehållet med statistik som kommer ur ett och samma system.

2. Tjänster och personal

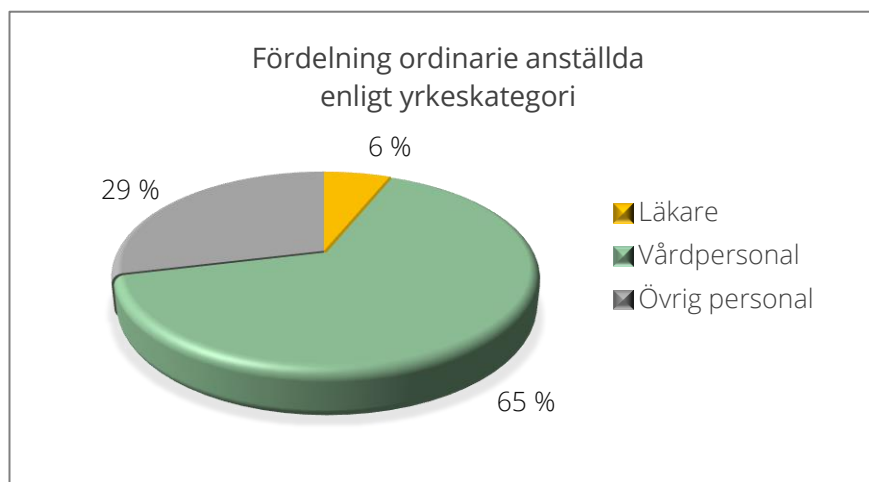
ÅHS hade 855 inrättade tjänster vilket var några fler än föregående år då antalet tjänster var 849.

Antalet anställda uppgick i december 2021 till 989 personer varav 849 (86 %) kvinnor och 140 (14%) män. 747 (76 %) personer hade en ordinarie anställning och 242 (24 %) personer hade en tidsbegränsad anställning.

ÅHS fortsätter vara en kvinnodominerad arbetsplats. Den jämnaste könsfördelningen fanns bland läkarna. I yrkeskategorierna vårdpersonal och övrig personal var kvinnornas andel över 80 %.

Personal med tidsbegränsade anställningarna var huvudsakligen anställda som ersättare för personal som beviljats tjänstledighet på hel- eller deltid samt som semester- och sjukvikarier. Under åren 2020 och 2021 hade ÅHS ett behov av extra personal på grund av Corona pandemin. Under de fem senaste åren har antalet personer med tidsbegränsad anställning varierat mellan 200–316 st.

PERSONALBERÄTTELSE 2021

3. Årsverken

Årsverke beskriver en anställds avlönade anställningstid omräknad till heltid. En person som varit heltidsanställd under tre månader utgör 0,25 årsverke. En anställd som är partiellt tjänstledig 50 % utgör 0,5 årsverke. I beräkningen av årsverken ingår all avlönad frånvaro men ingen oavlönad frånvaro. Den totala anställningstid som ÅHS betalat lön för motsvarade 918 årsverken.

Yrkeskategori	Årsverken	%
Läkare	84	9,2
Vårdpersonal	539	58,8
Övrig personal	255	27,8
Personal med timlön	39	4,2
Totalsumma	918	100

4. Personalens ålderstruktur

Uppgifter om personalens ålder är väsentlig för att förbereda för pensionsavgångar och framtida rekryteringsbehov.

Den ordinarie personalens medelålder var 50 år för både kvinnor och män. Medelåldern för personal med tidsbegränsad anställning var 38 år. Den totala medelåldern var 46 år. Medelåldern för de olika yrkeskategorierna; läkare 44 år, vårdpersonal 46 år och övrig personal 49 år.

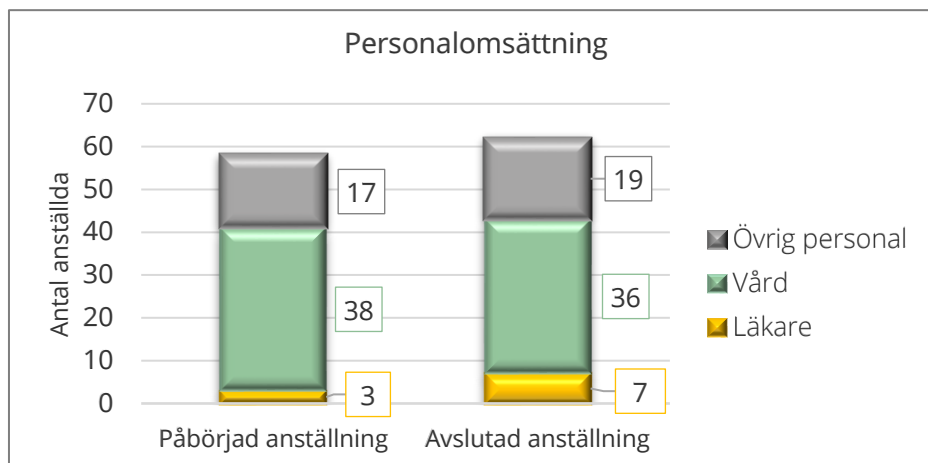
Ålderskategorier	Ordinarie anställda	%
under 30	24	3
30-39	143	19
40-49	197	27
50-59	271	36
60-64	103	14
över 65	9	1
Totalt antal anst.	747	100

En tredjedel av den ordinarie personalen befann sig inom åldersspannet 50-59 år. Drygt 100 ordinarie anställda har möjlighet att avgå med pension inom 5 år.

5. Personalomsättning

Personalomsättningen bland ordinarie personal var 8 %.

(Avslutade anställningar/genomsnittligt antal ordinarie anställdpersonal 31.12. 2020 och 31.12.2021.)

PERSONALBERÄTTELSE 2021

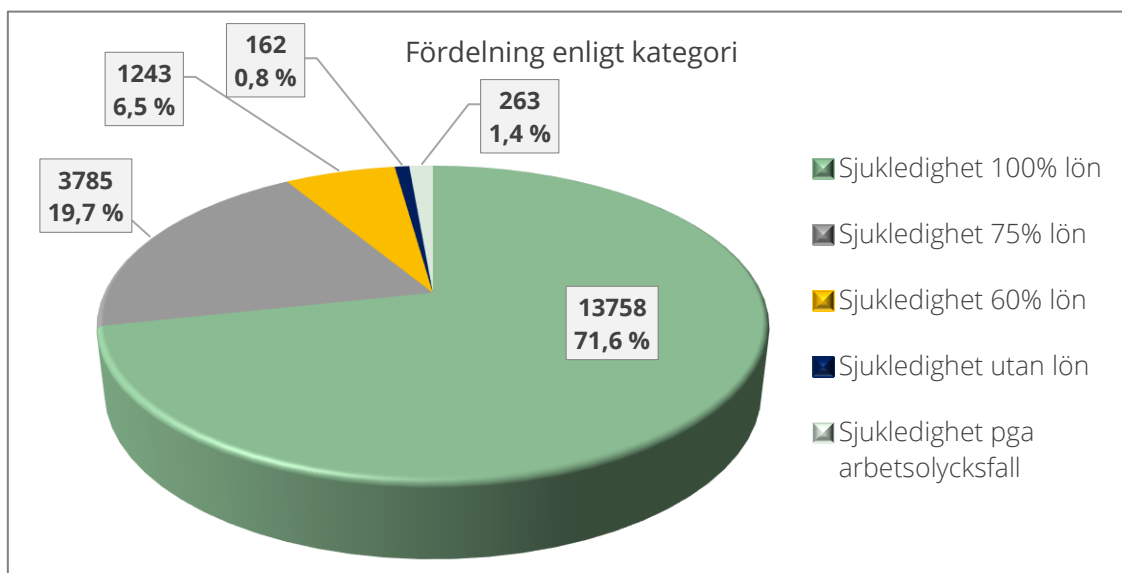
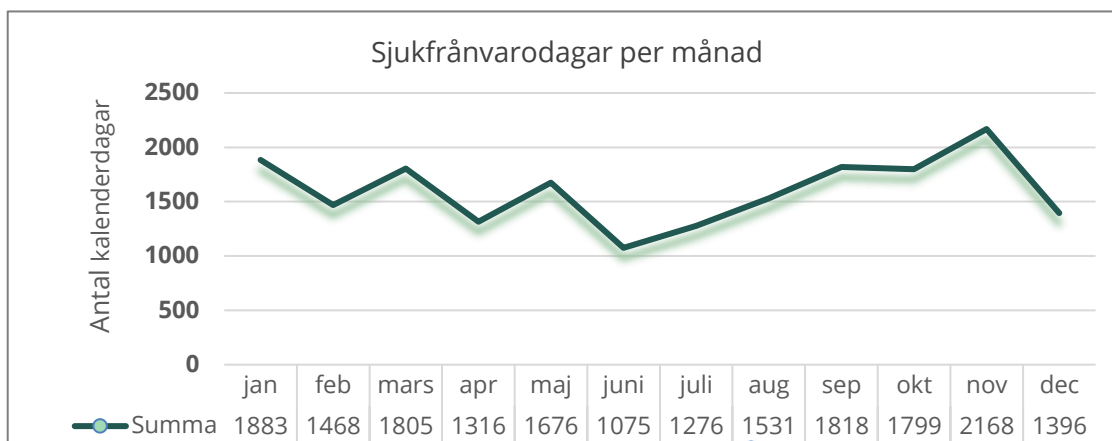
6. Sjukfrånvaro

Från och med 2021 ingår sjukfrånvaro på grund av olycksfall och oavlönad sjukfrånvaro i den statistik som redovisas. Sjukfrånvaron uppgick till 19 211 dagar vilket blev ca. 19 dagar i genomsnitt per anställd. Tidigare år har den genomsnittliga sjukfrånvaron varit 21 dagar (2020), 16 dagar (2019) och 18 dagar (2018).

Sjukfrånvaron fördelades mellan kvinnor, 18 125 dagar och män, 1 086 dagar. Kvinnornas genomsnittliga sjukfrånvaro var 21 dagar och männens 8 dagar.

Yrkeskategori	Antal sjukfrånvarodagar	Dagar genomsnitt/person
Läkare	825	9,2
Vårdpersonal	12 283	19,6
Övrig personal	6 103	22,5
Alla anställda	19 211	19,4

Sjukfrånvaron under Corona åren 2020 och 2021 behöver ses skilt för sig utan att dra för långtgående slutsatser. I sjukfrånvaron ingår även tid i smittskyddskarantän. Framför allt behöver beaktas att ÅHS under hela pandemin haft restriktioner som inneburit betydligt längre frånvaro från arbetet i samband med förkylningssymptom än under normala förhållanden.

PERSONALBERÄTTELSE 2021

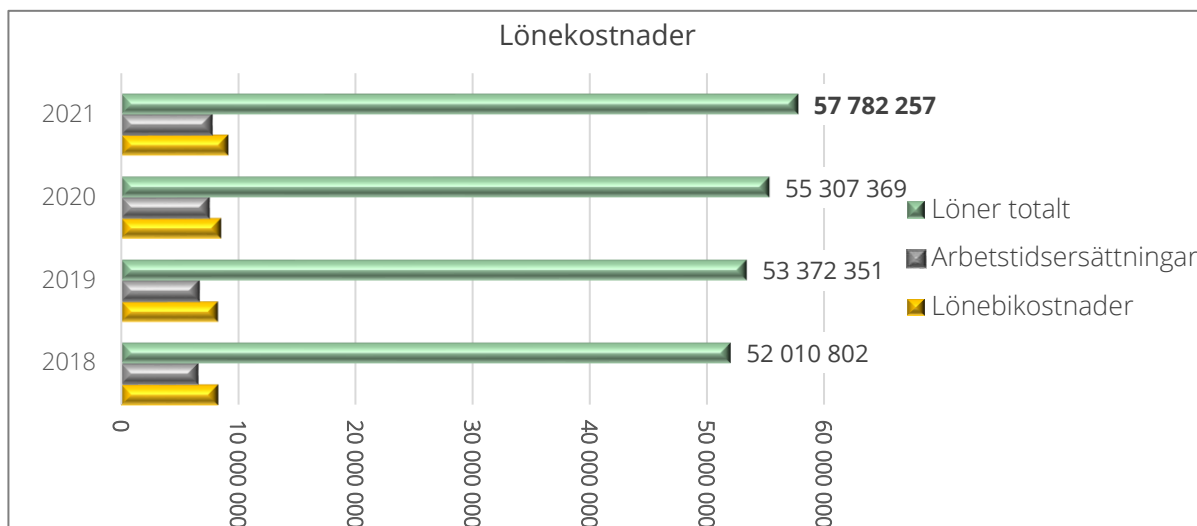
ÅHS erhöj 952 012 euro från FPA som till största delen var ersättning för utbetalda sjuklöner. En del av beloppet utgjorde ersättning för lön under moderskaps- och faderskapsledighet (2 662 avlönade dagar).

Personal utan sjukfrånvaro

Av helårsanställd personal fanns 134 personer, 102 kvinnor och 32 män, som var helt utan sjukfrånvarodagar. Personalen var spridd över hela organisationen.

7. Personalkostnader och anställningsvillkor

Personalkostnaderna ökade med 2 474 888 euro och uppgick totalt till 57 782 257 euro. Personalkostnaderna utgjorde 55 % av ÅHS totala driftskostnader.

Av de totala personalkostnaderna var arbetstidsersättningar 13,4 % och lönebikostnaderna 15,7 %. Inom ramen för tjänstekollektivavtalet 2020–2022 höjdes från den 1.6.2021 läkarnas grundlöner med 1 % och övriga grundlöner med 0,97 %, men minst 20,31 euro. Inom ramen för det löneutvecklingsprogram som syftar till lika lön för likvärdigt arbete kom parterna i tjänstekollektivavtalet överens om vissa grundlöneförhöjningar som i huvudsak riktades till sjukskötare med egen mottagning, hälsovårdare och barnmorskor samt psykologer från och med 1.5.2021. Gällande läkarna riktades en grundlöneförhöjning till överläkare med lång erfarenhet av arbete som specialistläkare och till legitimerade läkare med några års arbetserfarenhet från samma datum.

8. Kompetensutveckling

Kostnaden för personalens utbildning och handledning uppgick till 318 975 euro, vilket var 0,78 % av lönekostnaden. Likt föregående år begränsades möjligheten att fysiskt delta i utbildningar utanför Åland på grund av Corona pandemin vilket syns tydligt i de avsevärt lägre kostnaderna.

Kostnader för utbildning och handledning				
	2018	2019	2020	2021
Utbildning	448 641	408 809	214 129	197 630
Handledning	91 142	178 864	172 452	121 345
Totalt	539 783	587 673	386 581	318 975

9. Arbetsvälbefinnande

Friskvård

Det maximala beloppet för personalens friskvårdsförmån var 240 euro. Den totala friskvårdsförmånen kunde fördelas mellan motion 240 euro, massage 140 euro och kultur 80 euro. Personal med tidsbegränsad anställning fick en förmån på 20 euro per månad. I december 2021 hade ÅHS avtal med 36 olika friskvårdsleverantörer, varav 26 leverantörer erbjöd motion, 5 kultur och 9 massage. 2 av företagen erbjöd motion och massage och 1 företag erbjöd motion och kultur. I slutet av året förbereddes avtal med 11 nya leverantörer, vilket ökade på antalet leverantörer till 45 från årsskiftet 2021–2022. Totalt använde 705 anställda friskvårdsförmånen till en kostnad av 118 576 euro. I genomsnitt blev kostnaden per anställd 168 euro. 576 anställda använde förmånen till motion, 103 till kultur och 291 till massage. Totalt genomfördes det 970 transaktioner under året.

Medarbetarenkäten Kiva Q

I månadsskiftet november-december genomfördes den tredje medarbetarenkäten KivaQ. Enkäten mäter personalens arbetsvälbefinnande och resulterar i ett index. Hur indexet för arbetsvälbefinnande förändrats sedan 2017 kan utläsas ur tabellen nedan.

Enkätdatum	Antal svar	Svarsprocent	KivaQ Index	Δ-KivaQ Index
Nov 2021	671/860	78,0	7,62	-0,17
Nov 2019	674/849	79,4	7,79	+0,31
Nov 2017	615/867	70,9	7,48	-

Företagshälsovård

Nettokostnaden för personalens företagshälsovård och sjukvård på allmänläkarnivå slutade på 136 800 euro (kostnader 252 630 och FPA-ersättning 115 830). Den genomsnittliga kostnaden per anställd uppgick till 138 euro. Sedan år 2020 har företagshälsovården skötts av en privat tjänsteproducent. Fram till hösten 2021 var personalen hänvisad till infektionsmottagningen vid förkylningssymtom i stället för till företagshälsovården. Det betyder att företagshälsovårdens kostnader framöver kommer att landa på en något högre nivå än de två första verksamhetsåren då antalet besök varit färre på grund av Corona pandemin.

Hälsoundersökningar genomfördes vid sex kliniker/enheter. I nära anknytning till hälsoundersökningarna genomför ÅHS från och med 2021 en psykosocial riskbedömning bland personalen vid berörd klinik/enhet.

10. Arbetarskydd

I början av året förrättades val av ny arbetarskyddsfullmäktig och andra vice arbetarskyddsfullmäktig för tiden 01.04.2021-31.12.2023. En ny arbetarskyddschef utsågs för tiden 16.02.2021-10.01.2022. Fem medlemmar i arbetarskyddskommissionen genomförde grundkursen i arbetarskydd. Arbetarskyddskommissionen utarbetade ett förslag till en ny handlingsplan för hantering av trakasserier och osakligt bemötande som godkändes av ledningsgruppen 30.11.2021.

11. Samarbetsförfarande

Samarbetskommittén

Samarbetskommittén är ett organ som verkar med stöd av samarbetsavtalet. Genom samarbetsavtalet regleras personalens möjligheter att påverka beslut som rör arbetet, arbetsförhållandena och personalens ställning i myndigheten. En samarbetskommitté har till uppgift att behandla övergripande, principiella och allmänna personalfrågor. Utöver detta har ÅHS som rutin att vid samarbetskommitténs möten även informera om övriga ärenden som styrelsen kommer att behandla.

Samarbetskommittén har sammanträtt 11 gånger och behandlat följande ärenden:

- Verksamhetsplan 2021
- Bokslut 2020
- Tjänsteförändringar 2021
- ÅHS strategiska inriktning
- Budgetramar 2022–2024
- Verksamhetsberättelse 2020
- Budgetuppföljning kvartal 1/2021 och prognos
- Träff med sökande till tjänsten som chefläkare
- Personalrepresentanternas utlåtande gällande val av chefläkare
- Anhållan om tilläggsbudget 2021
- Resultatuppföljning och prognos per 30.06.2021 samt verksamhetsuppföljning per 30.06.2021
- Förslag till verksamhetsplan 2022 och planeringsperiod 2023–2024
- Omstrukturering av chefläkartjänsten
- Tillfälliga ändringar inom stabsorganisationen
- Sekreterarenhetens placering

Samarbetsförhandling

Samarbetsförhandling har förts gällande:

- Personalkonsekvenser av organisationsförändringar inom stabsorganisationen

SAMARBETSKOMMITTÉN PROTOKOLL 4/2022

TID: Måndagen den 25 april 2022 kl. 13.00 – 14.39
PLATS: Teams

NÄRVARANDE: Terese Åsgård, personalchef, ordförande
Ulrika Österlund, economichef
Åsa Friman, vårdchef
Mogens Lindén, Akava-Åland r.f.
Crister Eriksson, Akava-Åland r.f.
Diana Husell, FOA-Å r.f.
Agneta Rösgren, TCÅ r.f.

ÖVRIGA: Eeva Jansson, enhetschef (13.00-13.30)
Tove Hjelt-Fri, arbetarskyddschef
Fredrika Kvist-Snellman, arbetarskyddsfullmäktige
Sandra Rasmussen, Verksamhetsstrateg
Erika Persson, personalhandläggare, sekreterare

FRÅNVARANADE: Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör, viceordförande
Jun Nagamori, bitr. chefläkare
Katinka Holmström, Tehy r.f.
Åsa Larson, Tehy r.f.
Erica Norell-Eriksson, Tehy r.f.

§ 25 **Öppnande av mötet.**

Ordförande öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 26 **Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsföret.**

Konstaterades att mötet är beslutsfört.

§ 27 **Val av två protokolljusterare**

Crister Eriksson och Agneta Rösgren utsågs till protokolljusterare. Protokollet justeras senast 26.4.2022 kl. 14.00 per epost och undertecknas vid nästa möte.

§ 28 **Leasing av personalkläder.**

Eeva Jansson, enhetschefen för Intern service, informerade om förloppet som kommer att göra det möjligt för ÅHS att framöver hyra in personalkläder och andra textilier. Numera är det ovanligt att ett sjukhus äger och hanterar sina textilier själva och lagerförvaringen är kostsam. Förändringen skulle vara kostnadseffektiv, ge bättre kontroll, vara hållbar och miljövänlig. Hyrda personalkläder är "chippade", vilket underlättar hanteringen. Avdelningarna planeras få egna vagnar eller skåp som hanteras av sjukhusbiträden, vilket blir en ny arbetsuppgift för dem.

Förhandsarbetet pågår från april-juni. Upphandlingen påbörjas i augusti. Systemet bör kunna tas i bruk till sommaren 2023. Personalchef (T.Å.) konstaterade att det nya systemet kommer kräva mindre personal och därför kan det bli aktuellt att förflytta enstaka anställda till andra uppgifter inom organisationen. Nytt samarbetsförfarande längre fram i processen.

§ 29 **Verksamhetsberättelse 2021 inklusive bokslut, verksamhetsstatistik och personalberättelse** (bilaga 1–2).

Ekonomichefen (U.Ö.) presenterade verksamhetsstatistik som visade att antalet sjukhusbesök gått ner under 2020, vilket sannolikt var covidrelaterat. 2021 visade en ökning av besök, förmodligen främst med anledning av smittspårning och vaccinationer. Antalet vård dagar gick också ner under 2020, men ökade under 2021 och där hade medicinklinikens siffror ökat mest.

Personalchefen gav en kort sammanfattning över personalberättelsens innehåll och förklarade att det var första gången statistik hämtats ur ÅHS nya personal- och löneadministrativa system Unit4. Det blev orsaken till berättelsens nya framställningssätt.

§ 30 **Inbesparingskrav budget 2023–2024** (bilaga 3).

Ekonomichefen redogjorde för ärendet om ÅHS inbesparingskrav i budget 2023-2024 som ska behandlas i styrelsen inkommande fredag. ÅHS sparkrav är att sänka driftskostnader med 2% för 2023 och 1% för 2024 totalt ca. 4 milj. euro. Det totala inbesparingskravet då kostnadstryck och andra kostnadsökningar beaktats uppgår till 6,3 miljoner euro. Ekonomichefen redogjorde för konsekvenser och alternativ som ledningsgruppen bedömer som realistiskt genomförbara.

Akava-Åland (M.L.) föreslog att jourbelastning och antalet jourlinjer ses över samt att systemet med bakjour kan effektiveras. (M.L.) framförde också att den extra ersättning som betalas till ÅHS personal i samband med söndagberedskap dygnet runt kan ifrågasättas. Ekonomichefen och M.L kom överens om att hålla ett skilt möte där M.L ges möjlighet att presentera flera av sina inbesparingsförslag.

§ 31 **Övriga ärende**

Ordförande informerade om ibruktandet av det digitala rekryteringsverktyget Kuntarekry. ÅHS kommer att ta det i bruk 2.5.2022, vilket innebär att all rekrytering kommer att ske via Kuntarekry. Det betyder att alla som vill söka arbete hos ÅHS behöver registrera sig och skapa en profil, vilken kan användas i framtiden för nya intressanta tjänster. Rekryteringsverktyget ska underlätta administrativt och kommunikationen med sökande. Dessutom används det inom hela kommunala sektorn i riket.

Akava-Åland (M.L.) framförde att det effektivast sättet att rekrytera är via personliga kontakter förslagsvis genom Facebook. Ordförande förklarade att det ena inte utesluter det andra och att ÅHS fortsätta utveckla sina rekryteringsmetoder.

§ 32

Nästa möte.

Nästa SAMK-möte hålls måndagen den 16.5.2022, kl. 13.00-14.30 på kallelse.

Mariehamn den 26 april 2022

Terese Åsgård
ordförande

Erika Persson
sekreterare

Crister Eriksson
protokolljusterare

Agneta Rösgren
protokolljusterare
